

ei **Thēom** dicit q̄ philo q̄d iude
 us i lingua greca difūssim⁹ libꝝ
 istū q̄ **Sapia** isēbit ex mltis sen
 tēcijs editis a salomōe: opulavit
 vñ **Philois** hūc libꝝ dicit esse
 n̄ salomōis. nec hūi ap̄d hebreos
 nec inf̄ scriptūas sacras op̄putari
 debē. **S**icut istā smāz sūt euidētia
 argumta **P**rio q̄ i .x. li. ecclāstice
 histo. dicit sic. **E**gesipp⁹ a **E**rene⁹ oiz et
 ātiq̄z cor⁹ libꝝ q̄ intulāt sapia sa
 lomōis eē dixerūt. **I**te. **M.** 21. glo.
 p̄ dcm̄ eāt i libro sapie. **M**orte tur
 pissiā cōdēpnem⁹ eū. ḡ añ passio
 nē xp̄i fuit lib edit⁹. **N**ō ḡ a philo
 ne q̄ floruit tempe ap̄ loꝝ. **I**te lib
 philo⁹ ei⁹ dē i ecclāsticis histori
 is numerat⁹ vbi nō ponit lib iste.
Ite infra e. ix. dicit sic **T**u elegisti
 me regē p̄lo tuo a iudicē filioꝝ
 tuoꝝ. q̄d phdoi n̄ vult qui fuit
 iude⁹ alexandrīn⁹ i egipto fm̄ **J**e
 rom. li. de hebraicis noib⁹. **I**te **A**m
 brosi⁹ i li. sūr tres q̄stioes salomo
 nis dicit. **S**apiētissim⁹ oim̄ hoim̄
 salomō p̄pheta tā p̄posuit impossi
 bilia. **E**t infra sic **P**e i li. sapie fue
 se dñm̄ oipotētē dē p̄caū cōmēo
 rat dicit. **D**a m̄ dñe sedū tuaz af
 sistricē sapiaz. ḡ vult q̄ salomon
 sic actor h⁹ lib. **I**te bñs aug⁹ fuit
 aliqñ istū opiomis q̄ ihs fili⁹ si
 rack fecit libꝝ sapie sic a ecclāsti
 cū sicut p̄t. ij. **R**etractacōm. c. viij
 vbi dicit sic **I**lli duo lib vn⁹ quī
 sapia ali⁹ q̄ ecclāstic⁹ inscribitur
 de q̄dā filitū die salomōis esse dicit
 ē. **N**ā ihs fili⁹ hirach eos cōsc̄p̄sisse
 cōstantissimē phileb. **N**āc autē snāz
 retractavit **A**ug⁹. 2. tractoim̄. c.
 .x. sub hīs v̄bis. **D**e actorē libri
 q̄ plures vocāt sapiam salomōis

q̄ a ip̄m̄ sicut ecclāsticū ihs filius
 hirach cōsc̄p̄sisse nec ita cōstare sicut a
 me dcm̄ ē p̄ ea didici. **E**t idō p̄ba
 bili⁹ op̄eri n̄ eē hūc ei⁹ actorē. **E**x
 qb⁹ videt q̄ bñs **A**ug⁹ dubita
 uerit q̄s fuerit actor h⁹ lib. q̄ sen
 serit salomōez fuisse h⁹ actorē.
Ite feria q̄ta in ebdomada p̄th.
 legiē i missa dixit salomō filijs is
 rael diligite iusticiā q̄ iudicatis
 terrā. **C**ōstat q̄ ecclā nec dubiū
 nec falsum asserere vult in missa.
Prop̄ istas septē rōes tenēd ap
 parz q̄ salon fuit actor istū libri
 p̄ncipal. **P**ossibile ē aut q̄ iude⁹
 ille philo q̄ multū fuit perit⁹ i lig
 greca libꝝ salomōis v̄ libri smāz
 q̄cūq̄ cōceptas i greco edidit a q̄
 de greco tūllat⁹ sit lib suus i lati
 nūz p̄ tāto ip̄si⁹ actor dicit. q̄tū
 ad **I**te. **V**er⁹ ē q̄ nō asserit libꝝ
 istū philo⁹ fuisse s̄ dicit q̄ iudei
 libꝝ istū cōdā philo⁹ fuisse affir
 mat. **V**ñ **R**aban⁹ i glo. s̄ p̄ncipi
 ū istū lib. **M**ale h⁹ ip̄m̄ **I**hero⁹
 q̄ **I**hero⁹ n̄ asserit s̄ ecclāsticē scri
 bit. **Q**d autē iē sac̄s sc̄ptūas dēat
 nuāi exp̄sse dicit **A**ug⁹ d̄ doctna
 xp̄ianū v̄ p̄ vbi oēs libros cāois
 a biblie cōtē enuāns de sapia et
Eccāst. sic dicit. **Q**ui q̄tū i actorita
 tē t̄cipi meruerit inf̄ p̄pheticos atē
 nuādi sūt. **E**x istis p̄z q̄ iste libi
 ē sc̄ptūas canoicas ap̄d ecclāz cō
 putat. **E**t q̄ ei⁹ actor salomō dñs
 ē. **L**ic⁹ a iudeis oppositū sētiat. vñ
 damasce⁹ .x. li. smāz suaz e. ix. v̄
 libros sacre scriptūe enuāt dicit
 sic **P**anarchos h⁹ ē lib sapie salo
 mois a sapia ihu. ecclāstic⁹. vir
 tuosi q̄ dē a hōi s̄ nō numerat neq̄
 iacebūt in ācha **D**ec̄. **E**t iō licz

apud interos non numerantur. a
pud fideles tamen magne auc
toritatis habentur. Datet ergo p
mo de h^o li. noie. Sec^o de h^o li. ac
toe. **Terc^o** estat vide de h^o lib. hie.
Ubi sciendū q^d finis sapie qⁱ h^o li
bro tēdit ē hōiez disponē a digfi
caē spēalit q^d ad ea. **Pr^o** ad gub
nādū ciuile cōitatē. **Pncipiū** ei le
ges cōdū a hūanā politicā statu
endi fuit sapia p eloqⁿciā ordia
ta sic nārat **Tuli^o** i plogo ethoie.
ita dices fuit quōdā **Tuli^o** cū i a
g^s hōiez passi bestiaz moē vaga
bāt a **vidu** feino vitā p pagabāt.
nec rōe ai q^d q^d p. s. pleāq^d vlbz cor
pis admistēbāt necdū dīne eligi
oī n hūam officī rō colebat nēo
nuptias legitimas videātū certos
q^d snā aspergāt libros n illi^o aq^bi
le q^d vtilitatis hret accepāt. **Ita**
p^o errorē atz iusticiā ceca atq^d te
meāria. dīnatrix cupiditas: ad se
ex plēdā vlbz corpis abutebāt p
mōfissios satellitibz q^d tpe i q^d vir
tuli^o v^o q^d mgn^o. a sapiēs cōgno
uit q^d materia eēt a q^d ta oportūtas
ad mārias res ais i eēt hōiez si q^ds
eā posset elicē a p^ociēdo meliorē
ēddē. q^d displos hōiez i ag^s a mē
ris siluestribz abditos rōe q^d az
opulit a ad vnū locū cōgregauit
eos i vnāq^d rē ēducēs vtilē a hōē
stā. **Prūm** p^o i solēciā ēclāmātes.
Dem p^o rōnū a oīonū studiofī
audiētes ex feris a imāibz mices
ēddidit a māfuetos ex h^o q^d nō
tacitavide nec i op^s dūcēdi sapia
p^oficē potuiffet hēc ille **1°** idē poete
signāe volebāt q^d fabulā de orphē
o fecerēt q^d tā subtil extūit cithare
d^o q^d flūia stāe. silgas taurē coe

git cūā dūxit leo i lepōrē cam a i
ifernalibz furis cūit pietatē sic ē
citat **Boe^o** 3. 8. 30. **Oiphe^o** i reive
ritate sapiētes dēfigt q^dū ē hōiez
vicōsos a a seiuicē p passioēs va
rias discordātes i vnā ciuilitatē ē
colligē a eos p leges a rōes sapie
castigāe p^o q^d signē dī **Sapie 6.**
Si dīcā i sedī? iā sep^s o ēges p^oli
diligite sapiāz ut in ppetuū ēgne
tis ēgna btā forēt si l^o cōfigēt eē
p^o hōes ēges: l^o ēges p^o hāri. **Boe^o** in
8. 30. li. 1. p^o sa. 2. **At** q^d tu hāc sētē
tiā p^o omis oē sārīti btās foē res
publicas si eas l^o studiofī sapie ē
gent^o l^o eaz rōes sapie contigiffz.
tu ei^o dē vi oē hāc sapiētū^o capel
cēdi ēi publice cāz eē nccāiā monu
istūne iprob flagitōfz q^d ciuibz^o vt
biū relicta gubnac l^o a. p^o stē boīs
ac p^o mīcāe ferrēt. 2° dūcēt hūic scie
hōiez disponē ac dignificāe ad ex
pugnō hōstīlē adūsitatē **Eccl^s 10.**
Ciuitas pua a pauci i ea vixēt cō
tē eā rex magn^o a vallauit eā ex
truxitq^d mūicōes p gīz a fcaē ob
fidio iuēt^o ē i ea v^o sapiēs a paup.
a libeāuit cūtatē p sapiāz suā. Et q^d
iātiq^s ē sapia **Job 12.** a ānoz ml
tūdo dōcet sapiāz **Job 31.** **Idē** **Al**
lexā^o magnus nullū in exercitu
suo dūcem habuit nisi sexagena
riū vt magis senatores q^d milites
viderentur. sciuit enim q^d quantū
cumq^d homo sit fortis viribus a
hōest^o corpe si sapia caeat mīhī
vz pro rege l^o dūce **Vnde** fm **Aris**
totilem Sapiētis est regere et oī
dīmare fortūm est obseruāe a mi
nistrae. Et hoc est q^d dicit **Sapie**
vi. Melior est sapiēcia q^d vīres a
vir prudens magis q^d vir fortis

C

adornā

sibi

hō. nō

f

obfime

3°. **Q**ueit huic scie hoiez dispo-
 ne a dignitate ad castigadu pueli-
 le fatuitatem. **pu. vii.** **V**irga atq;
 correctio t buer sapias. **P**uer at q
 dimittit volitatu sue ofudet mrem
 sua. **Erin** 9 igr apti p notia h^o li-
 bri ad gubnadu ciuile coitate m.
Ad expugnadu hostile adufitate:
 a ad castigadu puelle fatuitatem
 Et io sic scribitur **pu. viij.** **A**udite
 disciplina a estote sapientes: a no-
 lite abice ea. — **Le 3.**

Diligite iusticiaz q iudica-
 tis tra. **Actu** 9 s sapia sa-
 pietissim^o salom^o in h^o
 li. ut ad ea auditoes alliciat sic p-
 cedit. **P**rio ei detmiat ipi^o sapie-
 nobilitate et comeda coez. **S**edo
 ei^o utilitate a opacone c. ix. **D**eus
 p^o n^o ex a d^one mie a. **C**irca
 pmu p^o ondit quo ho possit sapi-
 ecia acqre. **S**edo quo acqrita pos-
 sit hoiez phere c. 6. **M**elior e sapi-
 encia. **C**irca pmu pmo ondit q
 p sapia acqreda o; hoiez iusticia
 am hre. **S**edo excludit opone: iu-
 sticie a sapie ottria c. 2. **D**ixerunt
 impij. **C**irca pmu duo fat **P**rio
 ppoit q ad huda sapiaz o; ama-
 re iusticia. **S**edo ondit q hec iusti-
 cia diuidit se epharia. **I**bi **S**entit.
Dicit g pmo sic **Diligite iusticiaz**
q iudicatis tra. **N**otandu at q in
 gnaoe aial natua n icipit a di-
 gito vl a pede s a corde. pulmoe a
 capite a mebs pncipalib^o. sic h^o
 moi lib auctor vles informae cor-
 p^o ecie i vtutib^o mdib^o icipit a
 dms a platis qb^o maubis ordia-
 re a iudicare. **E**xtedit em se hec do-
 ctina molis gnalit ad oes **C**ou-
 sacoe at sp plebs dnos imitat et

supioes **I**deo salom^o afflat^o spu
 sco i pncipio sue doctie aggredi
 e i formare platos a indices: scies
 qm si illi fuerit vtuosi: hoies sub-
 iecti viciosi esse no poterut **Ecc. x.**
Judex sapiens iudicabit pplm suu
 a pncipat^o selsati stabil eit: scdm
 iudice ppli sic a mistri ei^o a ql re-
 ator citatis: tales et hitates in ea.
Notadu e sedo q no e mabile si
 ppls suu pncipe imitet. **C**orpa ei
 celestia q otinet sub pmo mobili
 oia hnt motu fm motu illi^o. hnt
 tm nichdoi^o suos mot^o pncipos. sic
 qlitaiq. o; q ppli suo pncipi se-
 conformet iux illud **Poete Nobile**
mutat sp cu pncipe vulg^o. **C**uius
 r^o e: qz ipi sut mioz capita. fotes a
 exepalaria. **M**o a capite corp^o reci-
 pit egime. **R**iuul^o a fote capit aq:
 a ab exeplati scriptor accipit h^o
 qd scribit. **V**nde si exeplae sit cor-
 ruptu a flm septor sufficiens exai-
 sat lic; scripsit flm libz. **E**t io so-
 let medic^o aiare pncipue q caput
 sit sanu; qz si caput infirmu: cetera
 mbra dolet. **F**acietes artificialiter
 aqduat^o curat pncipalit q fcs sic
 dat. **E**t statioarij solent ee sollici-
 ti ut exeplala sint correctade qbus
 septoib^o copia mistret. **I**stom^o p
 oia actor h^o lib vles p totum cor-
 p^o ecie vtutes moles trastudere
 incipit a iudicib^o: pncipib^o a pla-
 tis. **D**. **Diligite iusticia.** **N**otadu e
 3° q pncipalit inteo salomois e
 doce sapiencia. **M**ediū at ad acqre-
 du sapias e iusticia **Iux illd Ecc.**
3. **F**ili cupiscs sapias sua iusti-
 tia a dms ptebit f illa ppe qd p me-
 dio t^o neco ad sapias. **S**t iudici-
 bz pncipibus a prelati. **Diligite**
A. 7.

a

iusticia. **V**idem⁹ em qd illd qd est
 p̄ciosu carū l̄ amari a p̄ncipe i oī
 tu gestu l̄ victu illd t̄h̄it ad cōse
 quēciā subditū. siue sit vtile siue
 iutile saltē nobile negociū ep̄uta
 ē effigiaē p̄ncipē in h̄is q̄ ab ip̄o
 diligi agnoscut̄. **V**n̄ si iudices d̄m
 aplati vellēt amare iusticiā nō est
 dubiū qn̄ eā subditi amarēt. **N**ec
 m̄z q̄ ei p̄t de secta regis a de eo
 dē l̄ d̄h̄li p̄ano idui b̄n̄ h̄z mateiā
 gaudij. **N**ob̄a at̄ p̄ncipis a p̄lati
 iudicis dēt eē iusticia. **I**lls **J**ob
 29. **I**usticia i duc⁹ sū̄ vestiuit me
 sic vestim̄to. **E**t i ps̄. **S**acerdotes tui
 duāt iusticia. **S**i tūcā tā sacerdes
 q̄ alij scolaēs a layci nūq̄ sibi ita
 pauert̄ idumta sic mod̄is t̄pibz
 iā videm⁹ a t̄tē sic ē de veste corp̄is.
 ita de vestitu mentis a iō necē ē de
 eis dicē diligitē iusticiā. **V**bi bre
 uit̄ eos docet̄ t̄v̄iz q̄lit̄ sint affecti.
 diligitē iusticiā ad qd̄ sint elq̄. qz
 ad iudicā dū. a q̄ sūt eis subiciā q̄a
 trā. h̄oies frenos. a frenis desideri
 is ihēntes. **A**d h̄o q̄ h̄o sit iust⁹ n̄
 sufficit iusta facē. s̄ ē q̄rit̄ q̄ iuste
 f̄at iustas. **A**istot̄l 2. a 4. **E**thi
 co. vñ q̄ sus p̄dit furē zelo vidicte
 p̄t̄ ḡuam̄ p̄sonalē f̄at q̄dē iustū
 s̄ n̄ iustē. **A**d hoc q̄ h̄o sit iust⁹ re
 q̄rit̄ q̄ iusta faciat aōre iusticie.
Et iō dicit **A**nselm⁹ de libero ābito
 c. 3. q̄ iusticia ē r̄c̄itudo volūtat̄is
 p̄t̄ se fuata. **D**eut. 16. **I**uste qd̄
 iustū ē exequē. **E**x q̄b⁹ p̄z q̄ q̄tuor
 ḡna h̄oim̄ sūt q̄ iusticiā qd̄ amodo
 faciūt a t̄n̄ eā nō diligit̄ v̄iz. appe
 titū h̄oīs a t̄uēncie. vidicā r̄c̄o
 tū a ipac̄ie. luc̄ā m̄uētū. a dissila
 t̄i scelex. **S**unt ei p̄o qd̄ q̄ licet iu
 sticiā n̄ diligit̄ volūt̄ t̄n̄ videri iust

l̄iro

l̄oba

Sm̄o. d̄. of.
De iusticia

c

p̄o

ti **A**egunt̄ deliquētes. vituperat̄
 vicia. docēt̄ vtutes. p̄mūt̄ s̄m̄ia
 a t̄n̄ cū oī it̄cōe corrup̄. qz n̄ ob a
 liud n̄ h̄ōrificēt ab h̄oib⁹ a vocēt̄
 iusticie zelatoēs tales fuerūt scribe
 a pharisei de q̄ **M**at̄h. v. **N**isi ha
 b̄udauerit iusticia via pl⁹ q̄ scri
 b̄az a phariseoz n̄ it̄t̄bitis i r̄gnū
 celoz. **2**o vidicā r̄c̄o a ipa
 cie p̄t̄dūt se eē amatoēs iusticie
 a n̄ sūt sic ei iusticia vult̄ vidicāē
 delicta. sic a ira. vñ iāt⁹ a n̄ vidicāz
 dolet̄ q̄si paciēs aliq̄d̄ iustū s̄ qn̄
 p̄mit̄ delcāt̄ sic d̄t̄. **E**th. c. 22. ta
 les fuerūt illi duo senes iudices q̄
 susānā adiudicauerāt mortū qz eo
 tū libidioso a r̄oē d̄t̄p̄fic̄ d̄t̄ da
 mel 13. **I**n̄ ei passiōes malas q̄i
 iudice eē p̄nt̄. iā ē vna de p̄ioribz.
Nā ira ipedit̄ aīm̄ ne possit̄ c̄nē re
 t̄ sic d̄t̄ **C**at̄h̄o **I**ra excogitat̄ cau
 sas calūpniā d̄n̄ vbi culpa n̄ sub
 ē. **I**ā i p̄is̄ nescit̄ modū tenere. vñ
Seneca. i. li. 1. de iā. ad nouatū de iu
 dice qd̄a malo dicit̄ qz furore accē
 sus d̄t̄p̄nauit ad mortē tres mili
 tes inocētes p̄ h̄uc modū vñ iust
 fit occidi qz de via redierat sine so
 cio omilitōē iponēs ei qz eū it̄f̄ce
 rat. p̄cepit̄ qz statū cui⁹ militi astā
 ti qz eū ducēt̄ ad locū supplicij vbi
 morte p̄lect̄t̄ cū at̄ eēt̄ educt⁹ d̄i
 it̄ omilito san⁹ a icolumis p̄ q̄ā
 morte p̄lect̄t̄. **V**idēs aut̄ h̄o q̄ mi
 les q̄ p̄mū ducebat̄ v̄s̄ supplicij re
 d̄nt̄ ad iudicē. a ātos corā illo mili
 tes p̄nt̄auit. qz ut vidit̄ tyrānus
 furore accē. iudiciū dedit̄ tale. **1**o
 dixit̄ te iudeo occidi qz iust⁹ es occi
 dē. a ipatol̄ n̄ obedisti. **2**o. te iqt̄ iu
 deo it̄fici. qz d̄apnat⁹ es. a **3**o. te m̄
 q̄t̄ s̄l̄r̄ iudeo it̄fici qz eā omilitom̄

8

dāpōis fuisti. Et subit **Sen.** idem.
Quod solers ē iacūdia ad fingēd
 eas furoris. Es ei l pūitū sūt: ob vni
 us inocētia. **Ex** cogitat iste q̄mad
 mod facēt emia: cū nllū iueirz. hz
 ei iacūdia h° malū q̄ n vult regi.
Nā ipi vitati iāscit h cōū volūtate
 ei? āq̄d faciat. **Ec** **Sen.** Et iō sign
 f bī **Jac.** sit at oū hō velox ad au
 diēd: tard⁹ ad irā. **J**ā ei vi iustitiā
 di n opat. 3° lūcū mūez p̄dēt
 se iusticiā diligē h̄ mentiūt oīno.
Diligūt ei pecūia: a p̄t pecūia fati
 ut iusticiā. **I**sti n̄ diligūt iusticiā
 n̄ sic v̄fic⁹ v̄nūā **Judas xp̄:** ad
 v̄dēd. **I**sti ei sūt m̄catorēs iusticie:
 a n̄ amatores. **E**t sic m̄cator n̄ curat
 cui v̄dat m̄cs suas n̄ q̄ ille h̄eat
 q̄ pl⁹ offert de pecūia: ita tales iu
 dicū sūi v̄dūt idēnt iusto a iust
 to dūmō ille poi⁹ h̄eat q̄ plus de
 pecūia eis donat q̄ de? meito ma
 ledixit p̄sa. 7. **V**e q̄ iustificatis im
 piū p̄ mūerib⁹: a iusticiā iusti au
 fertis ab eo. 8° **d**iffil atū scelez n̄
 sūt iusticie dilectores: hz ei iustitia
 q̄ culpe corū deat pena: sic morbo
 medicā. 9° **i**ō tal pietas l opassi
 ofla ē a iusta: sic et m̄r q̄nq̄ nō
 sustiet filiū v̄tāl ut corrigat nec
 filiā aduri ut saēt. **E**t cōū tales lo
 q̄ns **Aug⁹** i q̄d epl a dicit **M**olef
 9° ē medic⁹ furētū frenetico: a p̄i
 discipliato filio: ille ligādo iste ce
 dēdo: si at illos negligāt a p̄mē p
 mittāt. **I**ta poi⁹ fla māfuetudo
 a credulitas ē: a iō signē d̄r in ps.
Bū q̄ aus. iudicā. faci. iusti. **E**t **Ma**
th. v. **B**ū q̄ esuriūt a sitiūt. **V**n̄
 nō h̄; **A**nsele de concordia q̄ duplex
 ē aff cō aie: q̄dā comodi. a q̄d iusti
Priā ē aff cō a volūtate isepabilis

Secūda est sepabil. sub priā eadē
 altro cū a pot⁹ a h⁹ oī sic igit oī
 die enouat i nob esuies a sitis: ita
 aff cō iusticie i emib⁹ corrigēdis
 sp d; i nob eē ecēs a isepabil. Et
 iō d̄t. b̄ū q̄ esuriūt. **G**lo. **A**mato
 rib⁹ vel b̄i n̄ satis ē q̄ iusti sūt: h̄
 sp sūt op̄a iusticie ut d̄ q̄libz t̄li
 v̄ficēt illd̄ **A**pp̄. 22. iust⁹ iustifi
 cabi adhuc d̄t igit. **D**iligite iustici
 ā. **E**st at h̄ priō dubiū q̄re p̄nci
 pib⁹ a p̄latis poi⁹ d̄t diligite ius
 ticiā: q̄ diligite prudētā l̄ aliquā a
 liā ututē mōle. **A**d hoc d̄d q̄ h⁹
 duplex ē eā. **V**na. q̄ hita iustitia i
 p̄latis. h̄nt vir ututēs oēs vtutēs.
Et hoc ē q̄d d̄t **A**mbro⁹ i eram. ū i
 q̄t ē prudētia ibi m̄dū ē malitia: ū
 fortitudo i iracūdia: ū t̄p̄antia i i
 paciā. pleraq̄ alia vicia. **V**bi aut
 iusticia: concordia virtutū ceteraz. **I**bi ē
Secūda cā ē q̄ sine iusticia nō pos
 sunt reges a p̄ncipes esse d̄m̄et
 ideo multū diligere debent illud si
 ne quo d̄m̄ eē nō possunt. **A**mota
 em̄ iusticia: sūt reges tyrāni. **V**n̄
Aug⁹ de ci. di. c. 9. remota iustitia
 quid sunt regna nisi maḡ latroci
 ma: et latrocima quōd sunt nisi p
 ua regna. **A**d quod ostenden dū
 inducit **Aug⁹** hystoriam de alle
 xandro magno et quodā pirata:
 q̄ v̄bat diomides: q̄ t̄n̄ plēm⁹ nar
 rat pollic. li. 3. **V**bi dicit q̄ cū piā
 ta op̄hensus esset a eū alexad̄ in
 frogat. p̄t q̄d m̄ae h̄ret ifestū:
 r̄ndit libera v̄ce: tu p̄pter q̄d oīlē
 frax. h̄ q̄ e° facio illd̄ puo nauigi
 o: lat⁹ v̄cor. sū at q̄ maḡ classe fa
 cis diceis ipator: si sol⁹ capt⁹ fucit
 alexn̄ lat⁹ eit: nā si ad nutū dioidis
 p̄li famlaret: eit dioidis ipator.

7 fr. 9^a

D

ibi ē

31

31 1^a

diomides

nā q̄tū ad eāz nō d̄rūt n̄ q̄ deteti
 or ē q̄ rapit̄ i p̄bi q̄ iustitiā de he
 ricabieci q̄ maifesti ipugnat
 leges. q̄s ego fugio tu p̄ sequis. e
 vtzq̄ vereor tu d̄tēpnis. me fortu
 ne iūqtas a rei familiaris āgustyat.
 te fast⁹ itolleābil a ierpicabil a
 uaricia furē sc̄t. si fortūa māfuef
 cerz fierē forte melior a tu q̄ fortu
 nacōr: neq̄or eris. **Miāt⁹** alexā d̄
 ostatiā hoīs cū ierparet iuste a
 meito arguēt. Expiat inq̄t an fu
 tur⁹ sis melior fortunā mūto nec
 nō alicui q̄ deliq̄stis tuis moib⁹
 ascribat. eūq̄ si iussit militē ut
 posset ex inde saluis legib⁹ milita
 re. **Ex isto** seq̄t q̄ sine iusticia nō
 p̄nt ēges iuste regnare. **Secm**
 p̄t eē dubiū q̄ ē magis necāria rē
 publice v̄l iusticia l̄ aicitia. **Et vi**
 det q̄ iusticia q̄ r̄ ethicoz c. viij
 i q̄dā p̄pōde p̄manz ātas. h̄ hoc
 p̄inet ad iusticiā. **Itē c. 2.** Iustici
 a ē p̄darissimā v̄tutū a ē virt⁹ p̄fe
 da a neq̄ hesper⁹ neq̄ lucifer est
 ita admābil. **Oppositū** arguit
 p̄ **Tuliū** d̄ aicitia. Est ei aicitia f̄z
 eū oim̄ dinaz hūanazq̄ rerū cū
 tenuolētia a calitate d̄seho: h̄ illa
 ē maxie necā rēpublice ḡ ac. **Et**
 addit q̄ si oēs hoīs essent iustī
 amia n̄ indigēnt iusticia. h̄ q̄tū
 cūq̄ hoīs essent iustī adhuc idi
 gēnt aicitia. **Et idō** dicit **Aristoti**
 les q̄ aicitia ē magis necāria q̄
 iusticia. **Dicēdū** q̄ sic **Aristotiles**
 dicit h̄ ethicoz. **Iusticia** est du
 plex. s̄. iusticia legal̄ q̄ ē oēs virtu
 tes a n̄ ē ps virtutis. h̄ ē tō virt⁹.
Alia ē virt⁹ p̄ticularis q̄ fm̄ eū di
 uidit in om̄iūā a distributiūā.
Si igit̄ q̄rit. **An** iusticia sit magis

necāria rēpublice v̄l aicitia. **et si**
 at q̄stio de iusticia ḡnali. **Dicēdū**
 q̄ illa ē magis necāria sic totū est
 meli⁹ sua p̄te. **Si** vero d̄ iusticia p̄ti
 culai dicēd̄ q̄ aicitia ē magis ne
 cessaria. h̄ satis inuit **Aristotiles**
 6. ethicoz c. i. vbi dicit q̄ aicitia
 v̄tinz a d̄suat ātates a legisposito
 res magis ēca eaz studēt q̄ ēca iu
 sticia. **Ad** āgumtū i oppositū v̄
 tū ē q̄ p̄ iusticiā v̄manz ātas ma
 gis q̄ p̄ aicitia. **Qd̄** at d̄i q̄ iustici
 a ē p̄darissimā v̄tutū loq̄t̄ ibi de iu
 sticia legal̄ n̄ de iusticia p̄ticulari
Seq̄t **Qui** iudicatis trā. **Et** if
 ta trā q̄ d̄uplicat̄ expōit̄. **Pr̄io** mō
 sic trā v̄ hoīs. **Ḡnali** ei homines
 p̄nt v̄ri trā. **Tū** q̄ de trā sūt oigi
 nē ducētes **Eccā. 33.** Oēs hoīs de
 solo a trā sūt v̄n creat⁹ ē adā. tū q̄
 trā i h̄itāt. **V̄n** p̄s **Iucola** ego sūz
 i trā. **Tū** q̄ ex trā sūt ex̄ntes **Eccā.**
11. Oīs h̄o trā a cinis. **Tū** q̄ i trā
 sūtent̄ **Eccā. 9.** **Qui** de trā sūt i trā ē.
 uertēt **V̄n** i h̄ q̄ dicit trā: ēp̄m̄te
 sup̄biā iudiciū a p̄latoz. **Terra** ei
 vilis ē a isimū oim̄ corp̄m̄ v̄n **Ec**
clē. 12. dicit **Quid** sup̄bis trā a ci
 nis. **D̄nt** ḡ indices a p̄lati d̄sideāē
 iudicādo q̄ ip̄i nō sūt celestes. sed
 trāni. sūt hoīs alijs filijs in cōdi
 cōis fragilitate. alijs v̄tūbiles in
 corruptibilitate. alijs eq̄les in na
 tūe vilitate q̄ trā. **Nā** fm̄ p̄hm̄ ē
 trā ē m̄ oim̄ corp̄m̄ ut a ip̄i filij sūt
 m̄ris n̄e ḡnal̄ q̄ ē trā et ec̄ ip̄i sūt
 filij p̄ris n̄i ḡnal̄ q̄ ē trā fer a p̄u
 tredo oī; elem̄toz. **Qd̄** d̄sideās be
 at⁹ **Job 1. c.** ip̄i trē dixit: p̄r me⁹ es
 a m̄ mea. **Secdō** mō expōit̄ ista
 trā de trā v̄ eccā. p̄p̄ tres d̄ici
 ones trē q̄ eccāe cōueniūt videlicet

hūilitate. stabilitatem. et fertilitate
 tē. **Vñ Bern.** sup cātica de ecclia sic
 exdamat **O** hūilitas et sublimitas
 et tabnaculū cedari/ scūariū de iter
 renū hitaculū celeste palaciū do
 m^o lūtea et aula ē gīa et corp^o mor
 tis et tēplū lucis et respectō sup b^a
 spōsa et stabilitatū sae do cēne et
 fertilitas fidei xpīae q. d. mltā bō
 ite tūcēt si bñ fueint iudicata. 3°
 mō expōit illa līa. de tra. v. d. carne
 nra et corpore nro q. d. iuste iudi
 cai ut ei^o obseqū rōnabile fiat et
 dō placeat. vñ **Greg^o** i mōlib^o dū
 carūl corrigit et vsq. ad abstineci
 e studiū a pficiētib^o pueit q. d. in
 altai iā cor^o nūz l' rano nū icēdi l' of
 fert ut ite i o spai oipotētis sacrificiū
 edoleat vñ p^o culpa displicebat.
 Qui g diligitis iustitiā Sic iudica
 te terra.

L. c. 9.

Sentite de dño i boitate et i
 simplicitate cord qrite il
 lū qm iueit ab hīs q nō
 tēptāt illū **Aparz** at eis q fide ha
 bēt i illū. q. d. pposuit **Sal.** q. d. ad i
 qredā sapiāz de q ite cō ē pncipal
 h^o lib nēcala ē iusticia. 7° q. d. p
 misit h^o de ip a iusticia. pseqt vñ
 Et q. d. iusticia a cultu dei icipit. **Ied**
 p^o oñdit quō hō d. ordiai ad dū i
 mēte. 2° quō i fmo ē. i. benign^o ē
 ei. 3° gnāl^o quō in tō cūsa cōei
 nolite celae. **Circa** pñ oñt p^o quō
 d. p vtuosas cogitacōes placat:
 2° quō p vicōsas ab hōie sepat.
 i pūse ei. **Cir** pñ ē sciēd q mens
 hūana ordiat ad dū p fa. p fidei i
 tēgtatē. p cord caitatē. et p spī fir
 mitatē. Et hec fa i tēxtu isto nōnē.
 p^o q. d. hū fide ipossibile ē placē dō. p
 mittit fidei itēgtatē. d. **Sentite** d dōi

no i bo. ac. **De** dño. ea q sē d dño
 ēuelata q. d. sacra scpturā p quā
 de^o cognoscit. pie et hūilita studi
 ose legite et itelligite. et q nō potes
 tis de deo pb aēpie credite q. d. sicut
 dē pū. 1. q. d. pscutat maiestatem
 opprime et a gla. **Scdo** q. d. fides nō
 saluat sine caitatē q. d. si hūero oēz
 fide ita ut mōtes tūlserā: caritatē
 at nō hēaz nichil sū. **Cor. 13.** **I**deo
 postq mens hūana ē pmo illūia
 ta p fidem oportz q scdo sit iflam
 mata per caritatē. Et idō subdit in
 simplicitate cordis qrite illū quei
 tur em p amorē et dilectionē **Iur**
 ta illud **Cantē. 3.** q. d. q. d. diligit
 anima mea **Bern.** super **Cantica** s
 mone 20. **Nō** abduca blandicijs.
 nec frangi iniurijs nec seduci fla
 gicijs toto corde tō aiā tute dili
 gēē **Et** ut bñ dīcā toto corde dili
 gē ē dōe qd blādit de ppria carne l
 illicita respueresed quā iaz nō
 querit efficaciter qd nō sperat. idō
 post fidei itēgtatem et amoris ca
 ritatem subdit spī firmitatem di
 cens. **Quoniaz** inuenitur ab hīs
 qui nō temptant dñm **Glo.** sup
 illud **Math.** q. d. **Nō** temptab
 dñm deum tuum: dicit sic. **Nemo**
 temptare debet deū quando ex hu
 mana racōe habz quid faciat. **Il**
 le ei tēptat deū q. d. omitter se piclo:
 qñ ex hūana rōe p. euasiet ideo
 xps dixit **Math. 2.** **Cū** vos psecuti
 fuerint i vna citate fugite i aliā: sic
 ipē idē fugit et latuit puul^o i egip
 to **Math. 2.** **Et** postea iam factus
 vir idē fecit: **Io. 8.** **Sic** **Paulus**
 dimissus in sporta euasit **Cor. 11.**
 s. sic dicit glo. v. p^o p^o q. d. hūana
 rō defecit omitter se pō dō nō tēptā^o

si deuote ofitendo p[ro]p[ri]a infirmitatib[us]
 palipo. 2. Cū ignoem[us] q[ui]d agē de
 beam[us] h[oc] soli habem[us] e[st] h[ab]ui ut
 oculos n[ost]ros digam[us] ad te. Itē glo.
 sue p[er] ps. 81. Teptare ē cū i[n] v[er]bis est
 simplicitas: a i[n] corde ē malicia. Et
 tales nō q[ui]rūt deū i[n] simplicitate: a
 iō nō inueit[ur] ab eis q[ui] teptāt eum.
 Apparet at[que] eis: qui h[ab]ent fidē illū.
 Teptat[ur] d[omi]n[u]s. Dic ē notādū q[uo]d aliq[ui] teptāt d[omi]n[u]m de
 metiā q[ui] negligēt orāt sine deuoti
 one: sic si aliq[ui]s teptaret si h[oc] d[omi]n[u]s
 m[er]eat v[el] nō. Eccl[esiastes] xviij. An[te] orōnes
 p[ro]p[ri]a aia; tuā: a noli eē q[ui] q[ui] deum
 teptat. Aliq[ui] teptant dei patiēcia;
 q[ui] p[ro]seuerāt i[n] p[er]iculis: i[n] ps. Teptauē
 rūt a exacerbauērt exelsū: a testi
 moia ei[us] nō custodiērt. Aliq[ui] tept
 tāt dei iusticiā q[ui] orāt v[er]bidā. Luc
 ix. Vis dicam[us] ut descēdat ignis
 d[omi]n[u]s celo. Aliq[ui] teptāt d[omi]n[u]m potēcia ut
 temerarij i[n] picul. Iudith. 8. Qui e
 stis vos q[ui] teptastis d[omi]n[u]m: loq[ui]t[ur] d[omi]n[u]s
 sacdotes q[ui] statuerūt ut de[us] eos libe
 raret infra aliq[ui]s dies. Quā dā tept
 tāt sapiā; dei qui exponūt se sine
 studio ad docēdū a p[ro]meditacōe.
 ps. Teptauerūt deū i[n] cordib[us] suis:
 ut p[er]terēt escas aiab[us] suis. Nō so
 lū at iuenit[ur] si appar[et] a sp[irit]u se eis
 o[n]dit: nō t[ame]n adhuc ita p[er] sp[irit]u
 si p[er] fidē p[ri]mo a p[er] sp[irit]u a iō sub
 dit. Appar[et] at[que] h[ic] h[ic] q[ui] h[ab]ent fidē illū
 a fidē t[er]re i[n] illū p[er] dilcōez. Sic g[er]
 has tres v[er]tutes theologicas or
 dinātes mētē i[n] deū h[oc] iusto esse
 necessitas p[er] manifeste. Primo p[er]
 p[ro]p[ri]a dubiū h[oc] v[er]t[ut] p[er] v[er]tutes mo
 rales acq[ui]sitas: necesse sit ponē theo
 logicas. Et videt[ur] q[uo]d n[on] q[uo]d de oib[us]
 v[er]tutib[us] necarijs ad felicitatē vel
 b[eat]itudiez delinuat Aristoteles suffi

cient i[n] mōlib[us] suis: a nō scit mētē
 onē n[on] de natuālib[us] l[ib] acq[ui]sibilib[us]
 a o[n]silib[us]: g[er] ille sole sufficiūt. Itē
 h[oc] p[er] ex nālib[us] suis assentiē h[ic]
 q[ui] fides p[ro]dicat de deo: si b[on]i i[n]struat.
 Sicut deū cognitū p[er] amāē sūt oia:
 a sperare q[uo]d de[us] dabit sibi vitā im
 mortalē: g[er] ad illos ad[er] nō ē necesse
 ponē h[ic] infusos. An[te] p[er]t[ur] q[uo]d ali
 ter h[oc] infidel nō foret vitup[er]ad[us]:
 si nō credēt ad p[ro]dicacōez doctoz
 catholicorū. Itē si tales h[ic] i[n]fu
 si foret i[n] nob[is] h[oc] posset sciē a expl
 ri eos p[er] eoz op[er]acōez: sic posset
 h[oc] de lege cōsciē se eē i[n] caritate
 o[n]s s[er]m[on]iā p[er]t[ur] q[uo]d ioueniēs est
 nobilissimos h[ic] eē i[n] nob[is] a la
 tē nos. Ad oppositū est ap[er]us
 cor. 17. Nūc at manēt fides sp[irit]u ca
 ritas: tria hec. Ad istō dubiū di
 cēda sūt duo. Prim[us] ē q[uo]d sic reuela
 tū ē sc[ri]pt[ur] p[ri]b[us]: sic scola catholica
 tenet eccl[esi]a t[er]dit. Rō ē: q[uo]d duplex
 ē h[oc]is felicitas. Natuā a sup[er]natu
 ral. Prima ē p[ro]portionata nature
 h[oc]uā: ad quā p[er]t[ur] p[er] p[ri]ncipia
 natuē sue. Alia excedit a ad illā n[on]
 p[er]t[ur] n[on] dina v[er]tute s[er]m[on]iā quā dā digta
 tis p[ro]p[ri]acōez. Et iō ad illā osequē
 dā: o[mn]i q[uo]d h[oc]i sup[er]addant v[er]tutes
 theologice. q[ui] iō theologice d[omi]n[u]s q[uo]d
 a solo deo i[n]fūdūt a sola dina t[er]ue
 lacōe i[n] sac[ri]ptuā nob[is] t[er]dunt.
 Ad p[ri]mū aristoteles nō t[er]dit n[on] de
 v[er]tutib[us] ordinātib[us] hoie; ad fe
 licitatē h[oc]uā. Ad sc[ri]pt[ur] p[er]t[ur] q[uo]d h[oc]
 nō p[er]t[ur] h[oc] facē meitorie ex nālib[us].
 Ad t[er]ciū simpliciē latēt si credi
 m[us] nos tales h[ic] h[ic] Verbu[m] at
 p[er] h[ic] d[omi]n[u]s intelligi de h[ic] natuālib[us].
 In simplicitate cord[is] q[ui]te illum.
 Circa q[uo]d nō q[uo]d i[n] h[oc] q[ui]tuoz iueniūt

Sicut dicitur quod dicitur in psalmo.

Sicut
 A

que vitam boni xpiani faciunt me-
 ritoriam in presenti. **R**editudo scē
 consolationis: **s**implicitate. **G**ra-
 titudo pie deuocionis: **c**ordis. **S**olli-
 citudo discrete inquisitionis: **q**uite:
 et altitudo quiete contēplacōis:
Illū **S**implicitas at illa debz eē ai
 prudētia sic dī **M**atth. x. **E**stote pru-
 dentes sic ac. vñ **G**en. 34. dicit de ia-
 cob: q̄ vir simplex habitabat i tab-
 nacl. **A**nt̄ q̄te prudēcie fuit erga
 fr̄es suū elau i emēdo p̄mogemta
 sua: erga p̄ez i furripiedo bñdō
 nē: erga auūculū i custodiēdo gre-
 ges: erga vxores pacifice eas i gē-
 do: i ml̄tis alijs: p̄z i **G**en. diffuse.
Aio simplicitas a simina n̄ ē om̄da
 bilis: s̄ colūbia **R**o. 16. **V**olo vs sa-
 pientes eē i bono: simplices aut̄ i
 malo **E**t d̄z: hec simplicitas eē sine
 plicavane itēōis: i n̄ ruga f̄le opi-
 moni: sine tegm̄to paliate fictō-
 nis **P**rimā simplicitatē n̄ h̄nt q̄ fa-
 ciūt opa de ḡne bono: p̄tēōe hu-
 māe laudis l̄ h̄c t̄pal: a n̄ p̄p̄tē
 tatē a h̄c: ē d̄i p̄tē q̄s dē **M**atth. vi.
Si ocl̄s tuus fuit simplex: totū cor-
 p̄ tuū lucidū erit. **Q**d exponēs te
 at̄ **A**ug. 1. 2. de f. d. i mōte. dicit.
Ocl̄s dē itēō: q̄ libz i ope suo h̄ez
 ituef̄ **C**orp̄ vero: ḡeies op̄m itel-
 ligit̄ **T**ūc at̄ ocl̄s ē simplex: q̄n itē-
 cō solū i dēū diḡt̄. **Q**n̄ sic ē: tūc tō-
 ḡeies op̄m luce iustitie corā dēo
 d̄plēbz: vñ **G**reg. 1. **E**ze. li. 1. o. 1. si
 n̄ra itēō ap̄ dēū fuit simplex: e
 i: **I**deq̄ n̄ra actō tēbrofa n̄ erit. **S**e-
 cūda simplicitatē nō h̄nt h̄ctici: q̄
 v̄is s̄ct̄c̄is fidei xp̄iāe om̄l̄cet er-
 rōes flax op̄ionū **V**n̄ h̄n̄ n̄ s̄t̄ sim-
 plices corde a lingua: imo duplices
 a biligues: p̄tē q̄s **p̄. 18.** **V**erba

biliguis quasi simplicita: a prue-
 munt vsq̄ ad interiora v̄entris: a
Eccl̄. 2. **D**e duplici corde a labijs sce-
 leratis a manibus malefacienti-
 bus: a p̄cōti ingrediēti terram
 duabz v̄ijs **T**ertā simplicitatē n̄
 h̄nt p̄dicōes a dolosi: q̄ p̄tēdūt v-
 nū i ore a aliud h̄nt i corde **D**e q̄
 i p̄s **L**abia dolosa i corde a corde lo-
 cuti sūt. **D**e q̄bz verificat̄ ill̄s **I**ac. 1.
Vir duplex aio icōstās ē i oibz v̄i-
 is suis: dicit **A**ristotiles 18. de aia
 lib. 2. q̄ i aiali n̄ ē n̄ cor vñ aia
 vna. **S**ecdo d̄t hō h̄re ḡtitudinē
 pie deuocōis: a iō d̄t **C**ord. **V**bi no-
 tādū q̄ d̄z exigit cor hūanū sibi
 d̄ari tripl̄: lib̄at̄. itē ḡh̄. a p̄p̄tē
 alit̄. **P**riō vult d̄z q̄ tu des sibi li-
 bere cor tuū: n̄ q̄ mutues: nō q̄ v̄-
 das: s̄ q̄ dones **M**utuāt̄ q̄ sibi ser-
 uūt p̄ t̄pali p̄spitate osequēda:
 et q̄n eis subtrahit̄ p̄spitas sub-
 trahūt a illi cor a dēo: p̄s. **C**onfita-
 b̄t̄ ē cū b̄n̄feceris ei. **V**edūt q̄ eū
 diligūt p̄ m̄cedē eua: qui ē amor
 incenari. **D**at̄ quidē sibi ḡtis: hoc
 est ex meā dēi b̄oitate motū istū
 modū exigit dēus. **V**n̄ signat̄ dē
 p̄. 17. **P**rete fili mi cor tuū michi.
 q̄n dicit̄: fili mi p̄ creatōem. fili
 mi per informacionem. fili mi per
 redempcionem. prete per donacio-
 nem. cor per dilectionem. tuum p̄
 possessionem. michi per deuocio-
 nem. **V**ult ergo primo q̄ des si-
 bi cor tuum liberaliter. **S**ecundo
 q̄ des ei cor tuum itegraliter. **M**a-
 th. 22. **D**iliges dominum deum ex
 toto corde tuo: et ex tota anima tu-
 a. **E**st enim deus sicut homo selotū-
 pus: non permittit v̄ro i sue alios
 diligē **E**xod. 32. **N**oli adorare deū

B

vñ

alienū. De⁹ ei zelotes nomē eius.
 dñs a emulatoz hec mixqz sol⁹
 ē demit te. **A**uis gnōsa cū diu vola
 uelit a se fatigauit. a p̄dā suā ce
 pit. requirit cor p̄de sue p̄ m̄cede. Sic
 x̄ps gnōsus ille falco q̄ p̄ te sua p̄
 da capiēda volauit de celo i v̄gis
 v̄ter. a de v̄gis v̄tero ad patiblz.
 de patibulo ad infernū. de infer
 no i mūdū. a de mūdū ad celū. iō
 merito sibi v̄dicat totū cor. p̄aē
 ḡ debem⁹ cor n̄m ei sic aui p̄dali
 pat̄ cor p̄de sue. p̄mo extrahit. la
 uat. a op̄mit. a s̄guis exp̄mit et
 i p̄tes desciendit. Sic mōlē ext̄ha
 m⁹ cor n̄m p̄ p̄ctōz occultoz te
 corda cōez. i ps. Effūdite corā illo
 corda v̄ra. **L**auet p̄ lacmaz sup̄
 fusionē. **Jē. g.** Laua a malicia cor
 tuū ut salu⁹ fias. **Cōp̄mat** p̄ ōcō
 nē. a s̄guis v̄p̄ctm exp̄mat p̄ cō
 fessionē. tandē desciendat p̄ penosā
 satisfactionē. t̄ tūc debz sibi tōl̄ter
 dari p̄ deuotiōez. v̄n̄ **Joel 2.** Cōi
 timi ad me i toto corde v̄ro. **T**ertio
 vult de⁹ q̄ des sibi cor tuū p̄petu
 alit. Solent ei hoīes q̄n volūt sim
 plicia p̄petuo aliq̄d daē al̄cui. fa
 cē sibi bonā cartā. a b̄n̄ scriptā. a
 postea illā signāt sigillo. t̄ tūc po
 nūt eā in possessionē. a tūc ē secur⁹
 p̄ p̄petuo. **I**stomō ut deum te aia
 b⁹ nostris assecuē⁹ p̄ p̄petuo.
 faciam⁹ sibi cartā d̄ corde n̄o scri
 bēdo i illo mādātā. a p̄c̄p̄ sua. p̄ū.
 a. **S**ete illā. a legē dei i tabul⁹ cord
 tuū. a postea signet sigillo hūaita
 tis x̄pi. q̄d sculptū fuit mltis l̄ris.
P̄ applicem⁹ p̄ deuotā cōtēplati
 onē. menti n̄e meōriā illi⁹ passi
 ois. **v̄n̄. cāt.** **D**one me sic signacu
 lū sup̄ cor tuū. a tūc ponem⁹ eum i

sep̄sima: ut i mēte n̄ea p̄ grāz ih̄a
 bitare dignetur. **Ep̄. 3.** **P**et vobis
 de⁹ fm̄ dicias gl̄e sue v̄tutē corro
 boari p̄ sp̄m̄ i m̄teiori hoīe hitare
 x̄pm̄ p̄ fidē i m̄ cordib⁹ v̄ris. Et sic i
 simplicitate cord̄ q̄rite illum. **V**bi
 nōt sollicitudo discrete i q̄siōis. Et
 iō t̄cō q̄re debem⁹ deū sapiēt cū tri
 b⁹ maḡ. de q̄b⁹ **math. ij.** **I**lli ei q̄si
 erit stella duce. Et nos duce⁹ mari
 a q̄ ē stella maris. **V**n̄ b̄n̄. sūt mis
 sus ē. **z.** **S**i i surgūt v̄ti tēptacōs.
 si i curris scrupulos s̄bulatiōm: re
 spice stellā i uoca mariā. **R**ueam⁹
 ij⁹ dolēt cū mal a a ioseph. de q̄b⁹
 luc. ij. **D**olētē q̄rebam⁹ te. **I**lli p̄
 duū q̄hiert x̄pm̄. a p̄ tridū inue
 nerit. **T**ercō q̄ram⁹ x̄pm̄ diligēter:
 luc. xv. **R**ue m̄lier h̄ns dragmas
 p̄. a c̄. **R**eto p̄manē. **M.** a petite a acci
 pietis: q̄rite et iueietis. **R**itū q̄d
 vitā xp̄ianā r̄cificat ē altitudo q̄
 ete cōtēplatiōis: q̄ illū. **I**n simplici
 tate i gr̄ cordis q̄rite illū. **Q**l̄cō v̄.
Derūse ei cogitacōes sepa
 rat a deo. **p̄bata** at̄ v̄it⁹
 corripit insipientes. q̄m̄ in
 malitōiā aiaz nō itroibit sapia.
 nec hitabit i corpe subdito p̄ctis.
P̄ q̄d deliatū ē q̄l̄ic hō sueni
 entē ad sapiētā dispoit. **V**ic oñt
 p̄ q̄d hō a sapia p̄ncipalit̄ ipedit.
Impedit at̄ sp̄s sapie n̄e hoīez i
 hitet sp̄ualit̄ p̄p̄ duplex obstacu
 lū. **P**rimū ē mētā malitia. sc̄z cor
 pal̄ imūdiā. **E**t fm̄ h⁹ l̄cō ista di
 uidit i duas p̄tes. **N**ā p̄mo docet
 vitā maliciā mētis: sc̄do vitare i
 mundiciā corpis. ibi nec hitabit.
 dicit ḡ p̄mo. **D**erūse cogitationes
 separant a deo. **E**t notandū q̄
 non accipiuntur hic cogitacōes

distiguendo cogitacōez utē actū vō
lūtatis: h̄ idudē tā actū volūtatis
q̄ itellctū: q̄ sic sūt cogitacōes pec
cata: nlla ei res ē p̄ctm̄ n̄ act⁹ eli
cit⁹ a volūtate l̄ ipat⁹. Est igit̄ sē
s⁹. Prīmū qd̄ a dō sepat ē p̄usa co
gitacō. i. affcō cogitacōis p̄ quaz
de⁹ nō diligēt nec aduāt: nec i eum
credit. Phata ar̄ vt⁹. i. fides opās
p̄ dilcōez corripit ispiētēs. i. argu
endo sc̄tāz de erroē a igitūdie ce
ga deū suadz aāre a tiere deū qd̄ ē
reā sapia Causā ar̄ q̄re cogitacio
nes ifidelitatis sepat a dō ē: q̄ ta
les hoies sūt i mēte malicioz i m
corpe voluptuosa i illos nō p̄t sa
pia itroie. sapia. i. v̄bū dei. Eccl̄. i.
sōs sapie verbū dei i excels̄. Vel
sapia. i. collcō virtutū mōliū a itel
lctū: q̄ si v̄nū d̄ctōry fūit i m
fūmō nichil secū opatit de suo d̄ct̄
rio. De⁹ ar̄ ē sūma boitas: a iō nul
lomō cōhitat cū malicia. Et idē i m
malinōsā aiaz: nō itroibit sapia.
Et nō q̄ dicit i malinōsā aiaz: nō
solū ihabitabit nō itroibit i eam.
De corpe aut̄ subdito p̄ctis. dicit
q̄ i isto n̄ ihabitabit: q̄n̄ tñ aliq̄n̄ i
troeat i eā: nō negat. D⁹ d̄cā racō
p̄t eē ut oñd̄at d̄r̄z iter p̄ctā car
nalia a spūalia p̄ctāc⁹ mōi sūt iā
iūdia a h̄ mōi: q̄ ista sūt mioris
v̄cūdie a maioris culpe s̄m Greḡ.
Cōtē vero carlia sūt maioris vere
cūdie a mioris culpe: a idē ut cōiter
facili⁹ d̄ct̄ēt hoies de p̄ctō carna
li: a i maiori verecūdia satisfaciūt:
q̄ de p̄ctis spūalib⁹. Vñ p̄ctā spū
alia sūt odiū. iūdia. supbia. maḡ
i hoib⁹: d̄ct̄uāt q̄ p̄ctā carnis: a ide
o dicit q̄ i malinōsā aiaz: q̄c. Sed
i p̄ctōres a eos p̄ctōz carnaliū be

ne intrat aliquando. sed tamen
non inhabitat in eis. Unde Gre
gori⁹ dicit Malinola aima ē: que
i corde odium tenet vel rancorem
Corpus autem est subiectum pec
catis quod s̄m Apostolum forni
cationi. non domino fuit. Sūt
autem quatuor genera malarum
cogitationum. maliciose. ambici
ose. voluptuose. a infructuose. Co
gitati p̄mō d̄c̄ p̄ ps̄ Quid gl̄ ais
i malicia q̄ potēs es iūqtate: tō die
iusticiam cogitauit lingua tua q̄c
Tal fuit cogitacō saul: d̄ct̄ d̄s. p̄.
Reḡ. 18. Saul cogitauit tradē d̄s
i m̄ man⁹ philistinorū. Et cogitatio
s̄m cōtē Joseph Gen̄. 37. Qui cū
vidissent eū. p̄culante q̄ accederet
ad eos cogitauerūt eū occidē. Nō de
malicia ipi⁹ q̄ cōcōd̄lū ad duxit
ut ḡmanū suū deuoc̄sset. a idē de
teste malicōso dedit de⁹ legē talio
m̄s. Deut̄. 19. Redd̄z ei sic fr̄i suo
cogitauit. De cogitacōe ābicōsa:
scribitur Luce 19. Intrauit cogi
tacio i eos: quis eorum maior es
set. Vbi notandum: q̄ ambicio
ē sūma caritatis. sicut dicit Petr⁹
blesensis i quadā epistola ad
clericos de capella regis hereticis
directa. Ambicio dicit ip̄e: est que
dā sūma caritatis. Caritas em̄
paciens est pro eteris. ambicio
patitur omnia pro caducis. Cari
tas benigna ē pauperibus. Am
bicō v̄cō diuitib⁹. Caritas omnia
suffert pro veritate. Ambicio pro
vanitate. Vtraq̄ omnia credit o
masperat. sed longe dissimili mō.
Hec ad gloriā h̄ vite. illa ad gl̄ az
sine fine. Et infra Omnes qui mili
tant i castris ambiciois optimi
capitū

Sermo de cogitacōe

A

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

u

2

B

fuit anaas amonite. Dextrosq; o-
culos amiserunt. Prospirates em
fuit i acq; hōe t; p aliu i actura vero
vite q; pterit a iminētia mortis et
ne supplicia nō attendūt. Et paz
sup i eadē eplā. **P**vanissima vai-
tate militāt hodie nostri cūales.
in latvō in erūpnā i vigilis ml'is.
a picul' magms piculis mais. pei-
cul' fluminū. picul' pōciū. piculis
mōciū. picul' in fals' frīb'. in mor-
tib' frequēt' in fractōe in lassitu-
dine corpis atq; i in alijs vite dif-
fētib'. i q; b; gloriā mātin' mēret.
si hec p xpi noie sustinerēt. hūc
aut martires fuit mūdi. seculi pro-
fessoēs. discipuli curie. milites vel
armigeri. p multas siquidē t; bula-
cōes intrāt iusti in regnū celorū.
Hij aut p multas t; bula cōes pro-
merēt infernū. **T**erciu genus
malaz cogitationū fuit cogitatio-
nes voluptuose. **G**en. viij. **S**efus
ei a cogitacō hūani cordis promi-
fuit ad malū ab adolefētia sua. ex
q; corrupta fuerit in p'mis pntib'.
Albert' tractatu 2°. 2. lib de caus
pprietatū elemētōz c. 2. dicit q; si
super carbonē cādele extitit nō tū
oīno mortificat; q; n' ibi aliq; t'is ig-
nis remaneat sup piciat tenuis
pulis sulphuris cādele t; accēdi-
tur **M**oālī; quātūcūq; hō i se flā-
mas voluptatis extinguit; sep tū
manet ignicul' n' mortificat'. **H**o
est fomes carnal' occupacōe; q;
in vita ista tōlī; extingui nō p't. Et
ideo hūope cauedū est ne piciaē
sup talē sintillulā tenuis pulvis sul-
phuris. sulphur ē calid' fetid' a
tenax; a desig' t; luxuriā. Et pulvis
tenuis h' sulphuris ē cogitatio

morosa de circūstācijs h' ad' et
delectatiōib' eiusdē. **V**n Grego.
sup illud **J**ob xvij. **A**sp gāt in ta-
bernaculo eius sulphur. dicit sul-
phur sic ignē nutrit. ut in se sit g'
uissimi fetoris ideo i eo p'c'm car-
nis intelligim'. q; dū pueri cogi-
tatiōib' q; h' fetid' mētē implet eter-
na incendia fouet. **V**n dñs i sodo-
ma phit ignē a sulphur. **C**auēd'
est ignē cuiusq; p'itenti de p'teritis
ne de eiusdē cogitacōes recordati-
uas admittat q; fm **G**reg. 3. mo-
raliū. c. 7. **S**ex mēs ita in culpe re-
cordacōe occidit. ut ad p'p'tōez
illi' lōge g'uius q; p'us capta fue-
rat vigeat. Et ideo signat dicitur
Deut. 17. **C**auē ne subrepat tibi
ipia cogitatio. **S**icut em puus la-
tūcul' p' fenestrā imittit ut ma-
iorib' latroib' seras aperiat. ita
dyabol' puas cogitacōes imittit.
a si ille p negligētiā admittat tra-
hūt mētē ad olensū. **V**n sext' **J**u-
lius Strāge li. 9. c. ix. **G**ne. 9. pōpe-
ius cū suspectos h'ēt haucēses et
verēt ne p'fidū nō reciperēt p'c'it
ab eis ut egros interim ap' se re-
fici pateretur. fortissimis deide hi-
tulāguenciū missis ciuitatē occu-
pauit. **C**ōgigit; istomō dyabol'
pp'cēs aliquos viros scōs nolle
recipe suggestiōes i grossa matē-
a sic in ope extelori. suab; eis sal-
tē cogitare de dilectis. fingēs nō
ēē piculū in debilib' cogitatioib'.
Sz certe mēdax ē. q; sub infirmis
cogitatioib' fortissimas delectati-
ones imittit a sic mētē ad olensū
ducit. Et ideo statim sūma vigilā-
tia a prudentia examinanda est
cuius cogitatio que occurrit et si

est noxia & imūda expellēda est a
 corde & pūcienda ē ne fiat morosa.
 x̄p̄e q̄d signanter d̄r **Je. 2.** **Vl** q̄q̄
 morabūnt in te cogitacōes noxie.
 Quā auctoritatez p̄t̄ctans b̄t̄is
Greg. 11. moral. c. 10. dicit sic. **Nō**
 ēphēdit cur veniūt s̄ cur morant̄.
 etenim i bona corda cogitacōes illi
 te veniūt s̄ morai phibent̄. **Vñ** **Je**
romi ad **Eustochiū.** dū pu⁹ ē hō
 tis inficē. ut ei⁹ neq̄cia elidat̄ i se
 mie. Ille p̄dicat̄ b̄t̄is. q̄ statū ut ce
 perit cogitacōe iterfici cogitatus e
 ius. & allidit ad petrā. **Et** **Cassiodo**
r exponēs illū ps. **Filia** babilo
 nis misēa q̄c. filia iq̄ babilois est
 caro q̄ cōfusione p̄ctōz igerit. cui
 digna op̄facō d̄at̄. ut sicut dicitur
 ad viciana rep̄ssa sub d̄at̄ v̄tutibz
Vñ subdit. **B̄t̄is** qui retribuet ē
 re. tu. quā re. nō. quā c̄nē retribue
 bonoz ē q̄ etiā puulos. q̄ ex carne
 nascunt̄. & malos mot⁹ añq̄ cres
 cat̄ retinēt ne sint liberiq̄ allidune
 ad petrā xp̄m ut cōfracti dispeāt.
Cogitacōes p̄facili⁹ v̄m̄cūf. cū pue
 sūt. **Et** notādū q̄ nō solū apud
 catholicos. imo ap̄d gētiles mun
 dicia mēt̄is v̄gimitati corpis p̄fere
 bat̄ i t̄n̄ q̄ v̄bicūq̄ potuerit h⁹ p̄
 p̄dē q̄ aliq̄ ūgo cōlecta corrupta
 eāt mēt̄e. ip̄az a sac̄docio ep̄ulēt.
Narrat **Seneca** li. 6. de d̄m̄acōm
 te v̄gie vestalip̄ scripsit. hūc ver
 sū. **Felices** nupte molari v̄bi nule
 re dulce ē. **Et** ob h̄ac causā volue
 rūt eā sac̄docio p̄uasse p̄sa. **Au**
 fette mahū cogitacōz v̄iaz ab ocul
 lis meis d̄t d̄ns. **Et** p̄saie lv. **Dere**
 linq̄t ipi⁹ viā suā & vix iniqu⁹ co
 gitacōes suas. **¶** **Quā** gen⁹ mala
 eū cogitacōm sūt cogitacōes ifrue

tuose. & vane s̄ q̄bz in ps. d̄ns scit
 cogitacōes hōim̄. q̄m vane sūt. **Et**
 alibi. **In** illa die id ē in die mortis:
 p̄ibūt oēs cogitacōes eoz. **Vbi**
 notandū q̄ oīs cogitacō munda
 noz. **Vl** ē de frenoz p̄uidēcia. **Vl**
 est de disseñda p̄itēcia. **¶** **Tertē** v̄tia
 q̄ istaz cogitacōm p̄it̄ in morte ē
 in die mortis. q̄liter aut̄ p̄it̄ p̄ma
 cogitacō p̄z. **Luc. 12.** de diuite q̄ co
 gitabat hōrea sua dilataē. q̄lit̄ aē
 cogitacō sc̄da p̄it̄. exp̄sse narraē
 s̄. **Reg. 21.** de amō filio manasse q̄
 vitaz mala; p̄ris sui recogitās. et
 miaz dei sibi finaliter concessam.
 deliberavit q̄ in peccatis more pa
 tris iuuentutem suā duceret et po
 stea finaliter sicut p̄t̄ fecerat p̄mi
 teret. s̄ illa cogitacō p̄it̄. q̄ i me
 dio malicie sue a p̄p̄rijs suis iter
 fed⁹ ē. **De** talibz p̄sūptuos d̄t̄ in
 ps. **Q̄m** d̄d̄iauerūt i te mala; cogi
 tauērūt cōcilia q̄ non potuerūt sta
 bilire. **Hoc** est q̄ maliciā acceperūt
 a tua b̄itate et m̄ia. et sic mala su
 a in te d̄d̄mauerūt. **ideo** iusto tuo
 iudicio cogitauerūt concilia que n̄
 potuerunt stabiliē. **Cogitacō** s̄m
Greg. op̄at̄ radici 12. moral. c. 18.
 q̄ q̄d radix arbori: hoc v̄m̄cūq̄ hōi
 sua cogitacō est. **Ratio** ē: q̄ sic ra
 dix occultat̄ sub terra s̄ in planta
 sup̄ trā manifestat̄. **Sic** cogitacō la
 tet sub trā corpis i p̄nti. s̄ i op̄ati
 ne p̄z. s̄ i futuro eit sic i corpore vi
 tro. **Nō** at̄ ē i corpore luteo 18. mō.
 c. 18. q̄n̄ at̄ radix deficit. t̄o plan
 ta deficit s̄m **Gregor.** 12. moraliz
 c. 8. v̄bi dicit **Ois** iniquus prius
 in cogitacōibus arescit. et post
 ea a bois adibus deficit. **Et** idō
 sicut ille qui vult arborē habere

Cogitacō p̄p̄a
 indicat̄ h̄m̄
 ou 2
 p̄t̄ carnis

bene crescēt et fructifera fūme cu-
 raē debet q̄ radix nō arescat p̄ sic-
 citatē ita q̄ vult semetip̄ sū fructife-
 rā redire in operib⁹ virtuosiscu-
 ret oīno q̄ nō sit aridus in cogi-
 tacōnib⁹ suis q̄ nichil ita seruat
 hominē in mente nec ieiunū nec
 ciliciū nec vigiliē sicut scā cōpla-
 tio vel cogitacō contemplatiua a
 sicut illa duo maxime humectāt
 radicē ne aēfiat. s. fūmus a sangs
 huān⁹ si calidi⁹ apponatur ita du-
 plex cogitacō videlicet de morte
 nostra et de xp̄i passione p̄cipue
 in omnib⁹ opib⁹ nos fecūdat
 .i. p̄t. iij. **C**risto in carne passo a
 vos eadē cogitacōe armamī. **I**te
 ecc̄. vij. **M**eli⁹ est ire ad domum
 lud⁹ q̄ ad domū cōiuij. In illa
 ei cūctoz finis admonet q̄ vinēs
 cogitat quid futurū sit. **S**ec̄do co-
 gitacō cōpatur tinea s̄m eūdē. .ii.
 mōliū. c. xxi. q̄ sicut tinea sine so-
 litū penetrat vestimētū ita cogi-
 tatiō trāssigit mētē aīq̄ p̄p̄dat.
Job. xij. quasi putredo cōsumēd⁹
 sūa quasi vestimētū q̄ comedit
 a tinea. **T**ercō cōpat̄ ori. mōliū.
 xv. e. iij. **O**s quippe cordis cogita-
 cō est. om̄is hō nititur habere os
 suū mūdū a fūme cauet aliquid
 ponere fetidū in ore suo. p̄t. xv.
Abhoiatio d̄nī cogitacōes male.
Quarto pilis carnis cōpat̄. v. mō-
 liū. xvij. **P**ili carnis sūt vite vete-
 ris cogitacōes. **V**nde bene p̄ moy-
 sen dicitur. **N**ui. vij. **L**euite radāt
 om̄s pilos carnis sue q̄ is qui in
 diuinū obsequiū assumit. debet
 ante dei oculos a cūctis carnis co-
 gitacōnibus mund⁹ apparē. **V**t
 nā sic eēt modernis t̄pib⁹. **S**ed

notandū quāta ē fragilitas n̄ra.
 si cōpemur apl̄is q̄ in primitiua
 eccl̄a fuerunt. **A**pl̄s em̄ queit q̄
 si p̄ miābili. **Rō. viij.** **Q**uis nos se-
 pabit a caritate xp̄i. **R**euerā tales
 clerici qui successerūt in locū eoz
 p̄nt respōdē. **Nō** mors nō gladi⁹
 s̄ puerse cogitacōes sepant nos
 a deo. **S**eruiūt hodie in eccl̄a et
 voluptuosi presbiteri de q̄b⁹ dicit̄
 tur **Dañ. xij.** **V**enerunt duo p̄sbi-
 teri pleni iniq̄ cogitacōe adū⁹ su-
 sanā q̄ nohuerat eis cōmisci. **V**os
 em̄ nō sic h̄m̄s iuxta cōciliū. **Jē-
 mie. xxv.** **R**euertat̄ vnusquisq̄ a
 via sua mala a cogitacōnib⁹ su-
 is pessimis. **Lāo vi.**

Spūs em̄ sanct⁹ discipline
 effugiet fictū a auferet se
 a cogitacōibus que sūt fi-
 ne intellectu a corripiet a sup̄uei-
 ēte inq̄tate. **P**ostq̄ oīnū ē q̄
 p̄ duplicē idispōsiōnē hō impedi-
 tur ne sapientiā cōsequat̄ videlicet
 p̄ mētis malitiā a carnis imūdici-
 am. In ista pte vtriusq̄ tōnē as-
 signat ostēdendo q̄ peccatū duo
 mala hōi facit. **R**ā auferet grāz
 affert penā. sic in ista lōne tria
 facit. **P**rimo oīdit quō peccator
 quodāmo necitat̄ deū ad eū r̄lm̄
 quēdū. **S**ec̄do oīdit q̄ hoc nō est
 simpliciter sciendū p̄mo deus iuste
 a sine cōpulsione se subtrahit pec-
 catori. **i. bi. Et auferet se. Et t̄cō sub-
 iūgit q̄ hō p̄ pecc̄m velut nolit ob-
 ligat se finaliter puniendū. i. bi. Et
 corripiet. Dicit ḡ p̄ sic Spūs em̄
 sc̄is discipline effugiet fictū. Ista
 l̄ra dupliciter legit̄. v. nomō ut ille
 geit⁹ discipline cōstruat̄ cū eo q̄
 p̄cedit. sic spūs sc̄is discipline id ē
 dator vel**

datore l' inspirator discipline effu-
giet fidu' p'p'ctā q' bonū p'cedit
exterius a maliciā gerit subit'. Vñ
nō ē mix' si sapia i malivolā aiaz
nō introibit. q' spūs s'ais q' ē au-
ctor a dator sapie effugiet talē fi-
dū. Et sic i isto assignat rō. q' ē in
malivolā aiaz nō introibit sapia.

Consequē subdit rōnē q' ē nec hi-
tabit i corpe subdito p'cis. q' au-
fert se a cogitacōib' libidinosis a
bestialib' ai sit spūs mūditiē et
hōstatis. Vñ q' spūs veritatis ef-
fugiet fidōnes. h' q' ē spūs hōsta-
tis effugiet bestiales cogitacōes

Et h' ē q' dicit. Aufert se a cogita-
cōib' q' sūt sine intellectu. Aliē ex-
pōit ista scā. ut ille genit' discipli-
ne ostuat ai h' q' dico fidū. Et ē
sēs. Spūs em s'ais effugiet fidū
discipline. illū q' fingit se h'ē disci-
plinā ai nō h'eat. S' p'm' modus
legendi cordat ai glō. sic g' nō
p't do iponē q' ip'e spōte hōie; dē
imq' p'mo p' maliciā fugat ab e-
o. Et iō dicit. Spūs s'ais aē. Nec ite-
rū p't hō iponē deo qd' s'entit et fa-
uet voluptatib' bestialib' et re-
pugnātib' rōi. q' ita aufert se
a cogitacōib' q' sūt sine intellectu.

Cū ei intellectus sit hōis natūa. vel
p'fctō a sup'ma nobilitas p' quē cō-
pescē d' mo' irōnabiles carnis.
qñ ita ē aliq's carnalib' cogitacō-
nib' subdit'. talis cogitacōes h'z
sine intellectu sūt sensuales a bestia-
les. Cōt' q'les loq't p's. nolite fieri
sicut equ' a mul'. q' nō ē intelle-
ct'. q' a talib' se aufert spūs sapi-
entie. Notādū ē s'm Aristotile a
ethicor' c. i. Tres sūt spēs fugien-
te circa moēs. viz i continentia

malicia a bestialitas. Incontinentia
ē s'm Aristotile. qñ ita ē q' aliquis
h'z reā; estiacōez a sufficiētē i for-
mā; qd' debet facē a qd' vitare.
passio tñ tēptatōis ē ita v' h' mēs
i appetitu sēsitiō. q' ip'e succumbit
passioni a cedit a s'mā sui iudiciū
a p'prie conscientie. faciēdo illud qd'
scit sibi eē prohibitiū. iō vōt' conti-
nēs. q' n' o' h'z se i'fra limites p'prie
conscientie. s' p' passionē egredit et
cedit a iudicō conscientie. Et h'c ē p'ma
spēs fugiēda circa moēs. Secūda ē
malicia. a ē s'm eū h'it' mal' aggr-
uat' ex assuefactōe seq'ndi passi-
ones. p' quē malū h'it' rā estiatū
o sine bō conscientia iā ē corruptū tñ
q' iudicat de illis eē bonū a p'seq'ndū
ad quod appetitus sēsitiū
inclinat. Et ideo talis iam ex electi-
one. et non ex passione operatur
peruersa. a ideo multo peior est q'
incontiens. Vñ talis apud Aris-
totile; vocat' intempatus. sicut pa-
ter e. p. eiusdē libri. Vñ Seneca de
copia verborū pene ante finē. Tūc
est consummata infelicitas vbi tur-
pia nō solū delectāt s' etiā placēt.
a desinit eē remedio locus. vbi q'
fuerāt vicia moēs sunt. Tertia
spēs fugiēdoz circa moēs vōt' bestia-
litas. Sic at malicia excedit iōti-
nētū a ita bestialitas excedit mali-
ciā. Vñ qñ malicia ē tanta q' exce-
dit limites hūane affectōis circa
materiā ire vel libidis vel c'cuq'
peccati. Tunc dicitur talis homo
bestialis. a malitia sua vocatur be-
stialis. sicut enim quando affe-
ctiones partis intellectiue. assim-
lantur in claritate et honestate
cogitationibus et affectionibus

intelligēciā suę āgeloz vōt v̄tus
 dīna sū heroyca ita p̄ oppositū qñ
 p̄ affectiones partis sēnsie corū
 pūntur et dēprimuntur ad simili
 tudinem bestiarum malicia talis
 persone vocatur bestialitas. **Idē**
 enim in quodam medio cōfinio
 constituit iter sbas dīnas a bestias.
Et si sapiat naturā alteri⁹ exteri⁹
 ab illo dēnoiat **Et** ideo vi excellen
 tes i cōtēplacōe a hōestate vocant̄
 dīm viri et excedētes in malicia vo
 cant̄ bestiales sic ibidē dicit **Alto**
 tiles. **Et** talib⁹ cogitacōib⁹ tāviz
 incontinencie q̄ malicie a bestiali
 tatis auferet se spiritus sanctus et
 eas diligentem proicit in infernū.
Contra quod signant̄ petit̄ p̄s.
 ne proicias me a facie tua: a sp̄iti
 tum sc̄m tuū ne auferas a me. **Se**
 q̄t̄ in l̄ra **Et** corripiet̄ a sup̄uemen
 te iūqtate a fict⁹ tal̄ q̄ p̄ suā malici
 ā fugat a se sp̄m sc̄m certe nō eua
 dit finalit̄ ip̄ne. imo **corripietur**
 a p̄ rōnē iuste dāpnabit̄ et h⁹ a
 sup̄ueme te iūqtate id ē p̄p̄e iūq̄ta
 te q̄ ei⁹ cōscīaz opprimit̄ sic onus
 ḡue iuxta illd̄ p̄s **Iniūqtates** mee
 sup̄gressę sūt caput meū a sic on⁹
 ḡue granate sūt sup̄ me. **Et** nota
 q̄ aliter corripit̄ peitēs de p̄cō: a
 aliter ip̄itens. hā i correp̄cōe peni
 tētis sup̄ueiet̄ māfuetudo a miap̄
 quā p̄c̄m dimittit̄ a hō dō r̄cōsili
 atur **Vñ p̄s.** **Qm̄** sup̄ueit̄ mansue
 tudo a corripiemur. **Sz** certe i cor
 rep̄cōe ip̄mitētis finalit̄ sup̄uei
 et ira dei ex vna pte. a p̄ria iūq̄i
 tas ex alia pte **Baruth** c. **Ignis** ei
 sup̄ueiet̄ ab et̄no i longit̄m die
 bz. **Dubitacō** p̄t eē **An** sp̄s s̄a
 d⁹ detestēt̄ a fugiat oēs fictionē.

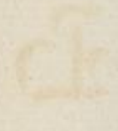
Et p̄bat̄ q̄ nō. **Quia** **Luce** vltimo
 dicit̄ de xp̄o q̄ longi⁹ se finxit̄ ier̄
 tñ p̄posuit cū eis manere ḡ siml̄ a
 bat vnū exteri⁹ et aliud intende
 bat interius. **Preterea** **Luce** ix. le
 gitur et **Math.** **11.** q̄ xp̄o transfi
 gurato coram discipulis apparue
 rūt **Moyse** a **Helias**. **Quero** ḡ ā
 apparuerunt ibi vere: aut ymagia
 rie. si ymaginarie tunc fuit fictio.
Si v̄ tūc **Moyse** fuit i fuscitat⁹
 et **Helias** de paradiso translat⁹.
 sed hoc noni apparet verum. quia
 beatus **Augusti⁹** habet pro incō
 uenienti q̄ anima **Samuelis** fuit
 resuscitata quando **Samuel** mortu
 us videbatur apparere **Sauli**. **Et** di
 cit̄ q̄ fuit illusio ymaginaria dya
 boli a non sp̄s **Samuelis** a requi
 e sua fuscitatus. **Preterea** **Gl̄s.** **hi**
 ce nono super illd̄ **Apparuit** **mo**
yses et a **helias**. dicit̄ sciendum ē
 non corpōa vel animas **moysi** et
helie ibi apparuisse sed in subiec
 ta creatura illa corpōa fuisse for
 mata potest etiam credi q̄ angeli
 cō m̄steio ut angeli eoz p̄sonas eoz
 assuerent. **Preterea** illa claritas
 transfigurationis fuit vera et in
 cristi corpore realiter vel ymagia
 rie tantum. **Si** secunduz habetur
 propositum. **Si** primum. **Contra**
 corp⁹ cristi in rei veritate fuit o
 pacum et terminatum a coloratū.
Glosa **Bēd.** **Luce** ix. super illud n̄
 gustabunt mortem donec viderit
 regnum dei id gl̄oificationem cor
 poris in ymaginaria representati
 one ergo illa claritas fuit ymagi
 nala tm̄. **Preterea** in corpore crī
 sti post resurrectionem apparuerit
 cicatēs. imo discōtinuacō carnis

quia thomas misit manuz i lat⁹
 xpi. quero g aut apparuit ymagi
 narietm a sic fuerit apli delusia n
 fuit pbatio turretois wa vl fu
 it illa apertua vulnez vera a re
 alis a si sic. **Conte.** In corp e glori
 oso null⁹ manebit defect⁹ nature
 vl corruptio vel deformitas: s; a
 catricis apertue vl discontinua
 tio ptu corporis xpi fuit de formi
 tas a defect⁹ nature. g nichil tale
 ibi fuit tuc ita gloriosum sicut est
 no. **Ad oppositu** est scriptura sa
 cra h. **Ite Gregori⁹** i omelia. Ni
 hl per duplicatam simplex veri
 tas fecit: sed talem se foris exhi
 buit eis in corpe qualis erat eis
 i mente. **Hoc enim** egit foris dñs
 in oculis corporis quod apd illos
 agebatur in oculis mentis. Apud
 semetipsos intus amabat et dubi
 tabat. **Et domin⁹** eis preses ade
 rat ppe hoc q amabat: s; abeat
 ppe hoc q dubat. **Ad ista qstio**
 ne alie mēdē ē fm vsu loqndi mo
 dnoza alie fm mod loquēdi scō
 rū. Apd modnos nāq ex cōi vsu
 loquēdi. **Ite tmin⁹** fictio i portat
 deordinacōnez a falsitate a fm h^o
 maifestū est q spūs scūs effugi
 et omnē fictionē. **Sed fm** moduz
 loquēdi scōz iste tmin⁹ fictio nō
 neco importat siue onotat falsita
 tem siue deordinacōnē s; possibile
 est q fictio signific; sicut ē a tuc fi
 ctio nō ē falsū. **Vñ Aug⁹** in libro 8
 questioibz ewāgelij. **Nō oē** qd
 fingim⁹ mēdaciū est s; qñ illd fin
 gim⁹ quod nichil significat tuc mē
 daciū inē. **Cū aut** fictio nra refeta
 ē ad aliq significacōem nō est men
 daciū: s; aliq figura veritatis sic ei

dñs finxit se longi⁹ ire ab aliqd
 significandū. **Ite Damascenus** p.
 sentētiarū c. 10. **Locū** que post e sur
 rectionē xpo infuerunt mobi sūt
 diuersi. **nam** hęc quibē nature sed
 non fm naturā sed fm dispensa
 tionē ad certificandū vel credi fa
 cienduz qm ipm qd passū est cor
 p⁹ resurrexit ut ceat rices. **Notati**
 o cibacō p⁹ turretois. **Alia** ac
 vere a fm naturā ut cñsue de loco
 ad locū ifatigabilē a p clausas ia
 nuas itraē. **Alia** at fm fictionē vt
 illd finxit se longi⁹ ire. **Ex istis** patz
 q nō ois fictio duoluit secu mali
 ciā vl deordinacōez. **Et dicēdū** est
 ad qstionē q spūs sanct⁹ quali
 bz fictionem deordinataz detestat:
 et non aliam. **Per hoc** ad primū
 argumentuz q illa non fuit deor
 dinata sed fuit figura significans
 quales fuerunt illi discipuli amā
 do dubitando fm Gregoriū. **Ad**
 scdm dicēdū q in transfiguracō
 ne domi Moyses a Helias vere
 realiter a personaliter apparuerūt
 ibi sicut docet Augusti⁹ 8 mēabi
 lib⁹ dinaeū scripturarū capitel o
 91. **Circa** quorū apparitionem
 notanda sunt qtuor. **Primo** q in
 suis veris corpibus ibi fuerunt.
Sedo q i moyse nō fuit finaliter
 resurrexio cōpleta: s; corp⁹ suū ite
 rato i terrā seu puluerem est euer
 sum. **Tercium** est q corpora san
 ctorum non perfecte sed similitu
 dinarie habuerunt resurrectiois
 future gloriā p tuc vsū. **Luc. ix. dī**
 q Moyses a Helias visi erant in
 maiestate a gloria. **Quātum** ad
 h^o d. scūs thōs q daitas i moy
 se a helia nō fuit eiusdē generis
 B. 2.

xij.

De transfiguratione domini

cū claritate corp̄m i patria sic claritas xp̄i fuit. sed fuit quedā claritas sic se habens ad illam sicut fides in via ad visionē in patria. Et ideo aspectū ap̄ locū non offēdebat. q̄d nō fuit de claritate xp̄i. Et h̄ rācō ē quia aīa xp̄i glorificata fuit nō at̄ aīa moȳsi. Et idē corp̄ ei⁹ potuit conueniēte attribui claritas glorioſa nō autē corp̄i moȳsi. ne pri⁹ esset gloria i corp̄e q̄ in aīa. H̄c videt̄ in rācōnabili ter dictum. Quartū ē q̄ aliter fuit d̄ appiatioē samuel. quia ibi fuit vnū corp⁹ formatū ex aere q̄d apparuit eē corp⁹ samuel p̄ op⁹ dyaboli. Ad secūdū argumētū alie r̄ndet sc̄us Thomas sup̄ 3. sententiarū 8. 16. q. 2. ar. 7. ibi dicit. q̄ glosa q̄ allegatur in t̄cō argumēto ē a magistris punctata et subdit. Vñ dicendū ē q̄ vterq̄ illoꝝ ibi apparuit. sed helias i corpore a aīa. Moyses in aīa t̄n. que apparere potuit vel p̄ corpus assumptum sicut angeli apparēt. Et poterat aīa speciem causare in oculis videntū r̄p̄ sētantē hōi nem cuius erat illa aīa. S; hec responsio ut videt̄ dicit opposita. Nam dicit q̄ moyses a helias ibi vere apparuerunt. a tamen tantū fuit ibi alter eorum. a similit̄ Aug⁹ dicit oppositum de mirabilib⁹ diuināū scripturarū c. 91. Et textus ewangelij idē sonat. Et similit̄ dicit Albertus super Luc. c. ix. videlicet q̄ ibi moyses apparuit i pp̄ia p̄sona q̄ alie ei⁹ testimoniū p̄p̄ valuisse. t̄n n̄l̄ eāt i i pp̄io corp̄e s; i corp̄e sibi ab āgel̄ aptato. hec ē credēdū q̄ cor⁹ suū p̄t̄

resurrexit ad hanc visionē pagē. Dam aīa tamē sua de limbo venit. lib. Penā tamē videlicet carenciā diuinē visionis non amisit. Vnus venit de inferno ali⁹ de paradiso. vnus de mortuis. alter de viuis. ut ille ostenderet de quo Sapie. xv. Tu es dñe qui vite a mortis habes potestatem. Sed tam Albertus q̄ sanct⁹ Thomas videntur sic dicere dimi nute sine p̄iudicio. Textus em̄ dicit Luc. ix. expresse q̄ duo vi loquebant̄ cū illo. Erant autē moy ses et helias visi in maiestate. Ite Crisosto⁹ dicit q̄ vnus de mortuis alius de viuis adducti sunt. ad testificandum. Et satis credibile a rācōnabile est q̄ corpus moy si resuscitatum fuit propter idē testimonium pagendū. sicut multi alij resurrex̄t xp̄o resurgente q̄ postea obierunt s̄m Aug⁹ de mirabilibus diuināū scripturarū c. ix. Ad t̄ciū argumētū dī cēdū ē q̄ glo. illa ē suspecta et ab antiq̄s m̄gr̄is negata. Ad q̄rtū de claritate faciei dñi in t̄n̄ figura cōe dicendū q̄ fuit in ea vere a re aliter. tamē p̄ miraculū a nō p̄ ali quā formā imanentē corp̄i xp̄i sic erit in corp̄ib⁹ gloriſicatis p̄ resurrectionē. a fuit ille fulgor eius dē speciei cum fulgore corp̄m gloriſicatorū. non t̄n̄ ita p̄fect⁹ sic claritas vie assilatur claritati patrie nō t̄n̄ fuit in toto p̄fūdo corp̄is sed in sup̄ficie t̄n̄ a sic non est impos sibile idē corp⁹ fōē opacū it̄n̄ sec⁹ a lucidū i sup̄ficie. Qd̄ at̄ d̄t glo. Be de q̄ fuit ymaginaria representa tio dicit pro tanto. quia fuit ymagō et figura gloriſicatiois future

Ad quintū de vulnerib⁹ a cicatri-
 cibus in corpe xpi post resurrecti-
 onē dicendū qd aliud ē loqui de ci-
 catricib⁹ et aliud de vulneribus
 siue de discontinuaōe carnis i cor-
 pore xpi. nā qd fuerit cicatrices: om-
 nes doctores credūt. Sed d vulneri-
 rib⁹ vlt discontinuaōe plane h⁹
 negat Albert⁹. Vno hoc repugnat
 gloria dī que nō erit sine inte-
 gritate nature. Nec ē credendū qd
 thomas miserit man⁹ suas infra
 lat⁹ xpi. qd hoc fuisset temerariū
 in aplo. a infirmū i dñō. sed vey ē
 qd latus tetigit a cicatrices vidit.
 Vñ ad aspectū vulnery credidit. a
 non ad tactū. Et ideo dictum est ei.
 quia vidisti me ac. Et addit Alb
 t⁹ qd cicatrix nō aufert difformita-
 tē nisi qd mutat sicut vlt figurā mē-
 bris. s; cicatrices in xpo fuerunt
 ita subtiles qd hoc non fecerit. Vñ
 fm Aug⁹ vl. de ci. di. c. ix. h⁹ mōi
 cicatrices vulnery manebunt in
 martirib⁹ sine quacūq; difformi-
 tate: imo ad decorē qñ quedā in-
 signia victorie sue. Et sic pbabili-
 ter tenet qd cicatres sūt a sep maē-
 bunt in corpe xpi sicut dicit scūs
Thomas sūt tertiū sentētiarum.
 dis. 21. ar. p. nullo. qd aut vulnera
 ibi nō fuerūt dicit bñs Aug⁹
 li. 6. qonū vtra pelagianos. Sciāt
 inquit qui has questioēs pposue-
 rūt xpm nō vulnera. s; signa vul-
 nery cicatrices discipul⁹ demōstrēs
 se. que tūc false essent si nulla vul-
 nera pcessissent. Scūs thōs d. 2.
 q. 2. ar. vl. in solucōne secūdi ar-
 gumentū tenz qd in xpo fuit aper-
 tura vulnery a solutio continua-
 tis recōpensata p maiorē decorē

glorie a qd thomas tetigit vulne-
 ra. U Ledō vij.
B Enign⁹ est spūs sapienti-
e et nō literabit maledi-
ctū a labijs suis qm̄ tenu
illi⁹ testis est deus a cordis illius
scutator est verus. et lingue illi⁹
auditor. Qm̄ spūs domini ē plenit
extem terrarū et hoc quod om̄z
omnia sciēciā habz vōis. Dūc
vltq; docuit sapiēs qualis homo
virtuosus ordinare debet in deum
suas affectiones. Dic autē in se qd
informare. quō debet in deum ordi-
nare suas locutiōes. Et circa hoc
fic pcedit. Primo dicit vitate mā-
litiam loquēdi in generali. Secun-
do quedā vicia loquēdi disuadet
in speciali. ibi. Custodite igit vos
Circa primū duo facit. Primo o-
stendit qd maliloqu⁹ non potest
evadere impunitus in iudicio p cul-
pe sue tgnitionem. Secūdo qd nō
pt evadere impunitus p culpe sue
occultationē. ibi. p hoc qui loq-
tur. Circa primū duo facit. Pmo
ostendit qd index suus habet de e-
o plenariā cōgnitiōnē. Secūdo fue-
tantē noticiē assignat ratiōez. ibi.
Qm̄ spiritus domini ac. Circa p-
mū adhuc duo facit. Nam primo
ostendit qd index p dōris malilo-
qui habet ad bonos summā pieta-
tem. Secūdo qd seruat ad malos in-
stā eqtate. ibi. a nō literabit male-
dictū. dicit qd p sic. Begn⁹ ē spūs
sapie a pt li spūs accipi duplicat.
no cōnalē. p spūs scō. iuz illd Johā-
nis. xv. Spūs veritatis qd a pte pce-
dit ille testioniū phitebit de mel-
eēncalē p tō tūitate qd ē dñiuz illd
io. 2. Spūs ē de⁹ a eos qd aduēt euz
 B. 3.

xxx

perfecte in delectationibus que per renes
 signantur: in cogitationibus que per cor.
 in locutionibus que per linguam nomi-
 natur. dicit **Aristoteles** 13. de animalibus.
 Firmitas renum in homine est diffi-
 cilis curationis. **Moralis** que in rebus
 dicitur voluptas: deo infirmitas est
 nunc carnalem notat concupiscentiam
 que vult languorem naturae. In psalmo
 miserere mei deus quoniam infirmus sum. **hec** in-
 firmitas est difficilis curationis. sicut
 patuit in paulo et in aliis sanctis.
 Unde mitigari potest: tolli non potest
 citra mortem omnino secundum **Augustinum** de perfe-
 ctione iusticie humane. **Unde** narrat
Gregorius in dialogis 13. de vrsio
 presbitero qui sic supererat sue presbi-
 terate tamquam frater cum sorore sua a tempore
 ordinationis sue. Ille cum esset confectus
 etate et iaceret infirmus ad mor-
 tem et intus invaluisset infirmitas
 que dubitabant aliqui an spiritus erui-
 set an non accessit ad eum presbite-
 ra sua et navibus suis aures apposu-
 it ut sciret si corpori suo aliquis vita-
 lis spiritus inesset. quod ille iam semimor-
 tuus sentiens recollectis viribus quasi
 habebat erupit in vocem et ait **Rece-
 de a me mulier adhuc igniculus vi-
 vit tolle paleam.** **Tunc** per venientibus
 ad se petro et paulo apostolis sic
 sibi videbatur spiritum exalabat. **Ille**
 potuit deo regitari et dicere cum
 psalmo **Benedicam dominum qui tribuit michi in-
 tellatum infirmus usque ad mortem increpu-
 erunt me renes mei usque ad mortem**
in glo. increperunt id est arguerunt
 vel temptaverunt me renes mei. **Dicitur**
 enim coram deo quod infirmitas renum
 est difficilis curationis que non recipit cu-
 ram sine adustione. talis est fomes
 carnis propter quod peccat psalmista

signanter. **Proba me domine et tempta me:** vult renes meos et cor meum. **Glo-**
sa: proba me id est iudica me esse
 probatum non tibi qui omnia nostis
 michi et hominibus: ne quid delicti ma-
 neat. **Ite** dicit tempta me: quod nisi tem-
 ptares negligens essem? **Et** vult ig-
 ne tribulationis renes meos et cor
 meum: id est adhibere medicinalem
 purgationem tribulationis delectationibus
 meis: ne quid mali delectet me: et
 cogitationibus: ne quid mali cogi-
 tem. **Cor** namque per cogitationibus: re-
 nes per delectationibus: posuit. **hec** glo.
Secundum organum corporis quod nimis
 difficile regere ratione est cor. **Unde**
Gregorius in molin. facile est perversa o-
 pera vitare. Sed nimis difficile est
 ab illicita cogitatione cor regere. **Quia**
 sicut **Bernardus** dicit in meditationibus su-
 is. nichil in me corde meo fugaci-
 us: quod quociens me deserit et per
 pravas cogitationes defluit: toci-
 ens deum offendit. **Cor** meum: cor
 vagum instabile dum suo ducit abito
 et diuino caret consilio: in semet-
 ipso non potest consistere: sed om-
 nibus mobilius per infinita disten-
 ditur. **Et** deo signanter dicit psalmista.
Omni custodia custodi cor tuum:
 quod ex ipso vita procedit. **Est** autem de
 corde humano: sic de argenti vino
 quod est in motu: sistitur tamen aliquo-
 ter et mortificatur per odorem: hoc
 est per fumum sulphuris: sicut dicit
Aristoteles in quarto meteororum. **Moralis**
Si sistere et domare velim cor:
 nempe a vagis motibus superbia et ela-
 tionis adhibeam? ei odorem sulphu-
 ris et purgationem: pene eternalis ge-
 lena? **et** vna portio dicitur esse sulphur.
Iuxta illud psalmista **Ihs** sulphur spiritus
 B. g.

gmet

2m

C

xm.

pcellatū ps calicis eorū. **Apoc.**
 21. ps illoū erit in stāgno ardētē
 a sulphure. et statū cōcipiem⁹ tior
 rez a p tiorē cōtinebim⁹ a cōgrega
 bim⁹ cor nēm. **Eccī. 20.** Continea
 cōgrega cor tuū in scītate. a tristi
 ciā lōge expelle a te. Refert **Siral**
 dus cābrensis in libro suo de topo
 gphā hibernie q quōdā i malpe
 hiberniā apparuit subito qdā ifu
 la. Iuvenes vero de hiberniā ascen
 dētē scaphasā nāues nitebantē
 ad istā insulā applicare. Cū autē
 ita ppe ifulā nāuis eēt q eorū in
 dictio ponē possent pedes suos des
 cendēdo. statū ifula ab eis fugit et
 se ab aliū locū mouit. Cū g hō miā
 bile frequentē tēptassent. et semp
 mō p̄dicto delusi fuissent. tandem
 dixit eis vnus senex. **Audiui** inq̄t.
 q ignis valet contra fātasmata.
 Accipiat ergo aliq̄s sagittā igtā.
 a sagittet in ifulā. a statū fātasma
 ta cessabūt. **Factū ē** iuxta consili
 um e² dē senis. a insula stabilita ē.
Exptē sui miābile fugā. vocata ē
 demceps ifula fugitiua. Insula ista
 fātastica a fugitiua cor desigt
 hūanū. q sep mutabile variis fā
 tasijs fatigatur. nisi diuina gracia
 stabilitat. **Eccī. 20.** sicut p̄uiciens
 cor tuū fantasias patit. nisi ab al
 tissiō missa fuerit visitacō. Stabili
 t̄ aut p igitā segittā vbi dēte q̄
 in ps. Sagitte potētis acutē. cū car
 bonibz desolatorijs. **Alibi** Igitū
 eloquiū tuū vehementē. Et istud ē
 oppositū stabilitimētū hūam cor
 dis. **Iuxta illd** **Deb 17.** Optimū em̄
 ē ḡcia stabilitē cor. **Greg⁹ 28.** mōl
 e. 18. Quis ē iqt̄ mae n̄ cor n̄z. filo
 re ep̄idū. rixis amap̄elacōe super

optim

bū. frāntē malicie obscurū. **RS**
 mare q̄tū seuiat attēdat. quisq̄ i
 se occultas tēptacōnū cogitacōēs
 intelligit. **Tercium** organū cor
 poris quod difficile est regere est
 lingua. de qua **Jacobi 3.** Lingua
 modicum membrū est. a magna
 exaltat. **Cito** post. Lingua consti
 tuitur in mēbris. que maculat to
 tum corpus a inflamat rotā na
 tiuitatis nostre. inflammata a ge
 benna. **Et infra** Linguam autem
 nullus homo domare potest. Quā
 auctoritatem pertractans **Augu**
stin⁹ de natura a gracia dicit. Nō
 ait linguā n̄l⁹ domare potest. sed
 nullus hominum. ut cum domat.
 diuino adiutorio et gracia eē fa
 teamur. **Vnde** non est expressio
 impossibilitatis. sed magne diffi
 cultatis. In cuius figuram natura
 ordinauit circa linguā. q dupli
 ci muro clauderetur. osseo a carne
 q̄ ad docendū q duplex examina
 cio fieri debet. anteq̄ lingua suum
 opus exerceat. **Primo** enim debz
 considerari an sit licitum. **Secūdo**
 an sit expediens. **Et** iste sunt vie p
 quas sermo debet transire. de quibz
 ps. Dixi custodiam vias meas. ut
 non delinquā i ligua mea. **Posui**
 ori meo custodia q̄. **Vñ** **Abbas**
Daph⁹ sicut narrat li. ix. historie
 triptite cū essz sine literis accessit
 ad quēdā ut addiscētā cū ducissz
 ad istū v̄fū dixi custodiā vias q̄.
 dixit se satis addidicisse. nec op
 tēt vltē addiscē. si istā lōez possz
 bñ scīē. **Eccī. 37.** Btūs vir q̄ hitat
 cū muliere sensata. a q̄ i ligua sua
 nō ē lapsus. **Et** licet iustus aliqui
 corripiat. habet tñ mel a lac sub

lingua li. xv. e. b. mala lingua e q
aut peruersa laudat aut recta re
pretendit li. v. 22. b. Q. l. co viij.

D Ropter hoc q loquit inq
no pt latere nec pretelet
illi corripens iudicium.

In cogitacibus ipij interroga
erit. fmonu at illius auditio. ad
deum veniet et ad correptionem
iniquitatu illi. qm auri zeli audit
omnia a tumultu murmura conu
no abscondet. Postq sapiens de
darauit q viciosa locutio no tu
sibit impunita p aliqua tguerfio
ne vl cauillacoez. Dic osequeter
ostendit q nec in iudicio poterit
impunita transire p occultatioez
Et circa hoc duo facit. Pmo ppoit
qd intendit. Secdo illud pbat ibi
in cogitacibus. Circa primu du
o facit. Primu e q maliloqu9 no
poterit se in iudicio occultare. Secu
du est q nec iudex nolet circa euz
dissilare. ibi Nec pretelet. Dicit g p
mo qm condudens ex precedentib9
pp hoc. s. q spūs dñi repleuit or
le terracinet existit vbiq pncipa
lit potetia e eencialē. Ideo ouei
ens est q ille q loquit inq qcuq
secreta quatuicuz occulte no pote
rit late finalit etia hoies. Deuz ve
ro nec ad temp9 pt latere Luc. 12.
Que in tenebris dixistis in tuis
dicent. Et qd i aure locuti estis in
cubiculis: pdicabit in teatis. H9 ex
empluz habem9 de dauid expsse:
qui tam adulteriu q homicidiu oc
culissime ppetrauit cum bethsa
lee vxore vriei statim misit ad euz
dñs p nathā 2. R. xij. dices. Tu se
cisti abscondite ego vero facia ve
bu istud in oacu omnis israhel et

in conspectu solis et sic p pna mai
festam declarabo culpā tuā. Sed
qcumq sit in presenti: saltē in iudi
co no potest latere iniqu9. Pñ An
selm9 i meditatioib9 suis. Latere
erit impossibile: apparere intoleā
bile. hoc ē pñ qd ppoit. Secudu
ē q iudex nolet circa eū dissilare.
Et ideo dicit. nec pretelet illi cori
piens iudicium. Eccl. xij. Cuncta
que fiunt adducet deus in iudici
um siue bonum siue malum sit.
Consequeter ibi In cogitacibus9.
Probat ista duo que pposuit. Et
pmo p mū. Secdo secudu ibi Quoi
am auri zeli. Primu sic. Latetio
res sunt cogitationes q verba.
Sed in iudicio cogitacōes discuti
ent et pumentur: g a multo forti
ori sermones. Et hoc est quod dicit.
In cogitacibus impij interroga
tio erit. inquisitio a discussio. Et
exponitur sic lra. q interrogatio
fiet a domino in cogitacibus. h9
est de cogitacibus in illud ps.
Domin9 interrogat iustum a impi
um. Et q cogitacō fiet sibi ipfis a
seipfis. Sic enim dicitur infra c. 8.
Impij in iudicio querent a seipfis.
Quid nobis profuit supbia: a di
uiciatū iactancia quid contulit no
bis. Ad Rō. 2. Testioniū edēte
illē cōscia ipozā eē int seimicē co
gitacōnū accusaciū a defēdiciū.
Sermonū. Posito at a ncedēte. po
tē oñs q audicō fmonū ad deū ve
niet: q cogitacōes veniet ad no
ticiā di. Et quō. ēte n ad appati
ōez: s ad puicōez a vlcōez. Et iō sū
dit Et ad correptionez iniquitatu illius.
Hac correptionez timuit ps. ai dicit.
Dñe ne i furoe tu ar. ac. Conr. ibi
B. 70

^{am p 3. l.}
Qui audieris . pbat secundū qd su-
 pra pposuit. v. q. iudex in iudicō
 non p̄cet nec dissilabit. **Pbat sic.**
Iudex qui fūme zelat p̄ observa-
 tōne legis sue. non p̄teribit i iudi-
 cio qm̄ puniet transgressores. sed
 deus est talis iudex qui fūme zelat
 p̄ lege sua. **g. ac.** Et hec rō inuē-
 ai dicit qm̄ auris zele. v. dei zelātis
audit oia. a tumultus a murmuratiōem
non abscondet **Zelus** i sacra sc̄p-
 tura accipit̄ qn̄q. modis. **Primo**
 pro iudiciā sic accipit̄ **Ecc̄. 3.** Qui
 docet filiū in zelum hoc ē i iudiciā
 nutrit inimicū. a in eodē zelus a iā-
 cūdia minuent dies. **Secdo** accipit̄
 pro ira. **p̄s** **Accendet** velut ignis
 zelus tuus. **Tercio** mō accipit̄ p̄
 imitaciōe p̄s. **Noli** emulari i ma-
 lignantibus. neq. zelaueris faciē-
 tes iniquitatē. v. imitatus fueris.
Quarto accipit̄ pro rigore a iusta
 affectiōe vlcissendi. **proū. 3.** ze-
 lus a furor viri non p̄cet in die vi-
 bidite **Et Sapie viij.** Accipiet aētū-
 tam zelus illi. a armabit creatū-
 ram ad vlcione inimicōrū. **Sic** ac-
 cipit̄ hic. **Quō** vocat̄ feruens amor.
Vñ zelotiph. a zelotes dicit̄ ille
 qui feruenter amat. a talis vult
 re ad amare. **Exod. 20.** Dñs zelotes
 nomē eius. **Dubitaō** lēal esse
 potest **Vtū** peccata p̄ penitentiā
 cōdonata sūt reuelanda in iudicō
 gnali. videt̄ q. non. q. qd̄ tēdū est
 videri non p̄t̄ p̄ctā p̄ p̄māz cōdo-
 nata. sūt tēda. sicut dicit̄ glo. sūt
 illud p̄s. **Bñ** quoz re. sūt. im. a. q.
 tēda sunt peccata. **Itē** p̄. sententia
 cū 8. 27. c. 1. **Non** irrationabiliter
 putari potest peccata hic p̄ p̄māz
 tēda a deleta. illic etiam regi alijs.

Itē Jac. 4. **Caritas** opetit̄ in-
 titudine p̄ctōrū. hoc nō est didū.
 quo ad homines. q. opiant̄ ap̄
 homines occulta sine caritate. **g.** in
 cōsp̄u dei a p̄ dñs multo magis i
 cōsp̄u dñm hōim i iudicio. **Ad** op-
 positū ē glō. sup̄ illud 1. **Coē. 4.** Ma-
 nifestabit̄ cōsilia cordiuz. **Dicit** q.
 gesta a cogitata bona a mala no-
 ta tūc erit oibz hōibz. **Itē** bñs **Be-**
nar. tractās idē v̄bū dicit. **Cū** ta-
 q. cūctorū cūctis archana pate-
 būt. **Ad** istd̄ cōcordat̄ **Anselm** de
 similitudine c. 60. **Et** textus **Ap̄li** cū
 glō. sc̄us **Thomas** a alijs multi ca-
 tholici tenēt q. sic. q. oia tā bona
 q. mala nota erunt om̄ibz. **Ratio**
 est ad manifestā equitatē iudicij
 declarandā. q. ostensio malozum
 in bonis ē ad manifestaciōez mie-
 ris. ip̄ense. oñsio vero bonozum ad
 manifestaciōne iusticie. a eōuer-
 so i mal erit oñsio malozum ad ma-
 nifestaciōne iusticie dei tūc puniē-
 tis. oñsio vero bonozum ad maifest-
 aciōne diuine mie p̄cedētis. **Hec** ta-
 mē oñsio nō credit̄ i infamā. nec i ve-
 reuēdiā s̄ ad gr̄atū actionē i bo-
 nis. a ad dei gloriā sanantis a libe-
 rantis. **Sic** verificatur illud **Ap̄li**
Coē. v. Om̄s qm̄ nos oportet sta-
 re añ tribunal xp̄i. ut videat̄ vn̄
 quisq. prout gessit siue bonū siue
 malū. **Ad** primū p̄ctā dicuntur
 tēda quātū. ad erubescēciā non
 quātū ad sc̄iā. a quātū ad pu-
 nicōne non quātū ad cogniti-
 onē. **Ad** sc̄dm̄ de magistro patet
 idē. **Vñ** dicendū q. fuit illi. opi-
 momis. a in hoc non tenet. **Ad**
Tercū p̄ idē quia non reuelabū-
 tur ad penā s̄ ad diuine misericor-

3. ch. om̄. p̄. mod.
 p̄.

B

2°

3°

4°

7

nota

bie et iusticie euidentia. **Stud p**
 suadet quida doctor sic. **Si** ex emissif
 set tibi centu libras p vno obulo.
 nonne si gratis es narrares be
 neficiu regis oib⁹ amicis tuis. et
 dices eis regraciam regi p me.
 in tanto sibi tenebar. et pro tanto
 in remisit. **Cu** g pro pcto mortali
 merebaris pena eternā a remisit
 tibi pro pena tpali q nullā pporci
 onē ad penā eternam habet. mul
 to magis deles illd beneficiu velle
 manifestari. **Item** ex quo quilibz
 bonus gaudebit de liberatione su
 a et proximi. magna materia boīs
 gaudij subtraheret si ignorarent
 graciā sibi factā. nec oportet de e
 rubescencia ptimescere quia sicut
 de⁹ potest ignē facere appropinaē
 cōbustibili sine combustione. sic
 potest facere noticiā pctōz sine a
 liis. **Et** q illud scias sine erubescē
 tia. q qualitates rez suspendit qn
 vult. **Item** si noticia multorū hoīz
 causaret in te erubescencia. g noti
 cia vni⁹ causaret in te aliquātam
 Sed cōstat q deus a aia xpī a an
 gelus q fuit custos tu⁹. sciēt pctā
 tua g noticia pctōz tuorū causa
 ret i te bto erubescencia. oīs flm.
 igit aīs. **Notandū** est hīc illd
 qd in lēa dicit. q in iudicio. in co
 gitacōib⁹ impij interrogacō erit.
 q deus tunc interrogacōes tibi fa
 ciet de trib⁹ maxime. **Si** fueis do
 min⁹. siue p^lat⁹. **U**l in honoē. vl
 dignitate cōstitut⁹. **I**nterrogabit
 te qualiter tu vixeris. qualiter sub
 iectos rexeris. et qualiter bona tibi
 cōcessa expenderis. quia ipse est a
 quo nulla potest fieri appellacō. qz
 altissim⁹. **C**orā eo nulla potest fi

eri aduocacō. qz iustissim⁹. **Et** nl
 la recipiet excusacō. qz sapientis
 sim⁹ est. nulla sumet dilacō quia
 strictissim⁹ est. nulla psonē l mu
 neris acceptacō. quia fidelissim⁹.
Igit interrogabit te **P**ri⁹. qualiter
 vixeris. **S**apie 6. p^lete auēs vīas
 vos q cōtinētis mltitudies a place
 tis vobis in turbis nacionū. quo
 niam data est vobis potestas a
 domino a virtus ab altissimo qui
 interroga bit opera vstra a cogi
 taciones scrutabitur. **I**nterroga
 bit secundo qualiter subditos rex
 eris. **N**am malitia subiectorū ver
 tetur pro magna parte in caput
 malorum dominorū. **V**nde **S**api
 entie 6. **E**x iniquis enim oīs filij
 qui nascentur testes sunt nequiti
 e aduersus parentes in iterroga
 tione sua. id est tam in iterroga
 tione parentum qz filiorum id est
 subiectorum et prelatorū. **E**t ideo
 notabiliter beatus **A**ug⁹ non so
 lum prelatos s; dīos laycos mo
 net curare virtuose de subiectis in
 quadam eplā ad **C**omitem **B**oi
 fatium ita dicit. **R**ueso mi frat q
 so omnibus subiectis a bono volū
 tatis i domo tua a maiore vsq ad
 minimum. amorem a dulcedine
 regni celestis. amaritudinem a ti
 morem gehenne annunties a de
 eorum salute sollicitus ac vigil
 existas. quia pro omnibus t sub
 iectis que in domo tua sunt ratio
 nem domino reddes. **H**ec ille. **I**nter
 rogabit etiam deus tercio qualiter
 tua expenderis. **L**uce xvi. de villico
 diffamato apud dominum suum
 quasi dissipasset bona sua. **Q**uid
 inqt hoc audio de te reddere rōnem

p^o2^o

Tm

C
3mo

L

3°

villicationis tue. Et ideo puidēdū
 est nobis diligētē vtra istum cō-
 putum quē edēm⁹. q̄ **Job** ip̄. Si
 spēte te interroget quis responde-
 bit eis quasi diceret null⁹. De eq̄-
 tate iudicis et dyaboli cōtra nos
 allegatioib⁹ deuote scribit b̄n̄s
Aug⁹ ad comitē sup̄ dictū. Expec-
 tat inq̄t dies iudicij. **A**derit equi-
 sim⁹ iudex qui null⁹ potentis per-
 sonā accipiet. cui⁹ palaciū auro
 argentoq̄ null⁹ ep̄s nec abbas
 nec comes corrūpere p̄t. **A**stabūe
 om̄s aie vt referat vna q̄q̄ fm̄ il-
 lud qd̄ in corpe gessit siue bonū
 siue malū. p̄sto etiā eit dyabol⁹
 aduersari⁹. et recitabūtur v̄ba p̄-
 fessiois n̄re et obiciet nobis in fa-
 cie qua die peccauim⁹. et q̄ loquit̄
 qd̄ boni opis tunc t̄pis facere debe-
 bam⁹. et si tales iuenti fuerimus
 exultabit ille aduersari⁹ i ospectu
 piissim̄ iudicis sup̄ ore se eē nob̄
 clamās agēs talem causā apud
 talē iudicem. habz em̄ tunc dicere
 ip̄e dyabol⁹. **E**q̄ssime iudex. iudi-
 ca istū eē meū ob culpā q̄ tu⁹ no-
 iuit eē p̄ grāz. tuus ē p̄ naturā me-
 us p̄ miserā. tu⁹ ob passionē me-
 us ob suasionem tibi inobediēs
 in obediēs. a te accepit immortali-
 tatis stolā. a me p̄anosam qua i-
 dut⁹ est tuica. tuā veste. amittit
 cū mea veste hic aduenit. quid a-
 pud eū impudicitia faciebat. qd̄
 imperat̄ia. quid auaritia. qd̄ ira.
 qd̄ supbia. qd̄ cetera mēbra dimi-
 sit te. fugiū fecit ad me et meas
 sorores vidēo comitali cū illo. **E**q̄s-
 sime iudex iudica q̄ iusticia et iudi-
 cū p̄pacō sedis tue. iudica illum
 eē meum et meū esse dampnan-

dum **H**ec omnia que huc attulit
 mea esse cognosco. meus esse vo-
 luita mea concupiuit. meū puniri
 debet **H**ec **Aug⁹** Igit̄ nō preteiet
 illū corripieus iudiciū. **N**otan-
 dū q̄ Iudiciū istud cōpat̄ arcui
 sic dicit glo. s̄r̄ illd̄ p̄. **D**edisti me
 tuētibus te significat̄ ut fugiat
 a facie auct̄. **P**ri⁹. quia añq̄ felat
 timorem incutit. **V**n̄ glō. **A**rc⁹ me-
 us extensus iam minatur. sed nō
 dum ferit. quia iudicium nos t̄ret
 sed nondū dampnat. **I**n ps̄ **A** iu-
 dicis enim tuis timui. **N**ota de il-
 lo qui fuit terit̄us per sompniuz
 in iudicio. **S**ecundo cōpat̄ur iudi-
 cū arcui q̄ corda arcus quātoma-
 gis rectius trahitur tanto graui-
 us percussus leditur. sic certe quā-
 tum iudicium magis differtur a
 peccatore et quanto diucius expe-
 ctat̄. t̄t̄ato durū feriet. **R**oma⁹. **S**ecū-
 do **S**ecundum duriciam tuam et
 cor impenitēs. t̄tesauris tibi irā
 in die ire et reuelationis iusti iu-
 dicij dei. **E**t sic videm⁹ q̄ tensio ar-
 cus reflexio est a sua naturali ha-
 bitudine et rectitudine. ita crist⁹
 in iudicio cum sit naturaliter mi-
 sericors quia filius matris miseri-
 cordie ex vna parte et patris mi-
 sericordiarum ex aliā. **S**ecunda ad
Corinthios primo. **F**lectetur quō-
 dammodo per arcum rigoris et iu-
 sticie et emittet sagittas dire sen-
 tencie. **I**te maledicti in ignem eē-
 num **Mathei** vice sim̄ oquim⁹.
Tertio compratur iudicium
 arcui. **A**rcus secundum yfidoruz
 decimo octauo **E**thimologiarum
 capitulo nono dicitur quia curua-
 tur arcus vt arceat hostem. **S**ic

fieri i iudicio Vñ Anselm⁹ i medita
 cōib⁹ suis. O angustie hinc erunt
 p̄tā accusātia. de terrēs iusticia.
 subter hōrēdū chaos iferni. patēs:
 desup iudex irat⁹. Int⁹ cōscia vrēs:
 foris mūd⁹ arēs. p̄tōr sic dephē
 sus in quā p̄te se p̄met. cōstrictus
 v̄ latebit. lxxc ibi. Et idē añ iudi
 cū p̄pa iusticiā Eccl. 18. **Lc. 9.**

Ostodite vos a murmu
 racōe q̄ nichil p̄dest et a
 detractōe p̄te lingue. q̄
 sermo obscurus in vacuū nō ibit.
 s̄ aut qd̄ mētē occidit aīa. **P̄**
 q̄ sapiens dissuasit onē locūcōis
 maliciā gn̄aliē. Hic p̄ticularitē
 descendēdo dissuadet q̄sdaz lingue
 malicias sp̄aliē. Et sūt tā. murmu
 racō. detractō. a mendaciū. Et s̄m
 h̄o lco diuidit i tres p̄tes. sicut p̄
 iuenti. Dicit ḡ iferens oclusiona
 liter ex p̄cedentib⁹. Ex quo sic est
 q̄ p̄tōr maliloqu⁹ nullomō p̄t e
 uadere ipuit⁹. s̄ iudicabit a corri
 piet̄ a deo. ḡ custodite vos a mur
 muracōe. q̄ ē sp̄s vna locūcōis q̄
 multū deū offendit. Nō solū ea
 uēda ē ip̄e dei iudicātis seueitatē.
 imo ip̄e sui iutilitatē. Idē subdit:
 q̄ nichil p̄dest. Duplex ē malū cū
 quo viuē moleste ferim⁹. ut dicit
 Varro. **Et** ē nōndū ēca ist⁹ vici
 um qd̄ sit. a q̄te grauitatis apud
 deū. Est em̄ q̄rela cū ipaciā. hīs q̄
 hō debet ferre patienter. v̄l sustine
 re. Et cōmittit q̄ng cōtra deū. p̄r
 displicēciā. q̄ng cōtē p̄latū p̄ iote
 dienciā. q̄ng cōtra proximū p̄r i
 uidentā. Primo em̄ inueniūt qui
 dam qui murmurant cōtra deum
 p̄r displicēciā. quā h̄nt de suo re
 gimie et administracōe quā facit

cūca homines. Et hoc est multum
 irracōnabile. Vñ Seneca. Optim⁹
 est pati quod emendare non pos
 sis. et deum quo auctore cuncta
 proueniunt sine murmuracione
 comitari. Malus ei miles est. qui
 imperatorem gemenis sequitur.
Seneca in epistola decimaquarta.
 vbi n̄lla prudēcia ē. Subtiles a ar
 tifices multum idignantur a me
 rito: quādo corripūnt a insteunē
 ab inscijs a ignaris artis sue. Cer
 te de mundi regimē nos sum⁹ ig
 naī. Deus at̄ solus scit quid oib⁹
 expediat. Et ideo q̄cūq̄ cōtra diu
 nas ordīnacōnes a disposicionēs
 murmuratōndit se esse fatiū. i
 disciplinatū. **Eccl. 10.** Vir prudens
 a disciplinatus non murmurat.
Murmurant tam mundiales con
 tra deum. p̄pter quatuor. Primo ḡ
 hoc q̄ temperies a tempestates n̄
 tribuit eis semp s̄m eorū volun
 tates. **Secundo** de hoc q̄ prosperi
 tatem a aduersitatem non tribu
 it in vita ista iuxta merita et demē
 rita hominum. **Tercio** de hoc q̄
 deus eis frequēnt immittit t̄bula
 ciones et infirmitates. **Quarto**
 specialiter murmurant pauperes
 inuoluntarij contra deū. deo q̄
 non ita habundāter tribuit eis
 sicut quibusdam diuitibus. Pri
 mi homines multum faciunt con
 tra seip̄os. quia impediunt pro
 priam tranquillitatem a pacem:
 non conformando se diuine vo
 luntati. immo si sic esset sicut vel
 lent: mundas periret. quia talis
 temperies qualem vnus homo
 vltz p̄ oleib⁹ suis l̄ p̄ ag⁹ suo dis
 plicēt l̄ nocēt viciō suo. i. sibi p̄i

Abij

A

B

displiceret vel noceret postea quia
 homo nescit quid sibi vel suis ex-
 pediat. Tales videntur omnes affecti
 omnis quod fuit platonem secundum fabulas
 de quo **Quidius** 2. methamor. Qui
 fuit filius plebius quod de hoc dubita-
 bat precit quod pro sibi aliquid daret quod
 homines certificare possent super hoc pro-
 insit quod peteret et ab eo impetraret.
Pecit igitur quod posset regem curru solis.
Rerit igitur iste puer inscius et in-
 expertus aliquando dixit solem ita pul-
 a terra quod omnia per frigus congelabantur.
Aliquid ita prope terra quod omnia obuebantur
 tur prope quod a ioue fulmiatur iterum.
Ita dicitur de istis fatuis et presump-
 tuos quod de diuina gubernatione mur-
 murant. **Sed** si secundum eos fieret guberna-
 tio tota mundi machina solueretur.
Vnde narrat de quodam heremita qui
 seminauerat olera et petiuit pluuiam
 a deo et optinuit. **Postea** sere-
 nitatem optinuit. **Iterum** pluuiam et
 habuit et quale voluit petere bre-
 uis deus dedit et tamen nec unum oleum ex-
 creuit. **Cogitauit** ergo heremita quod es-
 set vniuersalis defectus oleum in toto
 mundo et paciens sustinuit. **Casu** tamen
 contingente diuertit ad locum alterum
 heremite et vidit ibi oleam pulcherrimam.
Quo inquit habes tu olera illa
 pulchra? **Ego** seminavi oleam plu-
 uiam a deo postulavi sicut in vide-
 bat expedire et optinui et tamen nihil
 habeo. **Certe** respondit alius. **Hoc** iuste
 et rationabiliter tibi accidit. **putabas**
 te sapientior deo et ipse tibi ostendit
 fatuitatem tuam. **Vnde** etiam de quodam
 agrola narrat qui comitatus habuit
 in agris in vineis et pascuis vel
 ores fructus et herbas quod vicinis
 sui. **Requisit** autem quare. **Rendit**

quod semper habuit tale temperie qua-
 le volebat. **Requisit** quare. **Res-**
pondit. **Ego** nunquam aliud tempus ap-
 peto quod deus daret. **Vnde** murmuratores
 ex causa tali sunt filius gajo cesari.
De quo narrat **Seneca** li. 1. de ira
 in fine et **Suetonius** in li. de vita 12.
 cesar. **Iste** gajo ordinauit facere
 solempnissimum festum suis nobili-
 bus. **Contigit** ergo ipso die festi to-
 nitrua fulmia et pluuias maras
 fieri. **Rex** fatuus indignatus ibi
 bellum contra iouem iussit balisti-
 arios suos et sagittarios et magistros
 machinarum suarum sagittas et tela
 iacere contra iouem. **Illi** fatui obedi-
 entes suo principi sagittauerunt
 tela et iecerunt lapides contra celum.
 que omnia in populum descendenti
 a magnam partem populi pereme-
 runt. **Reuera** sic est de illis qui mur-
 murant de diuinis dispositionibus.
Iatiunt verba impatientie contra
 deum quod deo nocere non possunt prescise
 in dampnum proprium retorquentur.
Sic murmurauerunt filii israel in de-
 serto contra deum et perierunt.
Nec intrare potuerunt in terram
 promissionis. **Vnde** **Rui. 12.** Om-
 nes qui numerati estis a viginti
 annis et supra murmurastis con-
 tra me non intrabitis terram su-
 per quam leuaui manum meam
 ut habitare vos facerem preter
 ealeph filium iephone et iosue
 filium numi. **Et** ideo signanter di-
 citur **Corinthiorum** decimo. **Nec**
 murmuraueritis sicut quidam
 eorum murmurauerunt et perie-
 runt ab exterminatore. **Secun-**
do inueniuntur homines qui mur-
 murant contra deum eo quod prosperitate

et aduersitatem non distribuit
 in vita presenti iuxta merita et
 demerita personarum. Et hec est an-
 tiquissima querela gentiliu phi-
 losophorum contra deum: a cau-
 sa. propter quam plerique dixerunt mu-
 dum non regi a deo sed a casu. Iuxta illud
Claudiam in primo manuce in pri-
 cipio. Sepe michi dubia traxit se-
tencia mente. Curaret superi tras
aut nullus in eum. Rector et in certo
 fluere mala casu. Et **Boetius** in de
 consolatio. li. i. metro. **O** stelliferi co-
 ditor orbis. et postea circa medium
 met. **O**ia certo fine gubernas. hinc
 solos espius actus. Merito edtor
 cohibere mo. na cur tantas tubea
 verlat. fortuna vices. pmit inson-
 tes. debita sceleti noxia pena. Ac
 peruersi resident cello. mores soli
 o sancta q; calcant iusta vice col-
 la nocentes. Latet obscuris codi-
 tavirtus. Clara tenebs. iustusq;
 tulit crimen iniqui. nil periula. nil
 nocet ipis. fraus mendacii comp-
 ta colat ac. Sed posito sicut veri-
 tas se habet q; deus regit mundu.
 tunc apparet magis mirabile que
 mali reportant premia iustorum;
 et sancti aliquando luunt et pui-
 untur loco malorum. Vnde dicit.
Boetius loquens ad philosophi-
 az prosa qnta libo qroto dicit. Cur
 ergo hec viceula mutantur scele-
 rumq; bonos premat. Premia v-
 titum mali rapiant. vehementer
 amittor. que tam iniuste confu-
 sionis ratio videatur. ex te scire desi-
 dero. minus enim mirarer si misce-
 ti omnia fortuitis casib; crederet;
 nunc stuporem meum deus rector
 exaggerat. qui cum sepe bonis io-

anda. malis aspera. quandoq;
 bonis dura tribuat. malis opta-
 ta concedat. nisi causa deprehenda-
 tur quid est quod a fortuitis casu-
 bus differre videatur. Non solum
 autem gentiles philosophi sed
 sancti dei prophete videntur de ho-
 murmurasse. sed non murmura-
 uerunt. sed potius ammirantes
 exclamauerunt qualiter incom-
 prehensibilia sunt iudicia dei et inue-
 stigabiles vie eius. **Ad Roma.** qn-
 to. Vnde **Job** 21. Quare ipij viuunt
 sublimati sunt confortatiq; in di-
 uicijs. Et **Jeremie** de ciotercio. Quare
 via impiorum prospertur bene
 est omnibus qui preuaticantur
 et inique agunt. Item ps. **Vsq;**
 domine peccatores. vsq; quo pecca-
 tores gloriabuntur. Item **Abba-**
cuch primo. Quare non respicis su-
 per iniqua agentes? a taces concul-
 cante impio iustiorum se. Sed cer-
 te istud murmur est irrationabi-
 le. si causa pensetur. Medicus pru-
 dens et fidelis. egro de quo despe-
 rat omnia indifferenter concedit.
 quecumq; desiderat. Egro vero de
 cuius salute spem habet multa ne-
 gat. dietas et abstinentias ordi-
 nat et amaras pociones. tamen
 salubres ei propinat. Isto modo
 deus reprobis in hac vita habun-
 danciam temporalium bonorum
 tribuit. ut pro paucis bonis ope-
 ribus. paucis diebus in hac vi-
 ta. premientur. Et hoc est quod
 dicit beatus **Gregorius** vicesimo
 primo moralium capitulo quae-
 to super illud **Job** 31. Numquid non
 e perditio iniquo. Dicit **Gregori-**
us Injustus ad debitum mortis

citrens effrenatis voluptatibus
 vitis. qz et vituli qui mactandi sūt.
 in vterioribus pascuis relinquitur.
 At contra. iustus a delectacō
 nis transitorie iocunditate restri
 gitur. qz a nimis vitul⁹ ad labois
 vsum vite deputatus sub iugo de
 tinetur. Et consequent pot exēplū
 de egro desperato. Et de ista materia
 loquitur idem **Gregori⁹** vi. mōliū
 c. 3. quasi p amena prata in earce
 re vit: qz p presētis vite prospera
 ad intētū tendit. **Tertio** iueniūt
 quidā mundiales murmuātes
 cōtra deum. quādo eos flagellat &
 per tribulacōes & per ifirmitates.
Hoc fatuū est & irracōnabile. cū
 frequēter ifirmitas sit vtilior. hōi
 qz salitas. **Vñ** i vital p̄m legit. qz
 cū quidā peccatū liberari a terciāna
 a **Johāne** hēmita respōdit. rē tibi
 necessariaz cupis abicē. dicit em̄
Aristotiles 3. topicoz. Illud qd
 est effectiuuz bñitudinis magis ē
 eligēdū qz qd sanitatis. s; tale est
 frequēt ifirmitas. **Vñ** **Eccl. 31.** In
 firmitas grauis sobriam facit ai
 mā. flagella etiā & tribulacōes &
 tedia faciūt nos fugere ad deū. Et
 ideo cōfideāto qz p̄ nē ē qz nos fla
 gellat & verteāt. qz nob hēdita
 tem suat. patient debem⁹ sustinē.
 qd qd nob irrogat. **Vñ** **Gregori⁹**
 vi. mōliū 3. c. Quidā tūc p̄spērita
 te despiciūt. qz malū ei⁹ exitū cē
 nūt. s; nō cōuerso. **Vñ** tūc est p̄
 pēitas pensāda qz nichil sit. cū se
 se sup ceteros successibus extollit.
Narrat **Seneca** vi. dedamaōnuz
 c. 1. qz quidā abdicauit filiū suū.
 ad quē frat suus accessit rogās.
 qz patri suo nullomō dure rēderet.

s; abdicacōem paciēter sustinet.
 sub q pacto circūphū suū sibi de
 dit. p̄metens se daturū sibi dimi
 diā partem hereditatis sue. Ille ta
 cuit & s; ali⁹ abdicatur. tūc deda
 matione facta sup casum. frat ille
 gratis dicit ḡmano suo. In oēm
 me fortunam frater tibi iūgaz co
 mite. si militādū est. vna militabi
 m⁹. si peregrinādūz vna pegrina
 bimur. si cotidianaz rogauero sti
 pem illam tecū diuidā. nolū recē
 te patris irā exagitare. malū vt
 tacendo p̄ez viceret. mee ptis he
 res ero. tue custos. **Mōlē** loquendo
Frat iste caissim⁹ x̄pm significat.
 qz nos frēs suos vocat ad **Hebreos**
 7. Nō cōfūdatur frēs eos vocat. p̄
 nē de⁹. **Deut. 31.** Nūq̄d nō ipse ē
 pat tu⁹. **Iste** pater vnūquēqz d
 nob toties abdicat. quociēs euz
 aduersitate flagellat. Quid igitur
 dicit x̄ps s; nē tali homi a deo t̄bu
 lato. certe sic dicit. sicut ille frater
 ḡtissim⁹ sustineas patient. a p̄i
 nēo nichil dure rēderas. et dabo t
 in edictatē hereditatis mee. et fil
 cū hoc in oī fortuna stabo tecum.
 nec te deserā nec dimittā dūmodo
 hoc vnū cōcedas. qz pat nō remur
 mures. Et ideo **Treno. 3.** scribitur.
Quid murmurabit hō viuēs n̄ p
 p̄tis suis. **Scrutemur** vias nr̄as.
 aq̄ram⁹ et reuertamur ad dñm.
Quia **Gregori⁹** 4. moral. c. xij. qz
 qui in p̄mis murmurat. iusticiaz
 ferientis accusat & deum postpōit.
Vnde **Aristotiles** dicit vi. topico
 rum qz p̄terue respondens. est
 causa quae frequēter non tene
 disputatur. Et secundo **Elencō** ruz
 dicit. qz si r̄ndēs cōtra arguēt

ai debeat solue peccat: con leges
 bn mēdi. Moralie disputacō est i
 ter deū et hominē. Deus habz op
 ponere a arguere. Apoc. 3. Ego q̄s
 amo castigo a arguo. et hominē ē
 in ista disputacōe mēdere. Job 30.
 disputare ay deo cupio. si igit ille
 respondens p̄terue a contra āgu
 mentando a remurmurando mēde
 at. Reuera nō bn disputabit a p
 te sua. sed si pacie nē sustineat et
 gratias agit deo: disputacō bene
 finietur. sic mēderunt facti martires:
 de quibus canit ecclia. Non mur
 mur ēsonat non q̄rimonia: et est
Ambrosij. Quatuor gen⁹ murmu
 racōi. tra deū sūt paupes inuolu
 tarij q̄ non virtute sed necessitate
ad paupertatē cogunt. isti sūt val
 de fatui. q̄ si s̄ sua necessitate virtu
 tem facerent. indubitanē eligeren
 tur ad regnū celoz. Jac. 2. Nonne
 de⁹ elegit paupes i mūdo: diuites
 in fide a heredes regni. Mltos ta
 mē iuuat paupertas ad vitam eter
 nā cōsequē dāssētis q̄ paup sco
 laris deficientibus victualib⁹ su
 is plus appetit repatriari. q̄ ille
 qui habūdāt. Et pegrin⁹ in terra
 extranea deficientib⁹ expensis fa
 cit maiores dietas. Et falso fame
 lic⁹ auidius volat ad p̄dā. Et re
 uera istomō paupes mlti q̄ sūt
 in ista vita sicut scolares. q̄b⁹ vic
 tualia cotidie deficiūt. sic peregrini
 qui puas expensas hnt. a sic fal
 so famelicus multo auidi⁹ defide
 rat celestē patriā a vers⁹ eam pē
 grināt q̄ diuites i pinguati a ha
 bundantes in seculo. Et hic est no
 tandum q̄ horror paupertatis vo
 luntate q̄m ita detestatur hominēs

hīs dieb⁹ p̄cedit ex defectu fidei:
 q̄ nō credūt deū velle sufficienter
 subuenire hīs qui sūt paupes
 p̄ amore suo. Et nō aduertunt fa
 tui q̄ p̄i habēs multos filios. pl⁹
 de illo sollicitatur q̄ min⁹ p̄t seip
 sū iuuare: a cui non dū p̄sum est.
 Vnde possit viuere. a mat plus sol
 licitatē circa vnum filiū infirmū: q̄
 tra mltos sanos. Ita de⁹ tra pau
 peres voluntarios q̄ p̄ amore. sūt
 paupes plus sollicitatē q̄ tra di
 uites. Vñ i ps. Ego uō ege. a pau
 sū. d⁹ sol. ē. mī. de istis paupib⁹
 murmuratib⁹ dicit ps. Ipsi disp
 gentur ad manducādū. si vero nō
 fuerint saturati a murmurabunt.
 Nō sic vos km̄ sed sicut ad Phil.
 scribit. Oia facite sine murmuraci
 one.

Lectio 10.

Eta detractioe partite
lingue quomā sermo ob
 scurus in vacuum non i
 bit id est in obscuro vel in occulto
 prolatus id est impunitum. P⁹
q̄ sapiens dissuasit primuz gen⁹
peruerse locutionis quod fit dire
 cte contra deum videlicet murmu
 rationem. De dissuasit secun⁹
genus peruerse locutionis quod
committitur contra proximū. vide
 licet detractioem. Et circa hoc
duo facit. Nam primo ponit per
 suasionem ad vitandum detrac
 tionem. Secundo assignat persua
 tionis rationem. i. ibi. quomā ser
 mo obscurus. Dicit ergo sic a de
 tractioe partite lingue quasi di
 ceret. laboriosum est si tene confi
 deretis. verare linguam in detrac
 tione. Omne quod est innatuale
 et violentū exercetur cum labore

et fatione. **mō** lingua data ē
 homini ad duo officia et soli hōi
 iuxta illud 2. de anima lingua cō-
 gruit in duo opa. s. gustum et loq-
 uam. **In** gustu; ppē esse aialis. **In**
 locutione ppē bene esse. **Est** em hō
 animal politici hoc est naturale et
 cōitacim naturaliter ceptuū et
 affectionū suarū et desiderans aā
 re et amari. **Et** ideo ad istū bñ eē et
 ad istū bonū effectū q̄ ē amare et
 amari. **de**bit deus linguam hōi. **In**
 cui⁹ etiā figurā spūs scūs qui est
 amor patris et filij. **In** talis organi
 effigie voluit apparere nō in speti
 ē man⁹ nec auris nec oculi. s. ap-
 paruerūt aplis dispersite lingue
 tāq̄ ignis ac. **Actuū** 2. **Et** ideo na-
 turale officiū lingue ē multiplicare
 amorē et beniuolentiā iter oēs. **Et**
 hoc est qd̄ dicit **Eccl̄. vi.** Verbu;
 dulce multiplicat aicos et mitigat
 inimicos. **In** lingua eucharis et gratio-
 sa i bono hōie habundabit. **Phi-**
 catus ē auis quedā q̄ potest docel
 ad loquēhū vocib; hūanis. **Et** s̄
 ista dicūt doctores q̄ nihil nouit
 naturaliter loqui n̄ v̄bū salutādi
 Vñ ipatore; dī nālē salutāē iux
 illud māialis **Epigramaton. 17.**
Phicat⁹ a nobis aliorū noia dif-
cāt. Hoc didici per medicē cesar a-
ue. Vñ in hystoria karoli magni
 narrat q̄ cū errasset p̄ deserta gre-
 cie obuie ei fuerūt aues que phi-
 cati nūcupant q̄ statū eū lingua
 greca salutauerūt clamātes che-
 kasar amicos hoc ē dictū aue ce-
 sar inuict. que p̄ma p̄phetia sibi
 facta de imperio. **Nā** cū tūc non fo-
 ret n̄ rex francie factus est postea
 impator. **Istud** aliqualis figurat

/ fuit

q̄ ppriū et naturale officiū est lin-
 gue loqui bona et amabilia. **Et**
 q̄ nālē fit cū labore et fatigacōe iō
 inuit sapiēs q̄ hō maledicē. **Stē-**
 hēdo. **et** tēdo laborat et in natura
 hē verat linguā. iux p̄s **Cui⁹** ma-
 ledictione os plenum est. sub lin-
 gua ei⁹ labor et dolor. **Dicitur** q̄ a-
 ues hñtes linguas pātitas nūq̄
 bene loquūtur. et blesi dicunt ha-
 bere linguas partitas. et ideo mā-
 le loquūtur. **Et** ideo cauēdū est sū-
 me a detractione pātite lingue.
Alia sc̄a habet pātite lingue id ē
 diuise v̄l duplicis lingue. **Et** ē sē-
 sus **Custodite** vos a detractione p-
 tite lingue. **Om̄is** em detraçōe pāt-
 titur linguaz suā. **Tū** q̄ in eadē
 narraçōe verborū de eadē p̄sona
 dicit bona quedā et quedā mala.
Mala autem profert per se et pri-
 cipaliter. **Bona** per accidens et se-
 cundario ut mala cōnexa verifili-
 ora videantur. **Tū** quia comuniē
 om̄is detraçōe est adulator; bla-
 ditur in presentia et mordet in ab-
 sentia et ideo de eorū linguis no-
 tabiliē dicitur i p̄s. **Sepulchrum**
 patens est guttur eorū; linguis
 suis dolose agebant. **Ille** qui in lu-
 do scacorū nouit bene ludos pāt-
 tos de facile circūemire potest so-
 cium suū et mactare. **Reueā** ita isti
 dolosi detraçōes a tergo et adu-
 latōres in facie facillime circūem-
 unt etiam prudentem. **Isti** portāt
 pātitam robam dyaboli cuius v̄-
 na medieta; de adulatione et alia
 de detractione est. **Hec** fuit roba
 quam dyabolus induit q̄n̄ euam
 decepit. **Gen. 3.** Nequa q̄ moiemi
 scit enim deus q̄ in quacūq; die

comederitis ex eo aperient oculi vestri et eritis sicut discipuli boni et mali. Ecce vobis prout dicitur vna medietas est detestatio contra deum. ipones sibi iudicia et alia adulatione mulieri permittens impunitate et omnium scientia psalms 61. p confusione vtra duplici et rubore laudabunt eos. Isti figurant per aino regem Amnitarum de q 2. Reg. 10. qui tulit seruos d d et asit dimidia parte barbe eorum et pscidit vestes eorum vsq ad nates et dimisit confusos turpiter valde. Istomodo detractores vna parte radunt per adulationes suas et alia dimittunt reseruant in memoria et vestes pscindunt vsq ad nates. vestis huius est bona fama et honesta. Ista veste pscidunt vsq ad nates. vsq ad diuinatione illorum de quibus huius habet verecundiam et confundit et ideo satis conuenienter describit eos ps. dices. sepulchrum patens. etc. Vbi describit eos esse receptos in iudicio. qz sepulchrum patens. Effectus iniusticie. qz liguis suis dolose agebat. et infectuos ois nequicie. qz venum aspidum sub labijs eorum. De primo videtis qz sepulchrum patens recipit induit corpus mortuum cuius cuiqz. et non est clausum ideo fetores et huiusmodi illi qd recipit oibus onit. et omnes accedentes inficit et corrumpit. Isto modo certe qda sunt exploratores criminum et defectuum priorum suorum et eorum q eis conueniunt qz cuiqz siue iusti siue iniusti qz nemo sine crimine viuit. Defectus qz notauerunt oibus publicat vbi possunt nocere et quia carent operculo nil possunt celare Vnde in lege re-

teri Vas quod cauerat operculo in mundum fuit. Rul xix. Et p oppositum viri sancti et electi defectus fratrum suorum quantum bona conscientia permittit sepeliunt et occultant. apponentes mirram compassionis et involucentes illud syndone caritatis; quia caritas operit multitudinem peccatorum Jac. 1. et inungentes illud balsamo honeste excusationis quantum bona conscientia permittit Gen 13. In electis sepulchris tuis sepeli mortuum tuum. Secundo sunt effectus iniusticie quia liguis suis dolose agebant quia committere sub specie pietatis et compassionis ponunt venenum malitiose intentionis Vnde de illis dicit ps Os tuum habundavit malitia. Tercio sunt effectus omnis nequicie quia venenum aspidum sub labijs eorum. Istud venenum est valde nocivum quia sic itorcat q nullo remedio sanari potest. homo namq in fama viri et tunc difficultate sanat. Deut 32. venenum aspidum insanabile. Notandum qz detractor per illam bestiam figurat quam vidit Danielique similis erat vesoso et tres ordines dentium erant in ore eius et dictum est ei Surge comede carnes plurimas. Daniel 1. In tribus ordinibus dentium figurantur tres modi artificialiter detraxendi. Primus modus est bona que homo facit diminuere. vel male exponere. tamq corrupta intentione sit factum. vel ex comparacione ad alium ostendere q non sit virtuose factum. vel excellenter sicut decebat. Secundus modus est defectus occultos tui et de lege caritatis celandos publicare:

imo

Ar

3

D

et proponere sub intentione sedendi fama. **Tercius** modus est pessimus qui est flamma criminum confingere et innocentes subus imponere. Isti sunt tres ordines dentium qui in quibusdam habundant. Contra quos petrus in canonica sua prima c. 2. Deponentes omnem malitiam et omnem dolum et simulaciones et inuidias et omnes detractaciones quasi modo geniti infantes rationabiles sine dolo lac occupate. **Signa** ter docet primo deponere omnes detractaciones id est tres modos predictos quia omne et totum super tria ponimus. **Que** designant per tres ordines in ore vrsi dentes. **Et** consequenter illis dentibus depositis maliciose esse debemus sicut infantes qui carentes dentibus mordere non possunt et lac dulcis et suavis affabilitatis sine dolo desiderate ut de vno quod vestry vificet illud **Cat. 5. Fau** distillas labia tua lac et mel sub lingua tua. **Sed** notandum quod contra istud viciu disponere explicit vtiuose vix contra detractationem. **Primo** ne eam aliquot faciam. **Secundo** ne eam facilliter audiam. **Tercio** ne eam pusillamimie faciam. **De primo** iac. 5. Nolite detrahere alterutrum fratres. **Vnde** **Iheronimus** epistola. xiiij. Nulli detrahas nec in eorum factu putes si ceteros laudes. **Accusam** sepe quod facimus. **Et** contra nos metipos districti in vicia nostra iuehimus. **Muti** et eloquentibus indicantes. **De** istis detractoribus loquitur **Bernardus** super cantica sermone. 27. **Ois** qui detrahit primum quidem seipsum perdit vacuam a caritate: demum quid aliud detrahendo intendit nisi ut is cui detrahitur veniat in odium siue contemptum ipsis apud quos detra-

hit. **Ferit** ergo caritate in omnibus qui se audiunt lingua maledicta. et quod tamen in se est necat fundit et extinguit. **Et** infra. **Vnde** loquitur vnum et vnum dicit vel preterea tamen illud vnum verbum dum in vno momento audiencium aures inficit animas inefficit. **Nec** **Bernardus**. **Ois** ei discordie lites et odia que sunt in mundo fere habent originem vel ad minus augmentum per detractaciones vel per terciarum linguam. **In** cuius figuram fingunt poete quod casarius rex grecorum seminavit in terra dentes serpentinos: ex quibus succreuerunt milites armati qui statim se invicem iruentes acerrime confixerunt et se mutuo peremerunt hec **Quidam** meth. li. 3. **Isto** modo detractor seminat dentes serpentinos et verba venenose detractacionis inter illos qui esse debent amici qui quidem dentes statim crescunt in milites armatos quia verba detractoris concepta in cordibus hominum ad effectus hostilitatis et inimicie procedunt. **Quia** ergo ad pugnam. **Iste** seminator est sextus eorum quos odit deus scilicet videlicet seminat discordias inter fratres. **pubiorum** 6. **Et** de istis dentibus iam armatos pugnatore crescentibus dicitur in psalmo. **Dentes** eorum arma et sagitte. **Nec** legimus quod deus aliquod viciu expressius odiat vel persequitur quam detractacionem. **Vnde** ad **Roma**. primo. **Detractores** deo odibiles. **Et** deus ipsemet in psalmo **Detrahentem** secreto proximo suo hunc persequeretur. **De** hoc vicio **Gregorius** se mox super illud **Job** deimonono. **Quare** persequimini me sicut deus et carnibus meis satur

meis saturamini. Sciē dū iquit
 est qd hñ qui aliene vite detracti
 one pasūturalienis pauldubio
 caribus pasuntur v l satiantur.
 Vnde p salonem dicitur Noli eē
 in cōmunijs potatoz nec cōmedas
 cum eis qui carnes ad vescēdū cō
 ferūt Carnes q̄ppe ad vescendum
 confere est: in collocacione deo
 gacionis vicissim primorum vi
 cia dicē De q̄n pena mox subdit:
 qz vacantes potib⁹ a dantes sim
 bola cōsumentur Potibus vacāt:
 qd o pprio aliene vite se inebri
 anc Simbolum vero dare est: sicut
 vnusq̄sqz solet p pte sua abos ad
 vescendum ita in cōfabulacōe de
 tractionis verba cōferre. S; va
 cantes potibus et dātes simbola
 cōsumētur. quia sicut scriptum ē.
 Omnis detractor eradicabitur. **Greg.**
Secūdo puidendum est ne
 detractionem facilliter audiamus.
 Vñ **Beñ.** sūt cātica. smone. lxij
 Porro detrahete aut detrahentem
 audire: qd eorum dampnabilius
 sit nō facile dixerit. Abominabile
 est audire v l confere cū hoie cui⁹
 dentes sūt corrupti. v l stomach⁹
 ēpletus fetidus huōribus. Quia ta
 lis hatec anhelitū fetitum, imis
 grauem Et dicit naturales qz oēs
 bestie vescētes crudis carib⁹ ha
 bēt ora fetida: a abominabilia. Et
 ēe multo magis moralē debetēt
 nob esse fetencia a abominabi
 lia ora detēhē cū inx illud. **Proū.**
72. Cogitacō stulti pecnē a abho
 minacio hominum detractor. **43.**
 cauēdum ē nob ne detractionez
 pusillanimitē timeamus Multi
 n. ppter obloquia detractorum a

bono pposito retardantur. Et hoc
 est valde fatuum pmo s doctrinaz
Greg. 6. mox. c. 11. Detractiones
 hominum despiciēdo et contemp
 nēdo superare debemus. Expedis
 n. nobis scire qz aliq nobis detra
 hūēvñ **Greg.** 22. mox. c. 12. S; in
 ter hec sciendum ne immodera
 tis laudibus effrēamur. plerum
 qz miro rectoris nostri moderami
 ne et detractiombus lacerari per
 mittimur: vt cum nos vox laudan
 tis eleuat. lingua detractentis hu
 miliat. Et eadem snā ponit in **Ca
 none.** vi. q. 1. Sūt plurimi. Vnde
Boet. primo de cōsolacione **Pro
 sa.** 7. Affligit causā qualē oēs phi
 xeri a etiā apparētes. psecutiōne a
 re p bis passi sūt: qd iqt nichil ali
 ud in clade detrahit nisi qz nostris
 moribus instituti studijs ēprolo
 rū dissimilimi videbant. Ita nich
 id ē quod admireris si nichil hui⁹
 vice salo cūstantibus ageremus
 pcellis qbus hoc maxime ppositū
 est pessimis displicere. It **Sen.** de cō
 pia vltorum Sic ē tam este laudari
 a turpibus qz laudari ob turpia.
 Tercior esto quociens displices ma
 l. a malorū de te existiācōes nilas.
 veram tibi laudacionem ascribe.
Dicit. n. aēles. 1. de animalibus
 c. 9. qz leena est animal mltum fe
 rox. sile lupō intm diligens carnes
 huānas. qz frāgit iēdū sepulcē mor
 tuorum. et exhumat corpora. ut
 eorum cadaueribus saturet. Ita
 bestia aptissime gerit figuram de
 tractorum. homo p peccatum mor
 tale moritur. sepelitur a bonis qñ
 qūtu; iusticia permittit eius peccā
 occultatur et corrigitur cōsciēcia.
 .C.

21

8

Leena

fama integra permanente. Sed
 quid facit detractor. violat sepul-
 turam ideo est infamis. fm in a vi.
 q. 1. c. Infamis extrahit carnes fe-
 tidas a comedite. a alijs ad comedē-
 dū distribuit. rū defectus occultos
 a lapsos a memoria ad mētē eis
 reducit. De talib⁹ dicit **Le. xv.** fm
 aliā translationē. Nūq̄ spelunca
 leone hereditas mea michi. Et p-
 mittit parū aū. Facta ē michi hē-
 ditas mea q̄si leo in spelunca. dedit
 contra me vocē suam. ideo odiui
 eam. Hereditas xp̄i gentes xp̄ia-
 ne: ps. Dabo tibi gentes heredi-
 tate tuam. h̄ hereditas dat vo-
 cem contē xp̄m. a fit quasi leonē
 p detractionē sicut superi⁹ exposi-
 tum est. **Lectio. 11.**

O Saut quod mētē occidit
 anima. Postq̄ sapiēs
 dissuasit duo pessima vi-
 cia loquendi. viz murmuracionē.
 cōtra deū a detractionē contē pri-
 mū. **Die** cōter dissuadet terciū
 q̄ homo peccat specialit̄ contē seip-
 sum. viz mendatiū. Est enim men-
 diri contra mētē dicere. homo ē q̄
 d' ammō intellectū fm **Aristotile.**
 hoc est: intellect⁹ ē nobilissimū a
 dignissimū qd̄ possit i hoīe repiri.
 Et ideo hō q̄ cōtra mētē dicit: fa-
 cit cōtra seipsum. Et istd̄ viciū dis-
 suadet tali ratione. **Ills** qd̄ animaz
 occidit spūalib⁹ ē ad mortē eter-
 nā adducit. grā priuat. q̄ ē vita
 aie: illd̄ oīno ē cauēdū. h̄ tale est
 mendaciū: q̄ ac. **Notandū** ē hīc
 q̄ monstruosū a innatuāle est q̄
 fit cā istrumētāl v'l occasio occi-
 siois aie. q̄ illd̄ istrumētū p̄ seise or-
 dīnat a natuā ad cōsuandū vitaz

aie sic i opibus suis p̄. Nā p̄ os ex-
 spiram⁹ a i spiram⁹ sine qua ope-
 racōe vita aie in corpe nō saluat
 Per os alimētū recipim⁹ mastica-
 m⁹ a trahim⁹. Per os affectōes
 aie exp̄mm⁹. p̄ os pacē aie: aicci-
 am a tenuolenciā i osul sine ma-
 cula designam⁹. Est ḡ miābilē p̄
 digiosū a contra naturā q̄ os aiaz
 occidat. Et ideo signant̄ dicit̄ pū-
 10. Vena vite os iusti. os aut̄ ipio-
 rū opit imq̄tatē. Et pū. 21. Qui cus-
 todit os suū a linguā suā. custodit
 ab angustijs animam suā. **Notan-**
 dū q̄ mendaciū dēdet hoīem p̄-
 ter tria specialiter. Est em̄ homo di-
 rationalis indago. filialis propa-
 go dei naturalis p̄ mago. Est p̄mo
 homo dei rationalis indago. hoc
 est inuestigacio a inquisitio. p̄-
 ter hanc causam fact⁹ ē intelligi-
 bilis a deo. Et ideo sibi repugnat
 falsitas mendaciū. Cum em̄ veritas
 sit bonū itellc̄is: cōstat q̄ falsitas
 ē ei⁹ malū a ei⁹ corrupcō. **Vñ Au-**
 g⁹ **Encheridion. 23.** **Vis natūal**
 refugit naturalit̄ falsitate: a quan-
 tū p̄t deuitat errorem. **Vñ et falli**
 nolūt etiā qui amat fallē. **h̄c Au-**
 g⁹. Et ideo omnis creaturā rōnalis
 appetit veritatē a scienciā natura-
 liter. ita omnis creaturā rōnal̄ detes-
 tal̄ detet mendaciū. In cuius figu-
 rā legimus **Gen. 3.** q̄ quādo dya-
 bolus mētū primo cogitauit. no-
 luit in aliqua effigie rationalis
 creaturē apparuisse. vel propinqua
 effigie quasi nobilitati sue natu-
 re. pro quanto rational̄ erat. mē-
 dacium displiceret: sed bestie tal̄
 formam accepit que nature hūa-
 ne magis imitatur a repugnat

In signum q̄ mendacium ē vne-
 num humane nature. Sicut enim
 venenum corpus occidit: ita men-
 dacium aiā; ut patet hic i littera
 Et q̄to anima nobilior est corpore:
 tanto videtur deterior mendax ve-
 nefico. Et ideo rationabilē simul
 cōbinabuntur in die iudicij et a
 societate dei et sanctorū expellentur
 Apō. 22. foris canes, venefici: et oīs
 qui amat et facit mendacium. Fo-
 ris inq̄t canes. Nūcū ul alij q̄cūq̄
 morantes in curia p̄pe p̄ negocijs
 expediendis accedūt ad palaciū:
 et inter fores seu portas expēdūt
 donec possint ad camerā introdu-
 ci ad p̄pam. s̄ q̄n̄ pullatur foras
 cum campana p̄pe: omnes recedūt
 tristes et c̄ti p̄ illo die q̄ p̄pe collo-
 quū non habebunt: et ideo statū
 egrediūtur palaciū et ad hospicia
 sua vacū reuertuntur. Sūmus pon-
 tifer x̄ps est ad Hebe. ix. Crīstus
 assistens pontifex futurorū bonorū.
 Ad hui⁹ curiam veniunt in die iu-
 dicij omīs homines. Cor. 7. Omīs
 nos oīz aī tribunal crīsti manifesta-
 ri: et tunc certe dicitur aliquib⁹ q̄
 intrent ad crīstum. Nam vnicuiq̄
 iusto dicitur Intra in gaudiū dñi
 tui M. 7. Et cito p̄ Intra bunt hī
 in vitam eternam. Sed alijs: cam-
 pana pullante: hęc est tuba sonā-
 te: damabitur p̄ āgeles. M. 13. Eri-
 bunt angeli et sepabunt malos
 de medio iustorum et mittent eos
 in eamminum ignis: ibi erit fletus
 et stridor dencium. malū autem
 foras miserūt: sic erit in cōsumma-
 tiōe seculi. Exibūt rē Et nō: mīrum
 si mendax eiciet a x̄po q̄a natural-
 ē vñū cōtrariorū expellit: liquum.

Modo x̄ps est veltas Jo. 12. Ego
 sum via veritas et vita. ḡ necessa-
 rio homo falsus et mendax eiciet
 a x̄po. M. 27. Inutilem suū eici-
 te in tenebras exteriores. Dicitur
 q̄ si fiat cūlus de terra p̄ternicas:
 tante potencie est terra illa q̄ nul-
 lum al' venenosum poterit illū cū-
 lū intrare. ul si fuit idusū nō pote-
 rit exire n̄ aliūde violentē eiciatur.
 Terra ista veritatem designat in
 p̄p. Veltas de terra orta est. Ista ve-
 ritas potentissima cūit et munit
 vñdīq̄ x̄pm̄ In p̄s. Potēs es dñe:
 et veritas tua in cūitu tuo. Modo
 vsq̄ ad diem iudicij hōēs infēdi
 venēō mendacij: cōtinent a dina
 veritate. sic q̄ impossibile ē eos eua-
 dere: cū sit nemo q̄ de manu ei⁹ pos-
 sit eruē. Job. 10. S; c̄te tunc iudica-
 bunt et eiciūtur ex circuitum istum:
 et tradētur passionib⁹ et mīgm̄.
 rō. 10. Mutauerunt veritatem dei
 in mendaciū. p̄p̄terea tradidit eos
 deus in passiones 2.º. ē homo dei
 filial' p̄pago. p̄ma Johannis. 3.º.
 Videte qualem caritate dedit no-
 bis deus: ut filij dei nominaremur
 et sim⁹. Ergo sumus generosi val-
 de. Dei em̄ gen⁹ sum⁹ sicut actuū
 Ia. dē Si vero ita contigeret: q̄ fili⁹
 nobilissimi regis cui p̄p̄parata es-
 set honestissima virgo: et nobilif-
 simi generis in sp̄saz: illaz repudi-
 aret et vilissimi ribaldi filiā accipe-
 ret in vxorē: ip̄e fatue eligēt et tur-
 pit' degeneraret et tā seq̄ suū: ge-
 nūabilē dehonesta ē. Sed homo
 x̄piā⁹ ē ille: q̄ ge⁹ dei p̄ fidē et bap-
 tismū itāuit 10. 1.º. Dedit eis p̄tācē
 filios dei fieri. Isti p̄pata est veltas
 seu sapiā i vxorē nālē: quōes hōēs
 C. 2.

22.

20

C

scire desiderat p̄. methaphice. Et
 sapie s. dicitur vice a p̄soā natūe
 hūane hanc amari ex q̄siu a in
 uentute mea q̄siu eā in assumē
 te sponsā a amatoz fact⁹ sū forme
 illi⁹. **I**sta veritas est filia dei s̄m
Bern. Mendaciū vero filia dyabo
 li **Jo. 8.** mendax ē et p̄r ei⁹. glo.
 mendacij. **S**i ḡ homo relicta verita
 te dei filia. copulet sibi i vxorē mē
 daciū filiā dyaboli turpiē degene
 rat. a magnā verecūdiā sibi ip̄i fa
 cit. **E**t ideo signant amor isti⁹ sp̄o
 se nobis interdici. **Ecc̄s. 10.** Noli
 amare mendaciū aduers⁹ fratres
 tuū. neq̄ in amicu filie facias. **S**ci
 tis q̄ de iure cōi disp̄at cultus
 inter otrahentes ip̄edit m̄imomi
 um cōtrahēdū dirimit iā cōtra
 dū. nō hō a ois rōnal creaturā cō
 lere debet deū. **Anselm⁹ c. 1.** Cur de
 us hō in p̄ncipio dicit rōnalē na
 turā a deo factā esse iustaz ut illo
 fruendo beata esset. dubitari nō de
 bet. **E**t **Catho** Si de⁹ ē ai⁹ ut no. ac
 h̄ ē p̄cipue ac. sed cōstat q̄ men
 daciū colit dyabolū sicut filia p̄ez:
 quia patrē seq̄tur sua p̄les. a ideo
 de iure m̄imomiū tenere nō debet.
 tñ fide fr̄o teneat q̄d oīg. s̄n du
 bio qui accipit filiā a p̄re debet et
 dōtē oīter accipe ab eo dēlet certe
 dōs quā dyabol⁹ dat cum filia su
 a est infern⁹. **Ap̄c. 21.** Omib⁹ mē
 daci⁹ ps illorum ē in stagno ig
 nis. **Osee 10.** ferietis fedus cū mē
 dacio a germiabit q̄si amaritudo
 iudiciū. et ideo tales p̄nt dīe. **Ilud**
ysaie 18. Percussim⁹ sed⁹ cū mor
 tet et cum inferno fecim⁹ pactum.
Scitis q̄ de iure cōi q̄ otrahit pri
 cū vnaq̄ postea cū alia vocatur bi

gam⁹ a afficit talis corā iudice si
 agat otra eū ad mortē quātūcūq̄
 sit l̄at⁹ nō euadit. **S**ic xp̄ian⁹ p̄
 mo cōtrahit cū veritate fidei. **Osee**
 p̄ sp̄sabo te m̄ in iudicō a iustici
 a. **E**t infra sp̄sabo te m̄ i fide. si p̄
 ea cōtrahit cū mendacō efficiat
 bigam⁹ et i iudicō ḡnali euadere
 non potest. **N**ota q̄ possit pbabi
 lit dici de ista sponsa q̄ est veritas
 q̄ satis ē formosa a amabilis i tā
 tū q̄ veritas per se odiri nō potest.
 non tamen est bene secūda: q̄a
 non parit bonā plem. **Nā** s̄m **Sa**
 lustiū veritas odiū parit. a ideo di
 mittūt homines veritatē dīr. quia
 per eam incurrent odiū. sed ill⁹
 non est rācōnabile imo amico so
 crate a amica veritate sanctum est
 prehonorare veritatē ut dicit in **E**
thicis **S**i mendaciū multo peiorē
 generat plem. q̄ mendaciū ē pec
 catū p̄cūm cū cōsumatū fuerit ge
 nerat mortē. **Iac. p̄.** Mors aut̄ in
 fernalis ē peior plex. q̄ odiū malo
 eū hominū. **S**imilit̄ nō cōsiderant
 tales q̄ ē de veritate sicut fuit. **E**tec
 ca **Gen. 24.** q̄ habuit gemiōs in v
 tero **Jacob** a **Esau.** sic veritas du
 os filios fil̄ parit. s̄. dilectionē dei
 a odiū maloz hoim. **Malach. p̄.**
Jacob dilexi **Esau** odio habui. **Iu**
s. **B**eatī eritis cum vōs oderint
 homines. **E**t ideo deponētes men
 daciū loquimini veritatē vn⁹ q̄sq̄
 cum proximo suo. ad **Eph. 2.** **T**er
 cō ē hō dei nāl ymago. **Vñ** **Aug⁹**
 12. de trinitate c. xv. **E**o q̄ppe mens.
 ymago dei ē quo egcapax ē eius
 q̄ p̄iceps esse potest. a ideo sicut i
 trinitate p̄na memoria ḡngmit v̄
 bū q̄d ē veritas. ita mens hūana

nullum aliud vbum gignere d;
 nisi verax etc. 71. An oia verbum
 verax pcedat. p sone diuisoruz reg
 norum et diuisarum terrarum facili
 ab inuicem discernuntur p diuersi
 tatem ydiomati et linguarum ut
 dicitur quia q gallicu loquitur gallicus
 est ul estimatur: a q anglicu: an
 glicus sic em arguebat ctra pe
 trum q esset galileus et xpi disci
 pulus **M. xxvi.** Vere a tu ex ul es.
 na a loqta tua maism te fecit. **Sunt**
 autem moraliter loquedo duo reg
 na adiuicem i hac vita comixta.
Viz regnu dei et regnu mundi: reg
 num xpi et regnu dyaboli. regnu
 celeste a regnu terreste. Et sic ista
 distant in regib et legib: ita m
 ydiomate non concordant. **Na** yde
 oma regni celestis est veritas: i ps.
Domine in celo mia tua et veritas.
 ydeoma vero regni terestris siue
 mundi est falsitas. **Osee. 2.** No est
 veritas non mia. no est scia dei in
 terra: maledictu et mendaciu. ho
 micideu et furu. et adulteru mun
 dauerunt. **Si** ergo homo velit ppe
 dere ad qd regnu pertineat: videat
 cui regno in ydiomate concordat.
Narrat historie q cu vuyhelmus
 dux normanoz regnum anglie co
 qsiuisset: delibeauit quo linguam
 saxonicam posset destrue et anglia
 et normaniam i ydiomate concor
 dare: et ideo ordinauit q nullus
 in curia regis placitaret nisi i gal
 lico: a iteru q puer qlibet poned
 ad lras addisceret gallicu: a p gal
 licu latinu: q duo vsq hodie obs
 uat. **Isto** mo moralit pnceps hu
 ius mundi diabolus e: **Iohis. 16.**
Princeps huius mundi iam iudica

tus est. **S;** verum est q principa
 tum suum in mundo no habet hē
 ditata successioe: s violēta oppres
 sione: et ideo non est heres. s con
 qstitor. **Ydeoma** vero suum ppum i
 puicia infernali est mendacium:
Io. 8. Cum loquitur mendacium:
 ex ppis loquitur. **Et** ideo ut concordet
 mundu cu puicia infernali i yde
 omate ordinauit q omnia secula
 ria in conuencionibus a mercaci
 onibus et mutacionibus vtatus
 mendacis: et sicut puer docend
 i scola pmo addiscit gallicum: ita
 iuuenis seculo applicandus. cu stu
 dio et labore addiscit loqui men
 daciū **Jemie. 9.** Docuerunt lingua
 suam loqui mendacium. **Vn gg.**
12. mox. expones illud iob. **Tere**
 bit eum fbulacio: a angustia val
 labit eum: pbat q omne illud q
 malus homo pperat relicta veri
 tate vallatur tribulacionibus a
 angustis et labore. **Et** hoc pbat
 spaliter de mendace sic. **Mendax**
 relicta veritate metiri delibet: ut
 audientiu aim fallat. **S;** qtu la
 bor est sollicite custodire ne ipsa
 eius fallacia deprehendi queat. **Do**
 nit quippe an oculos quid sibi a
 veritatem scientibus responderi
 possit: et cum magno conatu per
 tractat: quomodo per argumen
 tum falsitatis documenta verita
 tis exsuperet. **Hinc** inde circa cūte
 gitet contra hoc vbi deprehendi
 poterit veritati simile: responsione
 querit: qui si vellet verum dicere:
 vtiq sine labore potuisset. **Olana**
 namq est veritatis via: et graue
 e iter mendacij. **Vnde** per pphetā
 dicitur. **Docuerunt** linguam suā:
 C. 3

^{medam}
 loq̄ ~~ma~~ ^h Greg. Et notādū
 quōs boni mentitores p̄nt se ar-
 guere seu iactare ingeniosos. nō
 tam sapientes. Nam duplex est
 opacio scientis a sapientis. sicut
 dicit p̄mo Elenorū. Vix nō men-
 tiri de quib⁹ nouit. a mentientem
 posse manifestare. a quicūq; men-
 titē arguit se non esse sapientem.
 Et ideo Eccl. 1. Noli uelle mentiri o-
 ne mendaciū. Assiduitas em̄ illi⁹
 nō est bona c̄. ¶ Leō 12.

Nolite zelare mortem in er-
 rore uite vestre. neq; acquiratis
 perditionem in operi-
 bus manūū uestrā. quoniā de-
 us non fecit mortē. nec delectat̄ in
 pdicione uiuorū. ¶ Postq̄ sp̄it⁹
 sc̄is declarauit quāte homo tene-
 tur ordinare v̄tiose suas affectio-
 nes. Primo cogitando. Sc̄o suas
 locutiones sermacionando. ¶ Dic-
 vltari⁹ docet quō homo debet ordi-
 nare suas opacōes p̄m̄ detestan-
 do. Et circa hoc duo facit. Nam pri-
 mo suadet hominū detestari pec-
 catum terrendo p̄ via; timois. Se-
 cūdo suadet illud idē alliciendo
 p̄ viam amoris. ibi Creauit em̄ de-
 us. Circa primū duo facit. Quia
 pri⁹ dissuadet peccatū p̄t̄ pene cō-
 sequētis acerbitate. Secūdo p̄pter
 dei p̄hilitatis uolūtate ibi Quis de⁹
 nō facit mortē. Dicit em̄ primo
 sic Nolite zelare. diligere mortē.
 id est peccatū mortale qd̄ est cau-
 sa mortis. Iaco. 1. Peccatū cui⁹ con-
 sumatū fuerit generat mortē. In er-
 rore uite vestre a erronee contra
 dei precepta uiuendo. p̄. 10. Errat
 qui opantur malum. Aug. Ench. 11.
 Non nullis errasse profuit aq̄.

si uia pedis n̄ uia mori. Et ecce p̄-
 mū motū quare n̄ debetis amare
 peccatum: uiz pene sequentis acer-
 bitas que est infernalis pena. Ip-
 sa sola uocatur p̄prie pdicio: p̄.
 17. Infern⁹ a pdicio coram dño.
 quāto magis corda filiorū ho-
 minū. Vnde dicit Neq; acquiratis
 pdicionem in operibus manūū
 uestrā. quasi diceret. Nisi per ope-
 ra p̄pria numq̄ inueneritis pdicio-
 nem. Vitam non possum⁹ habere
 nisi p̄ deum. s̄ pdicionem acqui-
 rere possum⁹ p̄ opa manūū nos-
 trā. Vnde signanter dicit Osee
 12. Perdidit tua isrl̄ ex t̄tantum
 i me auxiliū tuum. ¶ Sc̄dm moti-
 uum quare non debem⁹ amare pec-
 catum: est dei p̄hilitatis uoluntas.
Quoniā de⁹ mortē nō facit. id ē
 nō ordinauit nos ad mortē eter-
 nam: sed magis ad uitam q̄ uult
 omnes homines saluos fieri. hoc
 est Leges dedit per quas omnis
 homo saluari potest si uelit. Vel
 sic. Deus mortem non facit. id est
Peccata non approbat nec dili-
 git. de quo tamen dicitur. Nihil
 odisti eorum que fecisti. Nec leta-
 tur in perditione uiuorum id est
 non ordinat primo et principa-
 liter q̄ homines perdantur: sed ip-
 si per maliciam perdunt seip̄os.
Iohannis duodecimo Qui amat
 animam suam perdet eā Luc. no-
 no Filius hominis non uenit ai-
 mas p̄dē saluare. Nolite q̄ zelare
 mortē. ¶ Notādū q̄ methapho-
 rice loquēdo peccatū satis ueniē-
 ter uocat̄ mors sp̄licie. p̄t̄ uilez
 defm̄. p̄t̄ cōsilez efficiū a p̄t̄ cōfi-
 mlem asp̄m̄. De p̄o q̄ moriente

corporealis est p[er]cellus id est deficiente:
 p[ri]mo corpus disperatur a distrahi
 atur. 2°. infirmat. 3°. morit. q[ui]nto.
 portatur extra domū. 6°. sepelitur
 .vi. a v[er]mibus consumit. Isto mō
 anima p[ri]mo disperatur et distrahi
 atur p[er] temptacōez et cogitacōez
 de peccō. 2°. infirmatur p[er] cōcomitā
 tez delectacōez. 3°. morit p[er] consen
 sum. 4°. asportatur de domo et elō
 gatur ab hoib[us] p[er] culpe sue ab
 hominacōez apud homines. 5°. q[ui]nto
 sepelit p[er] malā consuetudinē. sicut
 enī terra v[el] lapis suppositus one
 rat et opp[ri]mit corpus ne resurgat
 etia[rum] si possit. Ita mala cōsuetudo
 est q[ui] q[ui]dam moles q[ui]ssime opp[ri]m
 mens et necessitans hominē ad
 peccādū. Vñ Aug[ustinus] 8. cōfessionū
 .h. c. Lex peccati est violētia cōsuetu
 dinis q[ui] trahitur a tenetur etia[rum] in
 uit[us] aimus eo melio[ri] quo in eam
 volens illabitur. Et in eodē. c. cito
 post primū loquens de seipso. p[er]
 statu peccati a[n]i baptismū suū. Inspi
 rabam inquit ligatus nō ferro a
 lieno. s[ed] me a ferrea voluntate. Velle
 meū tēbat i[n]mū. a idē in eathe
 nā fecerat. a cōst[itu]erat me. s[ed] p[er] ex
 voluntate p[er]sua frā est libido. et dū
 fuit libidini frā est consuetudo. et
 dū consuetudini non resistitur. fac
 ta ē necessitas. Deo aug[ustinus]. Et hec
 consuetudo peccandi comparatur
 lazari sepultuē. s[ed] eundem in ser
 mone d[omi]ni in monte. li. p[er] c. 13. Et
 sicut videtis. istis magnis et no
 bilibus s[un]t sepulchra honestis
 sima. de marmore. v[el] de alijs ho
 nestis lapidibus seu lignis. cu[m]
 figuris et p[er]turis que simul or
 nātā onerāt a honestāt. Ita istis

magnis a potentibus mortuis p[er]
 peccatū faciunt adulatores sepul
 cra dealbata a depicta pingentes
 et palliantes. diminuentes. v[el]
 excusantes p[er] immo commendan
 tes peccata potentium. q[ui]a laudat
 peccator in desiderijs anime sue et
 iniqu[us] benedicitur. et isti videtur
 eos honorare. et ornare. Et ita fa
 ciūt. s[ed] t[ame]n simul cum hoc onerant
 et opp[ri]mūt miseros ne resurgant.
 p[er] penitenciaz de peccatis. Vñ narrat
 greg[orius] .9. mox. c. xix. q[ui] est? tres
 mortuos suscitavit. puellam in do
 mo. iuuenē in porta. lazari i sepul
 chro. Quartū vero mortuū disci
 pulo nūciante cognoscit. s[ed] t[ame]n nō
 suscitavit. q[ui]a valde difficile est ut is
 que post v[er]sum male cōsuetudinis
 a adulaciū lingue excipiūt a mē
 tis sue morte reuocetur. de quo b[ea]t[us]
 dicitur. Sinite mortuos sepelire mor
 tuos suos. Mortui enī mortuos suos
 sepeliūt. cu[m] peccatores peccatorib[us]
 fauoribus p[er]mūt. Erat autē laza
 r[us] mortu[us]. s[ed] nō a mortuis sepul
 tus. s[ed] a fidelibus mulieribus cu[m] pi
 etate sepultus. Quarto corp[us] mor
 tuū a v[er]mibus cōsumitur. a mens
 puata. vita gracie a v[er]mibus cō
 sūc[us]t[us] desperationis a finalis impen
 itencie corroditur a mordetur. Sic i
 gitur conuenienter peccatum di
 citur mors p[ro]p[ter] simlē defectū v[el]
 processū deficiendi sic enim intrat
 in animā sicut mors i corpus. Ad
 rō. 7. peccatum intrat in mundū
 et p[er] peccatum mors. Secūdo v[er]ba
 tur peccatum mors p[ro]p[ter] cōsimlē ef
 fectum. mors namq[ue] facit corpus
 rigidum et frigidum fetidum. et
 putridum horridum et terreum

et ponderosum. Isto modo moraliter peccatum facit aia; rigidam per superbiam et inobedientiam ad deum: ps. 18. cum obsecrationibus loquitur pauper et dives effabitur rigide. diues et superbus secundum gloriam. et efficit animam frigidam per inuidiam; quam vocat propheta maliciam. **Je. 6.** sicut frigidam facit cisterna aquam suam; sic frigidam facit maliciam suam. Fetidam per luxuriam: **ysaie. 19.** De cadaveribus eorum ascendet fetor. Putridam per gula immoderantiam; quam sensus et ratio sepeliuntur et operiuntur et homo in asinum commutatur. **Je. 29.** Sepultura animi sepelietur putrefactus et proiectus extra portas iherusalem. Horridam per iracundiam: **Genes. 24.** Horror magnus et febrilis inuasit abraham. Terream per auariciam; quia nichil sapit nisi terrenum; ut dicatur tali anime sic talis dixit natura et deus serpenti **Genes. 3.** terra; comedet cunctis diebus tuis. Digrā per accidiam; quia homo nichil boni operatur. **ps. 17.** Vult et non vult piger; anima autem operantium impinguabitur. Et sicut conuenienter peccatum vocatur mors propter simile effectum; ad **Ro. 1.** peccatum ut appareat peccatum per bonum operatum est in morte; ut fiat super modum peccans peccatum per mandatum. **Tercio** propter simile aspectum. quantum cuique enim fuerit homo amabilis et pulcher et delicatus; statim pro morte est horribilis turpis et abominabilis et a consuetudine hominum sequestrabilis et separandus est; sic anima ante peccatum pulcherrima et formosavideatur. **Iuxta illud. Cant. 8.** **Tota** pulchra es amica mea et macu-

la non est in te. Per peccatum vero spoliatur gratuitis et vulneatur inaturalibus; fit feda et abominabilis coram deo; dicat ei deus illud **Ex. 16.** Ad omne caput vie edificasti signum pro stituciois tue et abominabile fecisti decorem tuum. Et tunc per peccatum anima misera separatur a consuetudine fidelium et a iusticia dei et a generali bonorum; **ps. 19.** Miseros facit populos peccatum. Fatuus est operari est ille qui difficilissimis laboribus se fatigatum tamen nichil stipendium incedis reportat in fine; quod laboribus difficultatibus et periculis se exponunt homines pro peccato; isti pro voluptatibus. isti pro cupiditatibus. isti pro vanitatibus inexplicabile dictum quod est stipendium. Certe mortis dispendium et infernale suspendium; ad **Ro. 6.** stipendium peccati mors. Et ideo postquam promissit sapiens nolite zelare mortem signiter subiungit neque acquiratis perditionem in operibus manuum vestrarum. quasi diceret nullum aliud lucrum habebitis per peccatum; quia manus est organum organorum hominis sic dicitur **3. de anima.** Ideo male operationes quecumque possunt exerceantur per opera manuum prohibentur. **Secundo** notandum quod de triplici morte legimus in scriptura. Est enim mors dustralis consuetudinis; mors carnalis resolutionis; et mors infernalis cruciationis. Prima mors est voluntarie veneranda; Secunda est multiphase meditanda; et tertia est cotidie detestanda. De prima sancta religio vocat mors figuratice. Unde vulgariter regulares dicuntur mortui; et seculares viuentes. et tunc malus seculis.

v̄e mortuus est et bon⁹ regularis
 vere viues. nā malo seculari d̄i A
 p̄c̄ 7 Nomen habes vt viuas. a
 mortuus es. Et de sc̄is dicit Ad Cor.
 .8. Quasi morientes. et ecce viui⁹
 Mortui em̄ sūt p̄c̄o: viuetes autē
 deo Iur̄ illud ad rō. vi. Existimate
 vos quidē mortuos eē p̄c̄o. viuen
 tes autē deo in xp̄o ihesu. Quae autē
 religiosi mortui dicūt p̄nt aliq̄ cō
 gnetates adduci. Primo. n. mortu
 rus cōdit testamētū suū q̄ legat
 aiā suam deo. a corpus tumulo/ fa
 cultates aicis. et sūt h̄is executo
 res assignat a cōstituit. Istomō
 religiosus p̄fiteo dat animā su
 am dō. corpus assignat monaste
 rio: facultates habitas a habēdas
 resignat mūdo. Executores illius
 testamētū cōstituit p̄latos suos. q̄z
 custodie tam corp⁹ q̄ aiā suā tra
 dit. Item moritur⁹ incipit amittē
 calorem naturalē p̄ ea sensuū v̄fū
 extiorū sicut visus audit⁹ a hui⁹
 modi. tandē vltro motū suum xp̄ū.
 ita q̄ si moueri debeat de loco ad
 locū: oportebit q̄ hoc fit p̄ alios n̄
 p̄ seipm̄. Den̄ amittit loquelā p̄
 nus ei tribuit breuis a in c̄ta mē
 sura sic finalit̄ abscondit̄ i sepul
 tura. Isto modo moralit̄ ingrediēs
 religionē. Primo amittit calorem n̄alē:
 hoc ē omēz calorem carnalem v̄l
 mūdiālē aicōz v̄l p̄ntū. q̄ posset a
 mūdi cōtemptu et sc̄a cōtēplacōē
 retardari. 2° amittit q̄i v̄fū sensuū
 exteriorū p̄ honestā et religiosam
 custodiā visus auditus a gustus.
 Tercio p̄dit quasi loquelā p̄ filē
 cū locis a tēporib⁹ cōuenientē sua
 tū Silēciū nāq̄ ml̄ tū inuat ad mē
 tis cōlectōē: et graciā cōnsequē

dā ^{an} Iur̄ figurā zacharias mutus
 genuit iohannem: id est graciā
 luc̄ p̄. R̄cto p̄dit motū xp̄ū v̄ p̄
 am volūtate. q̄ nulq̄ se mouet l̄
 uadit n̄ p̄ obediēciā v̄l licēciā p̄la
 toy. Quinto tribuit sibi p̄an⁹ mo
 dicus. q̄a hitus vilis ad necessita
 tem nō ad supfluitatē. Et sexto tan
 de: abscondit̄ in claustro q̄h̄ in se
 pulchro suo: ne p̄ seculi tumultus a
 sc̄is occupacionib⁹ p̄turbet. Vñ
 istis sic mortuus dicit ad Coloc. 3.
 Mortuū em̄ estis. et vita v̄stra ab
 scōndita ē cū xp̄o Secūda mors est
 carnis resoluciois. et hec ē multi
 pharie meditandā eccl̄. xiiii. M̄oz
 esto qm̄ mors non tardabit. Et sic
 ic̄ cibis est infirmo amar⁹ et sa
 no suauis: ita m̄ozia mortis sc̄dis
 et virtuosis homib⁹ ē valde delec
 tabilis. sic ip̄is a peccatorib⁹ miā
 bilis amara. Eccl̄. xli. Omors q̄ ama
 ra ē memoria tua hōi iusto a pacē
 habēt i substantiis a diuiciis su
 is Et infra. Omors q̄ bonum est
 iudicium tium hominī indigentī:
 et qui minoratur vibus. Ista me
 ditatio facit mundum cōtemnere.
 Jeronimus ad paulinū. Facile
 cōtempnit omnia qui cogitat se
 cotidie esse moriturum sicut facit
 hominem carni resistere. iuxta il
 lud Nō aliter melius poterit caro
viua domari. Mortua q̄lis erit q̄
seper premeditari. Item facit hōi
 nem peccatum vitare. Eccl̄. septio
 In omnibus operibus memoraē
 nouissima tua: a in eternū nō pec
 cabis. De hac meditatione se
 neca de copia verborum. Cum
 tecum natura delibera hoc medi
 tare delibera cotidie vt possis

A. h.

C. 7

equo animo vitā relinq̄re. Tertia
 mors ē infernalis cruciacoisā hec
 ē cotidie detestanda de qua in ps.
 quasi oues in inferno positi sunt:
 mors depascet eos. Quis ē stolidus
 simū pecus. et inter alias cōdicio
 nes hoc habet. q̄ si sit i domo ac
 censa non exit ab igne. si magis
 ingerit se igni sic dampnati i infer
 no ita sunt effecti stolidi et p mali
 ciā obstinati q̄ de inferno q̄ ē eis
 quasi domus accensa nūq̄ exibūt.
 Et hec mors secūda: de q̄ Apoc. 20.
 Et de hac in ps. Mors peccatorū
 pessima. huic contrariatur illavi
 ta: de q̄ loquēs Ambrosi⁹ ita ait. Ibi
 ē vita sine morte: certe sine forte: di
 es sine nocte. gaudiū sine mero ē.
 tranquillitas sine labore. fortitudo
 sine debilitate. rectitudo sine puce
 sitate. pulchritudo sine deformitate.
 veritas sine falsitate. caritas sine
 iniūdia. felicitas sū misera hāc no
 bis concedat ac. Lcō 13.

Creavit em̄ deus ut essent
omnia et sanabiles fecit nati
ones orbis terrarū. hō ei
est illis medicamentū exterminū
nec inferorū requiū in terra. p̄
 q̄ spūs sanctus dissuasit p̄m̄ in
 ique opacois incuriendo timorez
 p̄ penā q̄ sequitur. Sic dissuadet
 id idem alluciendo p̄ amorez. recitā
 do diuina bñficia q̄ hominī confe
 runt. Et circa hoc duo facit. nam
 p̄mo dēdarat quales deus fecit ho
 mines q̄tū ad natūalia. Scd̄ o illa
 excludit tria p̄ que homines se ex
 cūsant a peccatis quantū ad mor
 talia. ibi nō em̄ illis. Circa primū
 duo facit quia p̄mo oñdit qualē
 deus creauit omnia gñlter. Scd̄

quale fecit gēnūs hūanū speciali
 ter. ibi et sanabiles fecit. Quantū
 ad primū otinuans se ad precedē
 tia dicit sic. Id̄ deus nō fecit mor
 tē id est peccatū qd̄ ducit ad mor
 tem: quia deus creauit ut essent o
 mnia: mors autē a peccatoz facit ho
 minem nō esse. Treno. e. patres
 nostri peccauerunt: et non sunt Et
 ad Cor. 13. Si linguis hominū lo
 quor ac. caritatē aut nō habuerō:
 nichil sum Et Aug⁹ sup̄ Johēm.
 Peccatum nichil est: et nichil sūt
 homines dum peccant. Ex quo ḡ
 de⁹ n̄ solū creauit hoies vt eēt h
 etiam omēs res ut essent. vna q̄q̄
 in sua natura: manifestum est qd̄
 deus n̄ fecit p̄m̄. et ideo n̄ appro
 bat p̄m̄ p̄ quod peccantes a p̄
 fcōne sue nature deficiūt. Dicit ḡ.
 Creauit enim deus ut essent om̄ia
 creauit scilicet p̄ potēciam. om̄ia
 a in sapientia ps. om̄ia in sapiē
 tia fecisti ut essent. Ecce bonitas si
 ue demencia. Aug⁹ 11. de ciui. del.
 c. 21. ta maxime scienda sunt de cre
 atura quīs eā fecit p̄ qd̄ eam fecit
 et quare eam fecerit. Et hec tria in
 sinuat scriptura cum dicit dixit de
 us: fiat lux et facta est lux: et vidit
 deus lucem q̄ esset bona. Si ergo
 querim⁹ quis fecerit: deus est. Si
 per quid fecerit: dixit fiat: et facta
 est. Si quare fecerit: quia bonus ē
 hec ille. Vñ Damascē⁹ l. 2. c. 2. q̄a
 bonus et sup̄ bonus est deus: nō
 est cōtētus sūp̄suis cōtemplatio
 ne sed super habundancia bonita
 tis acceptauit generare quēdam
 quibus bene faceret: et participa
 ta sua bonitate ex non esse ad es
 se deducit et condidit vniuersa Et

Plato 2. Thim. optimus erat ab optimo porro inuidia relegata ē. Itaq; consequenter sui similia ci-
ta prout cuiusq; natura capax beatitudinis esse poterat effici vo-
lunt quam quidem voluntatem di-
originē in rerum certissimam si qd
ponat recte eum: putare consicien-
cia hęc Plato Ex quibus forma-
talis ratio Amor et gratitudo com-
pellunt hominem cauere offensā
benefactorum et amicorū: sed deus
est benefactor et amicus hominum
precipuus qui creauit hominem
et alia omnia propter hoies; q; ois
homo vitare tenetur ne eum offē-
data hęc rō inuitur in litera Crea-
uit deus ut essent oia. Cōsequēter
post beneficium creationis subiū-
git beneficium recreationis seu re-
formationis. Et dicit q; non solum
deus creauit homines inter omni-
a immo fecit eos tales q; si laterē-
tur in peccatum sanari possunt per
sua sacramenta. Et hoc est quod
dicit. Et sanabiles fecit nationes
orbis terrarum: hoc est homines
qui nascuntur de terra. Et hoc est
speciale beneficium: quod solis hoī-
bus est collatum. Angeli enim: in-
sanabiliter peccauerūt. Vnde Da-
masceus li. 2. c. 7. Scire oportet quo-
niā qd hominib; ē mors: hoc est
angeli casus: et per consequens
sicut homo mortuus est insanabi-
lis per naturam ita angelus post
casu: sed homini est hoc collatum:
q; licet multociens infirmetur per
peccatum: semper tamen remanet
sanabilis citra mortem. Hoc est
quod deuote recollit ps. Benedic
anima mea domino: et noli ob. o

nes tē. eius. Qui propiciat oib; im-
mūtatibus tuis: q; sanat omēs infir-
mitates tuas. Existis recolligitur
talis ratio. Amor et gratitudo com-
pellunt hominē vitare offensā illius
q; sanat et curat omnes infirmita-
tes suas: sed deus hoc facit homi-
ni: si velit; q; c. Et hęc ratio inuit in
hęc lra Et sanabiles fecit nationes
orbis terrarū Nō nationes celorum
v; angelos: sed specialiter nationes
xpianorū: ps. Nō fecit taliter omi-
natioi. Nobis autem iam in noua
lege prouidit de tot remedijs tot
sacramentis: tot indulgencijs: q;
bus sanari possumus si velimus.
Sed Jerē. 11. Curauimus babilo-
nem: nō est sanata. Consequē-
ter cum dicit Nō enim est illis. Ex-
cludit triplicem excusationē: quā
solent peccatores allegare. Ad ex-
cusandas excusationes in peccatis.
Dicunt enim q; hęcōsitas et boitas re-
tū creatay allicit hoies: et incitat ho-
minē ad concupiscenciā oculorū: cō-
tra legē dei. Scdō addūt et dicunt
carnis fragilitatē: necessitatē hoies
ad pēn. Tercō dicunt q; dēones
hoies dēcipiūt et peccatē faciūt qdā
violētia extrinseca. S; istas tres ex-
cusationes irracōnabiles tollit spūs
scūs per duas negatiuas. Primo
duas simul. Primas simul per istam
negatiuam: nō est enim illis
medicamentum exterminij. Illis
id est creaturis omnibus quas
deus posuit in mundo medic. ext-
mi Tercā vero excusationem tollit
p; secūdā negationē ibi: nec inferoz
ignū in tra. Contra duas pmas
q; dicitur ē illi medicamentū extmi-
ij hoc est necessaria immutacō p

infectio ad cauēdū exterminium
 id est peccatū: p̄t qd̄ homo exteri
 nat̄ a ex̄t̄mīnos ecclesie pomē. Et
 est methaphoricis mod̄ loquē
 di quasi medicus diceret infirmo
 ostēdēdo sibi aliquem cibū ex̄t̄nēū.
 comedas se cure de isto: moderate
 tū quia nichil piculi nichil mali ī
 eo est nisi tu facias excessū. Et vult
 dicere q̄ hoc nullo mō est iputan
 dum tōmitati rez v̄l speciei v̄l for
 me q̄ homines ī amore mūdano
 tū cont̄r amorē dei figunt̄: sed tū
 mō p̄silitati hominū q̄ male vtun
 tur rebus b̄n̄ creatis. Et sic tollitur
 p̄ma excusatio. Vnde Auḡ de ve
 ra religione. c. 38. Nec aqua ma
 lū nec al̄ qd̄ ī aere vinit. Nā iste
 substantie sūt: s̄ manifestū est vo
 litaria p̄cipitatio ī aquā et suffo
 catio quā merfius patit̄: s̄tibus ferre
 us alia pte qua scriba: alia qua
 delectat̄ fabricat̄ ē ī suo genere
 pulcher: et ad vsū nr̄m accomoda
 tus. Et si quis q̄ ea parte scriberet
 qua delectat̄ et ea velit delere q̄ scri
 bitur: nullo modo stilū malū fece
 rit sed ipsum factū iure vitupatur.
 Nec auḡ. Secunda excusatio pec
 catorū qui dicit fragilitatē carnis
 ad peccandum ipellere: excluditur
 p̄ illud idem. Non enim est illis
medicamentū exterminij hoc est
 concupiscencia necessitans v̄l exte
 minās. s̄ excitans tū: quā homo
 peccādo h̄c meruit: et de q̄ si velit
 proficit si resistit. Vnde Gregor. 9
 mo. c. xxxvi. Sup̄na disp̄satio id
 circa nos tota sibi intencione fui
 entēs carnem nr̄ā: p̄mittit ip̄ug
 natioib̄: dicit: ne mens nostra
 audeat ī superbiā p̄sūptione sue

securitatis eleuari. ut dum pulsa
 ta trepidat: ī solo auctoris adiu
 torio pedem robusti? spei figat. **I**
 tem ibidem libro. ix. c. 7. dicit sic.
Ad p̄ma quippe trahit caro ne ex
 tollatur spiritus: et ad sūma trahit
 spiritus ne prosternat̄ caro: spūs
 leuat ne iaceamus ī p̄mis. caro
 aggrauat ne extollamur ex sum
 mis. Et sic s̄m **Gre.** quodam certō
 modo deāmie fit: vt carne dep̄mente
 s̄ non p̄sternētē hō desperatois
 lapsū caueat: et spū eleuātē et tū
 temptacōnes sentiente sup̄bie ca
 sū euadat: et sic dum spūs sursum
 trahit et caro retrahit. subtiliss̄o
 interm̄ iudicij moderamine infra
 sūma: et supra infima ī quodam
 medio aīa lib̄rat̄. Et sic p̄ q̄ non
 est ī homine medicamentū exē
 minij. sap̄: et deus creauit hominē
 inext̄mīabile et ad p̄maginē s̄i
 tudis sue fecit illū. **T**ercia excu
 satio peccatorū est p̄pter demonū
 infestacōes: s̄ excusatio ista exdu
 ditur p̄ ec̄iā negatiuā q̄ est ista.
Nec inferorū regnum ī terra: reg
nū v̄l dominū inferorū: et demo
nū nou est ī terra: v̄l ī hominib̄
vinētibus ī terra et de terra ex̄t̄b̄.
 et ideo hoībus p̄nt̄ malū suggē
 re et temptare: sed nullo modo vio
 lentare permittuntur homines: et
 ideo dominū non habent ī hoī
 ne n̄ homo s̄ponte p̄ lib̄ez arbit̄
 um eis subdi velit. Vnde Bernar
 dus sup̄ Cantica s. 86. Impulsor
 hominis dyabolus est. Impulsor
 mundus: impulsor humo. Quis ī
 te homo sic queris: quisq̄ homo
 sui holi mirari. vsq̄ ad o impulsor
 sibi est et suimet precipitator: **et**

~~vsq; ad impulsor: sibi et summet~~
~~precipitator: ut nō sit qd in altero~~
 impulsare formidat: si ipse a te p-
 pas contineas manū: manus tua
 consensus tuus. Nota super illud
Creauit deus ut essent omnia q; oī
deratio creaturaru ppter hominē
 facturū: mouet hōiē erga deū ad
 quinq; laudabiles disposiōnes.
 Mouet enim hōiē ad amorē: ad
 honore: ad stuporē: ad timorē: et
 ad laborē. De primo Aug⁹ 10. cō-
fessi. c. 18. Celi et terra et oīa q; i eis
 sunt: ecce vndiq; in dicunt ut te a-
 mem: nec cessant dicere oībus ut
 sint iexcusabiles. Et ifrac. 1. Quid
 autē amo cū te amo: non spēm cor-
 poris non decus tēporis: nec cādo-
 rez: lucis: nec dulces melodias cā-
 tilenarū: non florū et vnguentorū
 et aromatu suauitate: non māna
 mella: nō mēbra acceptabilia car-
 nis amplexib⁹: nō hęc amo cum
 amo deū meū: et tñ amo quādā
 lucē et quādā vocē et quēdā odorē
 et quēdā cibū: quēdā amplexū
 interioris hominis mei. Vbi fulg⁹
 aio meo qd nō capit locus: et vbi
 sonat quod nō capit tēpus: et vbi
 olet quod nō spargit flatus: et vbi
 sapit qd nō minuit edacitas: et vbi
 hēret qd nō diuellit sacietas: hō ē
 qd amo cū deū meū amo. De isto
 amo ē Dugo de arra aīme loqns
 aīme sue dicit Magno debito ob-
 ligata es anima meā: mltū acce-
 pisti: et habuisti: pro hīs omni-
 bus non hateo quid retribuas: nō
 ut tantū diligas: nam quod p di-
 lectionem datum est: non melius
 nec decencius q; per dilectioē: tēpē
 di potest. Sapie. 11. diligis omnia

que sunt: et nichil odisti eorū que
 fecisti. Ex quo ergo propter dilec-
 tionem hominis omnia fecit: ra-
 tionabile est q; super omnia ab
 homine diligatur: immo sicut a de-
 o per amorem pcedunt: ita p aō-
 rem reguntur: et per amorem in de-
 um rēdunt quantum possunt. Bo-
eciumq; de consolatio. metro vi. Vñ
 omnis res nititur facere orbem sui:
 id est circulum. Vnde dicitur: hic ē
 cunctis comūnis amor. Secun-
dā consideratio creaturarum mo-
net hominem ad honorem debi-
tum deo impendendum. Omnis ei
 creatura pro sue nature potencia
 deum nititur honorare: nec est ali-
 qua res corporea que suis legib⁹
 nititur obuiare. Vnde Boecius ter-
tio de consolacione prosa vicefā
secunda probat q; omnes res a
deo quasi voluntarie reguntur: se-
q; ad disponentis iutum conuen-
ter: a contempate conuertuntur: nec
bonum regimem foret: si foret iu-
gum detractancium non obtem-
perancium salus. Ideo concludit
 q; nichil naturam suam seruans
 deo contraria conatur: et hoc est
 quod dicitur Sapientie octauo.
Attingens a fine vsq; ad fine: for-
titer: et disponens omnia suaviter:
 de isto hōiē loquitur Ansel⁹ p^o
cur: deus hō. c. 12. sic. Omnis volun-
 tas rationalis creature subiecta de-
 bet eē voluntati dei: hō ē debitū qd
 debet angelus et homo deo: quod
 soluendo nullus peccat: q; om-
 nis qui non soluit peccat: hęc est
 iusticia siue rectitudo voluntatis
 que iustos facit siue reatos corde:
 id est voluntate. Hic est solus hōi-

si ei odies ad q; stibusti a se

sermo

27

2A

714 12
si cepisti

et totus quem debemus deo. et a nobis erigit deus. **Hec** ancelm⁹. **Hanc** considerationem creatura tu habuerunt illi tres pueri in fornace: qui omnes creaturas singillatim ad deum laudandum et honorandum indixerunt. **Daniel. 3.** **Benedicite** omnia opera domini domino. **pet. q^{to}** **In** omnibus honorificetur deus. **Tercia** consideratio creaturarum monet ad stuporem. **Non** enim est tam parua creatura in hoc mundo: cuius naturam compositionem et virtutem possit comprehendere intellectus: sed magis stupere et mirari. **Jeremie. quinto.** stupor mirabilia facta sunt in fratre: 2. mirabilia opera altissimi solius: et gloriosa et abscondita et immensa opera illius. **Quarta** consideratio creature monet hominem ad timorem. **Ois** enim creatura explicita voce alloquitur hominem: sicut dicit. **hugo** de archa noe. **In** hoc enim genere contemplationis: audiui omnes creaturas tribus vocibus nobis loquentem. **Prima** vox dicit. **Accipe.** **Secunda** dicit. **Redde.** etiam **Fuge.** **Accipe** beneficium: redde debitum: fuge supplicium. **Prima** vox est famulatus: secunda est ammonentis: tertia comminantis. **Vox** famulatus est. **Celi** dicit. **Ego** ministro tibi lucem in die ut vigiles: tenebras in nocte ut paules. **Ego** ad oblectationes tuas gratias tempore vicissitudinis parvo et tempore veris a est fervorem: antequam plenitudinem: algorem huiusmodi. **Et** ego alienantibus incrementis diebus et noctibus spacia simili ratione dissilile extendo: ut et varietas tollat fastidium et ratio pariat oblectamentum. **Aer** dicit. **Vtilem** est pro

flatum: et omne genus avium ab tuum mitto obsequium. **Aqua** dicit. **Potum** tibi propleo: sordes purgo: arena rigo: et diversa genera piscium ad tuum usum ministro. **Terra** dicit. **Ego** te porto: pane conforto. **Vio** letifico: omni genere fructuum oblecto: diversis animalibus mensas tuas impleo. **Vox** admonentis est. **mus** dicit. **Vide** homo: quomodo amavit te quod propter te fecit me: fructus tibi: quod factus sum propter te: ut tu fruias illi quod fecit te et me: me propter te: te propter se. **Si** sentis beneficium: redde debitum. **Accipis** benignitatem: redde caritatem. **hoc** tribuit deus: hoc erigit deus. **Vox** comminantis est. **Ignis** dicit. **A** me combueris. **Aqua** dicit. **A** me subingeris. **Terra** dicit. **A** me absorberis. **Infernus** dicit. **A** me deglutieris. **Quia** omnis creatura sic ex conditione homini famulatur: sic etiam peccatoribus pro malorum suorum conscientiam comminatur: ut in singulis creaturis se puniri timeant: quod se meruisse cognoscunt. **huc** ille. **Et** in deo signanter dicitur. **Ecclesi. 2.** **Timor** domini fuerunt omnia se superposuit: quod ex omni creatura homo debet concipere timorem dei. **Quinta** consideratio creaturam seu unius movet hominem ad laborem. **Ois** enim creata natura: habent aliquam utilem operam. **Ubi** commentator. 9. m^o c. 1. **Qui** auferit proprias operas a rebus: auferit rerum essentias. **homo** autem ad laborem nascitur. **Job 7.** **Et** ideo cauendum est sibi ne ociosus et inutilis habeatur: et rogandum est deus ut nobis cooperari dignetur: quia ipse est de quo scribitur psalms. 26. **Oia** opera nostra operatus es in nobis domine.

3^mhuan⁹4^m

D

d^m

ca

7^m

Iusticia enim perpetua est et immortalis; iniusticia autem mortis adquisicio. Impij autem manibus et verbis accerserunt illam et estimantes illam amica defluerunt sponhiones posuerunt ad illam quoniam morte digni sunt qui sunt ex parte illius. Postquam spiritus sanctus rationabiliter improbauit excusationem iniustorum hominum excusationem. In ista parte soluit quamdam incidentem dubitationem. Et incipit dubitacionem ex immediate predictis. Nam declaratum est quod peccatores se non possunt excusare per reum sensibilem delectaciones nec per carnis idiciones nec per demonum extrinsecas suggestiones. Et certum est quod deus ab initio creauit homines iustum in statu innocentie. Est ergo dubitacio. Unde primo proueniat iniusticia in genere humano ex quo creatus est iustus a se potuisset si voluisset in iusticia conseruasse. Et circa hanc dubitacionem sic procedit. Primo enim premitit quid dubitacio supponit. Secundo dubitacionem soluit; ibi Impij. Premitit duo. Primum est quod iusticia hominis quantum in se est vel fuit potuit fuisse perpetua quia deus non potuit eam separare a voluntate ipsa nolente secundum Anselmum de libero arbitrio capitulo octauo. Similiter iusticia est perpetua et immortalis effectiue quia facit homines perpetuos et immortales. Sapientie quinto. Iusti autem in perpetuum uiuent. Iniusticia uero est adquisicio mortis quia in peccato. Vicium iniustum mala capient in interitum. Est ergo dubitacio. Unde pue-

mit iniusticia et mors in genere humano ex quo creatus fuit homo iustus vel sine iniusticia habens immortalitatem in sua peccato quia nisi fuisset in iniusticia peccatores nunquam fuisset mors subsequuta. Ad Rom. 7. Peccatum intravit in mundum et per peccatum mors. Non quod possunt dicere impij quod deus fecit eos iniustos. Probatum est enim in lege peccato precedente quod nulla creatura alia a voluntate potest facere voluntatem iniustam; et constat quod facta est iniustitia inquitur quod vel a deo vel a seipsa facta sit iniusta. Contra ibi Impij. Soluit istam dubitacionem. Et in soluendo dicit tria. Primum quod primi parentes spontanee peccauerunt. Secundo quod erronee iudicauerunt. Tertio quod suam peccationem ex peccatione dampnauerunt. Dicit ergo primo sic. Impij autem et primi parentes a pietate que est cultus dei recederunt manibus et opibus comedendo pomum vetitum et verbis colloquendo serpenti accerserunt illam iniusticiam et estimantes illam. Si iniusticiam vel transgressionem diuini precepti amicum id est utilem et expedientem eis quia putauerunt quod iuxta promissionem facti fuissent scientes sicut dicitur Gen. 3. Defluerunt id est sponte precipitauerunt in illam transgressionem siue iniusticiam. Vel defluerunt id est perdidit eunt stabilitatem iustitie originalis. Et sponhiones id est pacta vel promissiones seu federa posuerunt ad illam scilicet iniusticiam et mortem. Et quale pactum est. Certe tale. Quoniam digni sunt morte qui sunt a parte illius id est omnes qui de illis primis parentibus obligatis iniusticie de scelerunt. Ad a

enī cōmissit etiam in lese maiestatis.
 ideo puniri debuit tā i se q̄ i suis
 filiis. ad eph. 2. **E**ramus, filij ire
 hic autē incidit duplex dubita
 tio litteralis. **P**rima est. vtz virtu
 tes cardinales manebūt i patria.
Istā questionē pertractat beatus
Aug 9. 19. de trinitate c. ix. De mag
 nis. vbi tractat opinionē tulij i hoc
 tēto dicitis. virtutes quatuor car
 diales nō manere p̄ hāc vitā. Si
 autē eēt q̄ p̄ hāc vitā immortaliter
 liceret viuere i m̄sulis s̄ctoꝝ. vt fa
 bule referūt. Quid em̄ idigere? for
 titudine? cū nullus labor futur⁹ sit
 vel periculi. **N**el de quo fuerit iusti
 cia? cū null⁹ appetet alienū. **V**n̄ tē
 perancia? q̄n̄ n̄lla ē libido. sic quib
 eēt prudētia? cū n̄lla sit electio bo
 ni vel mali. **V**nde subdit. Si sic vi
 uē⁹ esse⁹ b̄n̄s sola cognitione na
 tūe. q̄ nihilē meli⁹ ac amabilius.
I hāc viā nō tenet **Aug** 9. s̄ plane
 dicit q̄ iusticia manebit. **D**e alijs
 q̄ fortassis maebūt: s̄ tā iusticia
 q̄ prudētia hatebūt alios ad⁹. q̄
 mō hatebūt. **Q**d em̄ nunc agit iusti
 i subueniendis miseris: q̄ prudētia i
 precauēdis insidijs. q̄ fortitudo in
 p̄ferēdis molestijs. q̄ tēperācia
 in coherēdis delectacionib⁹ pra
 uis. **N**ō ibi erit omnino vbi nichil
 omnino mali erit: s̄ tūc erit opus
 p̄uēcie nullū bonū deo prepone
 re vel equare fortitudinis ei fortissi
 me coherē. **T**ēperācie nullo noꝝio
 delectari. **I**usticie subiectus eē deo.
Hec ē sententia **Aug** 9. **A**lter dicit
 sanctus **Thomas** secunda secun
 de. q. sexta. articulo. 1. dicit enim
 q̄ istis virtutibus aliquid est ma
 teriale. et aliquid formale. **M**ate

riale est quedam inditatio par
 tis appetitue ad passiones vel o
 peraciones secundum aliquem
 modum. **F**ormale autem est ordo
 rationis. determinans modum il
 lum. **D**icit ergo q̄ vtutes iste nō
 manebunt quātum ad suum ma
 teriale: q̄tum autem ad suum for
 male manebunt. **S**ed iste mod⁹
 dicendi non apparet clarus. **T**ū. qz
 virtus est habitus simplex. nec
 potest cōponi ex inditacione i ap
 petitu et alio existente in ratio
 ne. et maxime secūm eum. quia
 patet q̄ fortitudo et temperancia
 sint i cōcupiscibili et iascibili. quas
 ponit potencias irracionales af
 fixas organis corporeis: pruden
 cia; ponit in ratione. et iusticiam
 in volūtate. **R**atio autem secūm
 eum differt ab appetitu sensituo:
 et per cōsequens est ymginabile
 q̄ aliquis habit⁹ cōponatur ex re
 exiēte in ratione. ex re existente in
 appetitu sensituo. **V**nde facili⁹ vi
 det dicē q̄ maebūt ibi habit⁹ illi:
 sed hatebūt alios ad⁹. **I**usticia au
 tē pleni⁹ maebit q̄ alie. q̄a p̄nci
 paliore adū hatebit q̄ nūc. s̄. **E**d
 bē vnicuiqz q̄ suū est. deo amore
 sup̄ omnia. et primo fm̄ mēsuraz
 volūtatis diue. **E**t iō de ea signan
 ter dicitur q̄ est perpetua et imor
 talis. **P**otest tñ saluari b̄n̄i sancti
Thome. vt. s̄. dicatur nō intelligere
 de cōpōe reali alicui⁹. **V**tutis de nu
 mero istarum. s̄ de cōnotacione ter
 miniquia iste s̄i⁹ tēperantia for
 maliter est habitus cōpesciuis
 passionum gustus. **S**ic i re
 to dicit habitum. et in obliquo
 passionē. et sic de alijs. **S**ecunda

D^{uo} **alijs** Secunda dubitatio litera-
 lis est: an iusticia originis indu-
 dat aliquod donum supernatura-
 le. Et dicendum qd si iusticia ori-
 genis dicitur perfecta; anime ad
 deum subiectionem et corporis ad
 animam cum anima sine gracia
 perfecte non possit subdi-patet qd
 sic. Sed si precipue corporis ad
 animam sic non oportet sic enim
 vocatur naturalis rectitudo vel iu-
 sticia qua anima corpori preficie-
 batur in statu innocencie iuxta il-
 lud. Iusticia autem perpetua est.
 Notandum qd iusticia est muni-
 mentum preliantis. ornamentum
 triumphantis. et instrumentum
 iudicantis. Propter primu; com-
 paratur loricee ad **Ephesios**. sexto
 State indui lorica iusticie. Et est e-
 nim lorica genus armorum defen-
 siuorum et non inuasiuorum: et
 disponit ipm hominem ad sustinen-
 dum inuasionem aliorum sine le-
 sione vulneris. Isto modo iusti-
 tia munit hominem inter persecu-
 tiones: ut nichil ei noceant si ius-
 ticia; habeat **Math.** quinto. Be-
 ati qui persecutionem patiuntur
 ppter iusticia. Ista lorica debet ho-
 indui ut ome opus suu iustitia re-
 guletur sicut arma lorica valent
 ad caput tibias et pedes et ad to-
 tum corpus: sic iusticia. Et ideo sig-
 nantur dicit de iusto. Induitur e ius-
 ticia ut lorica et galea salutis i ca-
 pite ei. **Secdo** iusticia e ornamen-
 tu triumphantis. Et ideo comparat
 corone in ludis agonisticis: sicut
 in palastra l cursu pponitur bra-
 uium in fine stadij: illud est pre-
 mium certantis: sicut tangit **Aplus**

ad **Corinth.** sexto. Stadium in quo
 currimus est vita presens: cuius
 terminus est mors. In isto termi-
 no reponitur merces nostra finalis. **Iusticia.**
 huius illud **Ecclesiastici** 3. Usq; ad
 mortem certa pro iusticia. Sed cer-
 te contingit hominibus impedi-
 tum in currendo: propter quod de-
 ficiunt a triumpho: sicut contingit
 archalance virgini per ypomene
 de qua narrat **Quidius** 10. Me-
 tha: ppe fine que tante agilitatis
 fuit in currendo qd a nullo viuen-
 te vinci potuit nec aliquem virum
 dignabatur habere nisi qui eam
 primo cursu vicisset: et simul cum
 hoc fuit tante venustatis et pulch-
 tudinis: qd ab omnibus nobilib;
 amabatur: et currebant multi nup-
 tias affectantes: omnes defecerunt
 et capitibus pledebantur. Tandem
 iuuenis quidam informatus a ve-
 ne nuptias postulauit: et archala-
 ta offert se certaminis: cui Venus fa-
 poma aurea dedit ut ea iuxta sta-
 dium proiceret: et a cursu suo face-
 ret virginem deuiare. Currunt a-
 gillime. Hic inde scipit ypomenes
 fatigari: proiecit pomum aureum.
 Illa videns pomum diuertit a sta-
 dio: ypomenes preterijt eam et p-
 currit. Illa deuiationem velocita-
 te compensans: celeter eum attin-
 gebat: proiecit secundum: de quo
 consimiliter fecit. Ille tandem cum
 essent prope metham fortiter pro-
 iecit tertium: et longius a stadio
 qd prius fecerat. Illa cupiditate al-
 lecta cucurrit ad pomum: et iterum
 ypomenes metham attigit: et sic
 de vgie victoria reportauit. **Virgo**
 ista velocissima e aia humana qd e me-

vestustatis: quia creata ab dei pma-
 ginem et nimie agilitatis quia af-
 fectioibus et cogitationibus. nunc
 est romae. nunc est parisiis. nunc in
 celo. nunc in terra. nunc in inferno. Ita
 habet currere per stadium vite pni-
 tis. ad brauium finalis iusticie. Sz
 vnus agilissimus q̄ simul cum ea
 conatur currere viz dia? q̄ cursor
 velocissim⁹ est. **Job. 14.** Currit ad
 uersus deum erecto collo? iste vi-
 det q̄ virtute et velocitate nō potest
 ea; vincere. et ideo cautelis virtute
 p virtute. **Habet tria poma aurea**
 et tres peccatorū delectacōes. quas
 picit iuxta viam hui⁹ vite. **Vnā**
 quasi cito post pncipium. **Secūda** i
 medio. **Terciam** ppe metam. **Pri-**
 mam inuēmbus. **Secūda** vis. **Ter-**
 am semibus. **Primū** pomum ē de-
 lectatio lasciuie. **Secūda** furbie.
Tercium auaricie. Et si cōtingat
 q̄ aliquis impediat p̄mis duob⁹
 viz etiā euadere poterit. et sic p̄bit
 corona iusticie hālis. Et ideo necē
 habemus etate vlliter. et p virtū-
 osam cōtinenciam a talibus ab-
 stinere. **Iuxta** illud ap̄li ad **Cor. 9.**
Omnis q̄ in agone contēdit ab o-
 nibus se abstinet: supple istis t̄b⁹.
Et ecce 17. Quī cōtinens ē iusticie:
 apprehendet illā. Sic em̄ etauerat
 et curerat paulus. sicut ipsemet
 recitat ad **Thy. 2.** dicens. Bonū
 etamē etauī cursū cōsumauī fidei
 suauī. de reliquo reposita ē michi
 corona iusticie. **Tercio** iusticia ē
 instrumentum iudicantis. **Sū** em̄
 iusticia nullus superior iudicat nec
 bene disponit. et ideo cōpatur egu-
 le. **Sicut** em̄ latom⁹ lapidē cedēs et
 cōplanans duo semper habet in

p̄mpat: viz regulam et martellū
 et cum martello percutit. cum re-
 gula dirigit et examinat planiciē.
Ita bonus iudex vel p̄latus quicūq;
 duo d̄z habere in manibus. **Mal-**
 leum ad corrigendum delicta. et re-
 gulam legis et iusticie. ne fiat ex-
 cessus in vindicā **psal. 28.** **Donā**
 iudicium in pondere. et iusticiam i
 mensura. **Greg. 19.** mora. c. 11. **Iste**
 iusticia sicut vestimento vestitur.
 q̄ se vndiq; bono opere p̄tegit. et
 nullam p̄tem actionis sue nuda;
 relinquit. **Nā** q̄ i aliquibus actio-
 nibus est iustus. in aliquibus in-
 iustus. non est p̄te vestitus. **Job**
14. **Iusticia** inducus sū. **vestiui** me
 sicut vestimento. **Ca. scdm. l. 14.**

D ireūt ipi cogitantes
apud se non redē. Eri-
guū et cū tedio est tē-
p̄ vite nre. et nō refri-
geriū i fine hōinis. et nō ē q̄ agni-
tus sit reuersus ab inferis. P̄ q̄
ips scis c̄. p̄cedēti p̄suasit hōib⁹
suare iusticiam tāq; mediū neces-
sarium ad aq̄rendam sapienciaz
Iux̄ illud **Ecc̄i p̄mo.** Fili cōcupis-
cens sapienciam sua iusticiaz et
deus p̄tebit tibi illam. In hoc. 2.º
c̄. Re p̄bat quāda; detestabilem
opionem. et iusticie q̄ sapiencie
cōtrariā. Et cū hoc sic p̄cedit. Pri-
mo ponit reproborum erroneam
opimonez. 2.º. opimōnis originez
et occasionem. i. **Hec cogitauerūt**
Circa p̄mum duo facit. p̄mo p̄it
in alorū p̄uam opimōnem. Secūdo
describit iuxta illam illorum cōū-
sacionem. ibi **Vite.** Cū p̄mū ad-
huc duo faciē q̄a p̄mo opio p̄it. 2.º
opiois p̄ba cō. ibi. q̄a ex nichilo nati.